

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2019
Červenec

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, L. Horáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. J. Machonský,
Bc. H. Nováková, , PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31. 7. 2019
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, L. Horáčková,
Bc. I. Janoušková, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek „Americké depozitní certifikáty a riziko tvorby „fantómských akcií““, který navazuje na dubnový text o problematice „cum-ex“ a „cum-cum“ obchodů založených na neoprávněném čerpání vratky daně z kapitálových příjmů na základě skutečných transferů s akciemi. Naproti tomu podstatou cum-fake obchodů, jimž se věnuje článek v tomto čísle, je generování takových nároků prostřednictvím předběžných amerických depozitních certifikátů (pre-released ADR), aniž by dané akcie musely být účastníkům obchodu vůbec k dispozici.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Rádi bychom uvedli na pravou míru nepřesné oznámení z minulého čísla - toto číslo Finančních a ekonomických INFORMACÍ je jediné, které vyjde v letních měsících letošního roku, ale jako dvojčíslo je koncipováno až číslo zářijové.

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 30. 6. 2019 – 30. 7. 2019 se tentokrát věnuje tématu:

Zdanění technických rezerv pojišťoven

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Americké depozitní certifikáty a riziko tvorby „fantómských akcí“	5
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	16
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	18
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	24
Informatika. Počítače	26
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	27
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	28
Podnik a podnikání.....	28
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	30
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	32
Právo.....	34
Statistika. Demografie. Sociologie.....	38
Účetnictví	38
Veřejná správa.....	40
Veřejné finance. Rozpočet	41
Zdravotnictví	44
Životní prostředí.....	45
Životní úroveň	45
Ostatní	45
Přehled nových knih.....	50

Americké depozitní certifikáty a riziko tvorby „fantómských akcií“

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

V přehledovém článku dubnového vydání Finančních a ekonomických Informací byla popsána problematika obchodů „cum-ex“ a „cum-cum“, které byly založeny na neoprávněném čerpání vratky daně z kapitálových příjmů u akcií obchodovaných kolem dne splatnosti dividendy. Přední obětí těchto obchodů se v uplynulých letech stala německá státní pokladna, nemalé ztráty ale zaznamenaly i další evropské státy.¹ Tématem předkládaného příspěvku je variace zmíněných transakcí, tzv. obchody cum-fake, na něž koncem roku 2018 upozornila německá média a které se rovněž staly předmětem zájmu regulátorů finančního trhu, ministerstva financí, finanční správy i orgánů činných v trestním řízení. V textu bude dále představeno fungování tzv. amerických depozitních certifikátů (American Depositary Receipts, ADR), jež v celém a ještě zdaleka neskončeném příběhu hrají ústřední úlohu.

Jak již bylo uvedeno, platformou pro všechny „cum-transakce“ jsou akcie podniků se splatnou dividendou. Zatímco ale u obchodů cum-ex a cum-cum se jedná o uplatnění daňové vratky na základě skutečných transferů s akciemi a při použití tzv. prázdného prodeje (short sale)², v případě cum-fake jde o možnost generování takových nároků, aniž by dané akcie musely být účastníkům obchodu přímo k dispozici. Stačí pouze uplatnit tzv. předběžné americké depozitní certifikáty (pre-released ADR). O tom, jak taková operace přesně vypadá, podali v Evropě mezi prvními zprávu němečtí novináři z veřejnoprávního média Westdeutscher Rundfunk (WDR) a deníku Süddeutsche Zeitung, kteří 21. listopadu 2018 informovali o vyšetřování možných případů daňových podvodů státními zástupci z Kolína nad Rýnem.³ V článku *Wie Cum-Ex, nur krasser: Steuerdiebstahl mit „Phantom-Aktien“*⁴, publikovaném na webu Süddeutsche Zeitung, je blíže vysvětleno, že americké depozitní certifikáty jsou jako stvrzenky o deponování cenných papírů vystavovány tamními bankami za účelem obchodování s akciemi zahraničních podniků v amerických dolarech na burzách či při mimoburzovních obchodech „over-the-counter“ v USA. Kvůli zkrácení časových prodlev u dodání akcií mohou banky na žádost klientů vydávat ADR i ve formě „pre-release“, tj. ještě předtím, než jsou akcie doručeny zahraničnímu depotu banky (tzv. Custodianu). U těchto předběžných ADR se ale měl v případě prověřovaných obchodů otevírat prostor pro daňové podvody, neboť si jejich držitelé mohly nárokovat na zahraničních, respektive německých finančních úřadech vratku či zápočet daně z kapitálových příjmů, aniž by jejich certifikáty byly podloženy skutečnými akciemi a dokonce i bez toho, aby daň z dividend byla alespoň jednou zadržena. Proto lze v této souvislosti hovořit o „obchodech cum-fake“ (tj. transakce obsahující cenný papír s dividendou a padělek) či o „akciích-fantómech“. V oběhu totiž nejsou „pre-released ADR“ nijak rozlišitelné od ostatních certifikátů. Zdroje z dotčených bank současně novinářům sdělily, že ani samy banky nebyly schopny zjistit, jaká daňová aranžmá jejich klienti s ADR zamýšleli. To si však úplně nemyslí americký regulátor finančního trhu Komise pro cenné papíry a burzu (SEC), který vůči některým v USA činným bankám včetně Deutsche Bank zahájil řízení a dokonce uvalil pokuty v řádu desítek až stovek milionů dolarů za příliš lehký přístup při vydávání depozitních certifikátů.

SEC se rizikovostí předběžných ADR zabývala také mnohem delší dobu, než se celá záležitost dostala do centra pozornosti německých úřadů a sdělovacích prostředků. O tom svědčí její **rozhodnutí z 12.**

¹ Viz BENDA, Marek. Cum-ex aneb k daňovým machinacím s dividendami nejen v Německu. In: *Finanční a ekonomické Informace*: dokumentační bulletin MF. 2019, 4, 5-11. ISSN 1804-7262. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin- knihovny-MF_2019-c-04_2019-04_Financi-a-ekonomicke-informace-42019.pdf.

² Prázdný prodej označuje prodej akcie či jiného aktiva, které prodávající ještě nevlastní, ale má je pouze zapůjčené a v očekávání cenového poklesu se zaváže k jejich koupi a dodání kupujícímu v pozdějším termínu.

³ BOGNANNI, Massimo; BRAUN, Andreas. Spur zu neuem Steurraub. In: *TAGESSCHAU.de* [online]. 21.11.2018 15:00 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/wirtschaft/steuerraub-101.html>.

⁴ OTT, Klaus; WILLMROTH, Jan. Wie Cum-Ex, nur krasser: Steuerdiebstahl mit „Phantom-Aktien“. In: *SUEDDEUTSCHE.de* [online]. 21. November 2018, 15:00 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/steuerdiebstahl-cum-ex-adr-1.4220788>.

ledna 2017⁵ o udělení pokuty brokerovi ITG ze státu Delaware ve výši 24 milionů dolarů. Tento broker získával od depotních bank na základě smlouvy předběžné ADR, které následně za výhodnější marži zapůjčoval dalším protistranám. SEC obvinila ITG z porušení americké legislativy o cenných papírech, neboť minimálně v letech 2011 až 2014 společnost dostatečně nekontrolovala a smluvně nevyžadovala, aby jí zprostředkovávané předběžné ADR byly následně kryty skutečnými akciemi. Rovněž v rozporu s americkými zákony se vypůjčovatelé těchto ADR nemuseli zavazovat k tomu, aby až do uzavření celé transakce (tj. doručení akcií) byla příslušným depotním bankám podstoupena všechna s ADR spojená práva včetně dividend a čerpání daňových úlev. SEC v odůvodnění svého rozhodnutí také výslovně uvádí, že tím mohlo dojít k poškození zájmů jak skutečných vlastníků ADR, tak i té jurisdikce, které podléhaly daňové příjmy z dividend zahraničních akcií. K podobnému závěru dospěla SEC i v srpnu 2017 v kauze společnosti Banca IMI Securities Corp., jež je americkou dcerou italské banky Intesa Sanpaolo SpA a která po vyšetřování americkým regulátorem musela vrátit zisky a uhradit pokutu za celkem 35 milionů dolarů.⁶

A další dva případy s předběžnými ADR, které ovšem s těmi předchozími do značné míry souvisejí, rozhodla SEC v létě 2018. Tyto kauzy už se týkaly přímo německých aktérů, přesněji amerických dceřiných společností frankfurtské Deutsche Bank, depotní banky Deutsche Bank Trust Co. Americas (DBTCA) a brokera Deutsche Bank Securities Inc. (DBSI). V tiskové zprávě SEC **Deutsche Bank to Pay Nearly \$75 Million for Improper Handling of ADR**⁷ a k ní přiložených rozhodnutích stojí, že už sankcionovaní brokeři ITG a Banca IMI Securities získávali od DBTCA předběžné certifikáty, jež půjčovali jiným brokerům včetně DBSI. Opět však nebylo u těchto ADR spolehlivě zajištěno jejich krytí a zamezeno zneužití u prázdných prodejků k obohacování se kolem dne splatnosti dividendy. Důležitou indicií pro tuto domněnku se pro SEC u DBTCA stalo to, že podstatná část transakcí s předběžnými ADR v letech 2011 až 2016 trvala do svého uzavření více než 10 dní (některé z nich i více než 100 dní) a drtivá většina z nich byla uzavřena pouze tím, že došlo k vrácení ADR depotní bance a nikoliv k dodání akcií do jejího zahraničního depotu. SEC také konstatovala, že bez dosažení daňových vratek či úlev v zahraniční jurisdikci by takové obchody nedávaly valný ekonomický smysl pro brokery, půjčující si od DBTCA či půjčující v celém řetězci předběžné ADR dalšímu brokeru DBSI, protože čistá zahraniční dividenda a další práva musela být v souladu se smlouvami převedena depotní bance. Zisk brokerů musel proto plynout výlučně z daňových úlev. A při zjištěném zanedbání kontroly, zda byly předběžné ADR kryty skutečnými akciemi, nebylo možné zabezpečit ani dodržení povinných smluv o poskytnutí předběžných ADR, podle kterých se jejich držitel-vypůjčovatel zavázal stát ekonomickým vlastníkem odpovídajícího počtu akcií a do skončení transakce všechny daňové úlevy a kompenzace podstoupit depotní bance, jejímž úkolem je správa ADR a akcií ve prospěch všech jejich držitelů. Bez toho, aby DBTCA a broker DBSI přiznali nebo popřeli zjištění amerického burzovního regulátora, se jako v případě ITG a Banca IMI dobrovolně zavázali k zaplacení pokuty v celkové výši 75 milionů dolarů, což SEC akceptovala.

V Německu však až do seznámení se s listopadovými rešeršemi žurnalistů o obchodech cum-fake nepodnikla finanční správa spolu s tamním regulátorem finančního trhu, úřadem BaFin, žádné zásahy. Teprve poté vydalo Spolkové ministerstvo financí **vyhlášku z 18. prosince 2018**⁸, která finančním úřadům ukládá vystavovat doklady pro daňovou vratku či započtení jen po předložení potvrzení, že

⁵ U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. ITG Paying \$24 Million for Improper Handling of ADRs. 2017-6. In: *SEC.gov* [online]. Jan. 12, 2017 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/pressrelease/2017-6.html>.

⁶ U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Banca IMI Securities to Pay \$35 Million for Improper Handling of ADRs in Continuing SEC Crackdown. 2017-144 In: *SEC.gov* [online]. Aug. 18, 2017 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2017-144>.

⁷ U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Deutsche Bank to Pay Nearly \$75 Million for Improper Handling of ADRs. 2018-138. In: *SEC.gov* [online]. July 20, 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-138>.

⁸ BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND. Bundesministerium der Finanzen. Steuerbescheinigungen bei American Depository Receipts (ADRs) auf inländische Aktien. IV C 1- S 2204/12/10003. 2018/1026099. 18. Dezember 2018. Dostupné z: https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/BMF_Schreiben/Steuerarten/Abgeltungsteuer/2018-12-18-steuerbescheinigungen-bei-american-depository-receipts-ADR-auf-inlaendischeaktien.pdf;jsessionid=686D8C019B2C39F4255EFE60F5CCCC418?_blob=publicationFile&v=2.

dané ADR byly v okamžiku své emise kryty akciemi, jež se nacházejí v tuzemském depotu. Tuzemský depot rovněž musí být ze strany žadatele v daňovém řízení informován o celkovém počtu vydaných ADR v souvislosti s akciemi, u nichž je splatná dividenda. Také byla zrušena tzv. hromadná daňová potvrzení pro tuzemské depoty a jejich zákazníky u programů zahrnujících ADR, přičemž všechna tato opatření se nevztahují pouze na ADR, ale i na ostatní srovnatelné depozitní certifikáty, jako jsou zejména European Depository Receipts, Global Depository Receipts či International Depository Receipts. Dále, jak vychází z **odpovědi německé spolkové vlády na písemnou interpelaci poslanců strany FDP z 12. dubna 2019**⁹, byly již 15. listopadu 2018 (tj. 10 dní od zaslání prvního podnětu a dotazu ze strany novinářů) ministerstvem financí pozastaveny automatizované procesy (Datenträgerverfahren, DTV) vratky daně z kapitálových příjmů u schémat s ADR a jejich ekvivalenty. Zároveň vznikla společná pracovní skupina regulátora BaFin a Spolkového centrálního úřadu pro daně (BZSt) s cílem koordinace prověřování a vzájemné výměny informací ve věci rizikových obchodů s ADR.

Pochybnosti o včasné a kompetentní reakci úřadů tím však neutichly. To je patrné nejen ze skladby otázek zmíněné poslanecké interpelace¹⁰, ale také z článku **Die Untätigen**¹¹ redaktorů Süddeutsche Zeitung Klause Otta a Jana Willmrotha, jenž byl na webu tohoto deníku zveřejněn 10. února 2019. Ott a Willmroth zde uvádějí, že podle sdělení ministerstva financí finančnímu výboru Spolkového sněmu byly úřady BaFin a BZSt informovány už v roce 2016 o vyšetřování ADR v USA a o interním šetření v americké pobočce „jedné německé banky“ (tj. Deutsche Bank), jež mělo předejít možnému postihu ze strany SEC. Přímou ministerstvo však tehdy ani jedna z těchto institucí neinformovala, k čemuž v uvedené dubnové interpelaci BaFin a BZSt uvedly, že vzhledem k předběžné povaze získaných poznatků neviděly pro oficiální hlášení důvod. Mimo toto relativně dlouhé vyčkávání, jež ostře kontrastuje s aktivitou úřadů z konce roku 2018, je podle Otta a Willmrotha pozoruhodný i obsah výše zmíněné prosincové vyhlášky ministerstva financí, která daňový úřad BZSt v podstatě usvědčuje z toho, že neměl do té doby vůbec přehled o objemu nekrytých ADR.

Mezitím ale v USA došlo k uvalování dalších pokut za neprůhledná schémata s depozitními certifikáty. A mezi cíle kontrol a řízení SEC se dostali i velcí hráči na kapitálovém trhu. Za pochybení s ADR byla dne 7. listopadu 2018 udělena peněžitá sankce 38,7 milionů dolarů bankovní skupině Citigroup¹², 17. prosince přišel finanční postih za více než 54 milionů dolarů i pro Bank of New York Mellon¹³ a konečně 26. prosince se k uhrazení 135 milionů dolarů zavázala také investiční banka JP Morgan Chase¹⁴. Proti všem těmto finančním institucím a Deutsche Bank nyní vede šetření na obchody „cum“ specializované státní zastupitelství v Kolíně nad Rýnem kvůli podezření z daňového úniku, o čemž 17. května 2019 informoval deník Handelsblatt v článku **Aktien als Phantome**¹⁵.

⁹ BUNDERSREPUBLIK DEUTSCHLAND. Deutscher Bundestag. Antwort der Bundesregierung auf die Kleine Anfrage der Abgeordneten Dr. Florian Toncar, Christian Dürr, Frank Schäffler, weiterer Abgeordneter und der Fraktion der FDP (Drucksache 19/8251). Drucksache 19/9405. 12. 04. 2019. Dostupné z: dipbt.bundestag.de/dip21/btd/19/094/1909405.pdf.

¹⁰ Viz pozn. č. 9.

¹¹ OTT, Klaus; WILLMROTH, Jan. Die Untätigen. In: *SUEDDEUTSCHE.de* [online]. 10. Februar 2019, 18:51 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/phantom-aktien-die-untaetigen-1.4323901>.

¹² U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Citibank to Pay More Than \$38 Million for Improper Handling of ADRs. 2018-255 In: *SEC.gov* [online]. Nov. 7, 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-255>.

¹³ U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. BNY Mellon to Pay More than \$54 Million for Improper Handling of ADRs. 2018-285. In: *SEC.gov* [online]. Dec. 17, 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-285>.

¹⁴ U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. JPMorgan to Pay More Than \$135 Million for Improper Handling of ADRs. 2018-306. In: *SEC.gov* [online]. Dec. 26, 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-306>.

¹⁵ IWERSEN, S.; OSMAN, Y.; VOTSMEIER, V. Aktien als Phantome. *Handelsblatt*. 2019, 95 (17. 5. 2019), 28. ISSN 0017-7296.

Vyšetřovatelé z tohoto státního zastupitelství podle článku rozšířili o obchody cum-fake své dosavadní šetření obchodů cum-ex, z nichž v případě Deutsche Bank byli obviněni dva její bývalí zaměstnanci.¹⁶

Konkrétní škody pro státní pokladnu však dosud nebyly s určitostí zjištěny, přičemž podle daňových poradců Marca Helia a Philippa Giefferse z düsseldorfské pobočky auditorské firmy Ernst & Young ani nemusí být ve svém součtu nijak významné. Helios a Gieffers uvádějí tuto eventualitu jako „názor účastníků trhu“ ve svém článku *Cum/Fake-Transaktionen durch „Phantomaktien“ – Dividenden-Arbitrage „enhanced“?*¹⁷, jenž byl v únoru 2019 publikován v německé odborné revue *Der Betrieb*. Ve smluvních standardech o předběžných ADR totiž vládne úzus, že takto emitované certifikáty mohou odpovídat maximálně 30 procentům všech depotní bankou držených akcií, zatímco empirické výzkumy prý naznačují, že držitelé regulérně krytých ADR neuplatňovali u finanční správy zpravidla také 30 procent celkové částky s nárokem na daňovou vratku. To ovšem rozhodně neznamená, že tím by byl prostor pro zneužívání a podvody s ADR a jejich rozsah zcela eliminován, k čemuž Helios a Gieffers uvádějí několik teoretických příkladů, kde rozlišují tyto druhy machinací:

1. neoprávněné prohlášení držitele předběžných ADR, že je kolem dne vyplácení dividendy ekonomickým vlastníkem ADR odpovídajícího počtu akcií, na které také uplatní daňovou vratku;
2. vrácení předběžných ADR depotní bance před dnem splatnosti dividendy za akcie, u nichž investor uplatní nárok na daňovou vratku, zatímco si v rozporu se smlouvou o předběžných ADR nárokuje daňovou vratku za další balík akcií, který měl dodat depotní bance;
3. kombinace držby předběžných ADR s dodáním akcií prostřednictvím obchodu cum-ex¹⁸;
4. kombinace částečného vrácení předběžných ADR za akcie, které jejich držitel před dnem splatnosti dividendy a v rozporu se smlouvou o předběžných ADR zapůjčí dalšímu subjektu, jenž se v okamžiku splatnosti dividendy stává jejich ekonomickým vlastníkem.

Helios a Gieffers u všech těchto typů podvodných machinací zdůrazňují, že jsou realizovatelné jen při výslovném porušení smluv o předběžných ADR, kde se držitel těchto certifikátů zavazuje k ekonomickému vlastnictví akcií, podstupuje uplatnění všech práv včetně daňových úlev depotní bance a vzdává se jakéhokoliv jednání vedoucího ke změně ekonomického vlastnictví inkriminovaných akcií. Samotné předběžné ADR neposkytují při dodržení smluvních standardů žádný prostor pro neoprávněné čerpání daňových vratek. V případě fungování německého mechanismu daňových vratek nicméně článek poukazuje na deficity mezitím již pozastaveného automatizovaného procesu DTV, neboť toto daňové řízení se zakládalo jen na informacích a potvrzeních o jejich správnosti ze strany přímých účastníků obchodu.

Z výše uvedeného vyplývá, že na rozdíl od kauz cum-ex, případně cum-cum, nebyly u tzv. obchodů cum-fake s předběžnými americkými depozitními certifikáty (ADR) ještě zjištěny konkrétní daňové škody. To se však může ještě změnit s postupujícími šetřeními regulátorů a orgánů činných v trestním řízení zejména v Německu. Vzhledem k reakci v USA činných bank a brokerů je patrné, že tyto subjekty – jakkoli mohly v transakcích s předběžnými ADR figurovat pouze jako prostředníci – si nebyly zcela jisty správností svého počínání, když ve všech případech prověřování americkým regulátorem nabídly dobrovolné uhrazení sankcí. V případě Německa poukázala celá aféra s ADR a „fantómskými akciemi“ na ne vždy efektivní spolupráci mezi tamními úřady a na daňové řízení, které skýtalo prostor pro potenciálně podvodné jednání, kdy se z pohledu finanční správy mohly stát z jednoho cenného papíru dva.

¹⁶ Dle zpráv médií ze začátku června 2019 však u Deutsche Bank a cum-ex nezůstalo jen u těchto dvou obviněných. Státní zástupci mají totiž vyšetřovat až kolem 70 bývalých i současných manažerů banky včetně členů představenstva, přičemž předmětem jejich zájmu mají být i další zahraniční banky. Viz MASCOLO, Georg; OTT, Klaus. Ackermann, Jain und Ritchie sollen in Cum-Ex-Skandal verwickelt sein. In: *SUEDDEUTSCHE.de* [online]. 7. Juni 2019, 19:19 Uhr [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/deutsche-bank-cum-ex-ackermann-jain-ritchie-1.4479230>.

¹⁷ HELIOS, Marcus; GIEFFERS, Philipp. Cum/Fake-Transaktionen durch „Phantomaktien“ – Dividenden-Arbitrage „enhanced“? *Der Betrieb*. 2019, 6 (8. 2. 2019), 263-269. ISSN 0005-9935.

¹⁸ K fungování obchodů cum-ex viz BENDA, Marek. Cum-ex aneb k daňovým machinacím s dividendami nejen v Německu. Pozn. č. 1.

Daně

Raphaël Parchet

Are local tax rates strategic complements or strategic substitutes?

Jsou místní daňové sazby strategickými komplementy či strategickými substituty?

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 189-224

Daňová konkurence mezi státy, tj. předhánění se ve snižování daňových sazeb a využívání mobility jednotlivců a firem, je nyní jedním z často diskutovaných témat. Reakcí na škodlivou daňovou konkurenci je koordinace daňové politiky mezi různými státy, záleží však na tom, zda jsou dané sazby daně strategickými komplementy či substituty. Autor na příkladu Švýcarska a sazeb daně z příjmů fyzických osob zjišťuje, že daňové sazby jsou strategickými substituty. Následně autor vyvíjí model, s jehož pomocí zjišťuje, za jakých podmínek k tomu dochází. - Poznámky.

Nicoletta Petrosino

Are you ready for the tax technology?

Jste připraveni na daňové technologie?

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 2, p. 59-63

Tzv. "Standardní soubor auditu pro daně" (SAF-T) je mezinárodní standard pro elektronickou výměnu dat z účetních systémů firem mezi podniky, daňovými úřady či auditory. Standard vyvinula Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj v r. 2005. Standard by měl poskytnout státům lepší přehled o transakcích podniků a obecně přispět ke zvýšení transparentnosti. Autorka v článku popisuje systémy zavedené ve vybraných státech EU, které jsou založené na protokolu SAF-T či jeho ekvivalentech TNA a FEC a následně analyzuje, jak elektronizace daní ovlivní podnikové procesy. - Poznámky.

Christian Schwarz, Stefan Stein

Benchmarking von Verrechnungspreisen

Benchmarking převodních cen

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 22, S. 1217-1220

Předmětem článku jsou indikativní referenční hodnoty pro určování, potažmo přezkum naplňování tzv. principu tržního odstupu v rámci benchmarkingu. Tento příspěvek může být užitečný zejména v oblasti managementu převodních cen. Při určování indikativních hodnot pro daňové převodní ceny je zapotřebí zohlednit řadu faktorů, mezi které řadí OECD např. obchodní strategie, smluvní podmínky nebo rysy a specifika daných aktiv. Autor doporučuje brát v tomto ohledu v potaz i další významné srovnávací faktory, mimo jiné příslušnost k průmyslovému odvětví a regionální odlišnosti. Právě tyto indikátory mohou mít zásadní vliv na míru výnosnosti. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Lisa Aumayr and Gunter Mayr

CCTB - is there a chance of a breakthrough?

Společný základ daně z příjmů právnických osob (CCTB) - je naděje na průlom?

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 4, p. 153-160

Koncept společného základu daně z příjmů právnických osob (CCTB) byl jedním z bodů reformy EU, ke kterému se vyjádřila Mesebergská deklarace v červnu 2018. Článek přibližuje základní myšlenky tohoto společného německo-francouzského politického prohlášení k otázce návrhu evropské směrnice o společném základu daně (CCTB) a společném konsolidovaném základu daně (CCCTB) z příjmů korporací z r. 2016. Směrnice zavádějí jednotný soubor pravidel pro výpočet základu, jednotné místo pro podání daňového přiznání (one-stop-shop) a rozdělení zdanitelných příjmů mezi členské státy, které je pak zdaní svou národní sazbou daně. Komentář se zaměřuje na otázku povinnosti či dobrovolnosti CCTB pro podniky, přijímání aktů v přenesené pravomoci, zásady výpočtu základu daně, daňové pobídky a na problematiku odpisování dlouhodobých aktiv. Mesebergská deklarace měla vyjasněním postojů oživit a posunout vyjednávání o projektu CCTB. - Poznámky.

Lubka Tzenova

Corporate tax changes implementing the EU Anti-Tax Avoidance Directive (2016/1164) and other developments

Změny daně z příjmů právnických osob vycházející z implementace směrnice ATAD a další vývoj

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 4, p. 178-180

Článek představuje změny bulharského zákona o dani z příjmů právnických osob související s implementací evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) v bulharském právním řádu. Autorka vysvětluje cíle změn a přibližuje zavedení nového daňového pravidla pro leasingové smlouvy v souvislosti a novým mezinárodním standardem IFRS 16, pravidla omezení nadměrných výpůjčních výdajů, pravidla pro ovládané zahraniční společnosti (CFC), obecná pravidla proti zneužívání daňového režimu (GAAR) aj. - Poznámky.

René Offermanns and Rita Botelho Moniz

Current trends regarding disclosure mechanism : reporting ultimate beneficial ownership. Part 1

Současné trendy v mechanismech zveřejňování informací : ohlašování konečného skutečného vlastnictví. 1. část

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 4, p. 162-168

Článek se zaměřuje na současné trendy v mechanismech povinného zveřejňování daňových a finančních informací s cílem posílit transparentnost. V této části autoři zkoumají praktické problémy, které s sebou přináší zveřejňování informací, charakterizují jeho účel a důsledky a aktuálně využívané mechanismy zveřejňování informací (např. na základě BEPS a country-by-country reporting; rejstřík skutečných majitelů (ultimate beneficial owner, UBO) na základě páté evropské směrnice proti praní špinavých peněz č. 2015/849/EU; evropská směrnice č. 2018/822/EU o povinné automatické výměně informací). Dále řeší významné faktory zavádění mechanismu zveřejňování a samotného oznamování i proporcionalitu rozdělení břemene zveřejňování mezi daňového poplatníka a daňovou správu. - Poznámky. -- Pokračování v č. 5/2019, s. 237-246.

Julian Albrecht, David John

Die einkommensteuerliche Abgrenzung zwischen Gewerbebetrieb und Vermögensverwaltung bei Investitionen in Kryptotoken : bewährte Grundsätze in einem neuen Kontext

Odlišení mezi živnostenskou činností a správou majetku u investic do kryptotokenů z hlediska daně z příjmů : osvědčené zásady v novém kontextu

Finanz-Rundschau, Jg. 101, (2019) Nr. 9, S. 393-407

Článek se zabývá kvalifikací investic do kryptotokenů (kryptoměn) z hlediska německého daňového práva a judikatury Spolkového finančního dvora, zda se jedná o živnostenskou činnost nebo o správu majetku. Ve své analýze se přitom autoři zaměřují pouze na zisk, držbu a prodej těchto aktiv, nikoliv na "těžbu" kryptoměn (tzv. mining). Docházejí přitom k závěru, že i přes svou inovativnost lze na investice do kryptotokenů aplikovat dosavadní právní zásady, podle nichž by živnostenskou činnost zakládaly spíše zvláštní dodatečné okolnosti (např. činnost na cizí účet, podobnost s činností burzovního makléře, poskytovatele finančních služeb, obchodního partnera institucionálních investorů). Co do své struktury lze investiční kryptotokeny připodobnit klasickým cenným papírům. - Poznámky. -- K daňovému ošetření kryptotokenů viz také další články na s. 407-426.

Sönke Iwersen, Volker Votsmeier

Die Geschäfte des Herrn Mora : Cum-Ex-Ermittlungen

Obchody pana Mory : vyšetřování transakcí cum-ex

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 102 (28.5.2019), S. 32

Článek představuje osobnost a kariéru novozélandského finančníka Paula Mory, proti němuž vede v Německu trestní stíhání několik státních zastupitelství pro podezření z daňových úniků a podvodů v rámci tzv. obchodů cum-ex. Podstata těchto obchodů tkvěla v rychlém prodeji akcií kolem dne splatnosti dividendy a ve dvojnásobném či dokonce vícečetném čerpání vratky daně z kapitálových příjmů, přičemž zde měl německý stát během dvaceti let až do změny zákona tratit na 12 miliard eur. Vyšetřovatelé ale i přes tehdejší legislativní nedostatky považují tuto praxi za nelegální a chtějí Moru pohnat k odpovědnosti. Ten se však podle všeho skrývá mimo Evropu. -- K dalšímu vývoji vyšetřování obchodů cum-ex viz HB č. 110/2019 (11.6.2019), s. 32.

Lukáš Moravec, Jan Rohan, Jana Hinke

Estimation of international tax planning impact on corporate tax gap in the Czech Republic

Mezinárodní daňové plánování a jeho vliv na mezeru ve výběru korporátních daní v České republice

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 22, (2019) No. 1, p. 157-171

Hlavním cílem článku je odhadnout efektivní míru daně z příjmu korporací v České republice a porovnat ji s ostatními členskými zeměmi EU. Autoři se snaží odhadnout výši výnosů daně z příjmů právnických osob, které ČR mohla ztratit v důsledku mezinárodních daňových úniků souvisejících s erozí daňového základu a přesouvání podnikových zisků v letech 2013-2015. Z provedeného výzkumu vyplývá, že míra efektivnosti se v České republice pohybuje okolo 70 %, což je ve srovnání se zeměmi jako Polsko nebo Německo, které dosáhly 35 %, velmi dobrý výsledek.

Zuzana Blažejová

Exit tax in the Slovak Republic

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 4, s. 191-192

Stručné představení nového konceptu zdanění při odchodu (exit tax), které bylo do slovenského právního řádu implementováno prostřednictvím evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD). Exit tax je doplňkovou daní z příjmů právnických osob uvalenou na podniky přemísťující svoje obchodní aktivity ze Slovenska do zahraničí. Příspěvek informuje, na jaká přemístění se daň vztahuje, jak se zjišťuje základ daně i kdy a v jaké formě je daň splatná. - Poznámky.

Tomáš Munzar, Ondřej Trubač

Klíčový náleží pro zadržování odpočtu

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 65

Představení náleží Ústavního soudu ze dne 22.2.2019, sp. zn. II Ús 819/19, který se týká stížnosti podané v souvislosti se zadržováním nadměrného odpočtu DPH do doby ukončení daňové kontroly. ÚS uvádí, že daňový řád sice výslovně neumožňuje nakládat s nespornou částí nadměrného odpočtu odděleně od jeho sporné části, zároveň ale platí, že jeho ustanovení ani explicitně neumožňují zadržovat nespornou částku společně se spornou a v tomto ohledu nemá žádný z uvedených výkladů přednost. Soud popsal, jak si představuje postup ve vztahu k zadržování nadměrného odpočtu - spočívá ve vydání částečného rozhodnutí o výši daňové povinnosti ve vztahu k nesporné části nadměrného odpočtu. Pokud je daň tímto způsobem nejprve částečně stanovena ve vztahu k nesporné části odpočtu, je možné daň ohledně sporné části odpočtu doměřit později v návaznosti na výsledek kontroly. Tento náleží představuje silné zastání se práv daňových subjektů a bude mít významný dopad na postup finanční správy v obdobných případech. -- K náleží ÚS viz také Účetnictví č. 7/2019, s. 48-54.

Alena Dugová

Nespolehlivý plátc DPH

Účetnictví v praxi, Sv. 23, (2019) č. 6, s. 14-17

Institut nespolehlivého plátce daně z přidané hodnoty byl zaveden do zákona o DPH s účinností od 1.1.2013 jako jeden z nástrojů boje proti daňovým podvodům na DPH. Autorka vychází z informace k aplikaci § 106a zákona o DPH vydané Generálním finančním ředitelstvím a vysvětluje případy závažného porušení plnění povinností pro účely aplikace institutu nespolehlivého plátce DPH. Dále představuje institut nespolehlivé osoby, problematiku ručení odběratele za nezaplacenou daň poskytovatelem plnění a zvláštní způsob zajištění daně podle § 109a zákona o DPH. Přibližuje také příznávání statusu nespolehlivosti správcem daně a možnou obranu proti tomuto rozhodnutí. Problematika je doplněna řadou praktických příkladů.

Zdeněk Burda

Nezákonná kontrola v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 6, s. 41-48

Výběr z rozsudků správních soudů je věnován oblasti nezákonnosti daňových kontrol. Komentované judikáty se týkají přípustnosti namátkové kontroly; zákonnosti daňové kontroly poté, co u daňového subjektu již před ní proběhlo místní šetření; zahájení kontroly za "nové" období, když ze stejných důvodů probíhá soudní řízení u "starého" období; nezákonnosti kontroly dokončené po prekluzi;

nečinnosti správce daně při kontrole ve vztahu k nezákonnosti; ukončení kontroly jako nezákonný zásah; vztahu mezi postupem k odstranění pochybností a kontrolou.

Pavel Běhounek

Novela zákona o DPH č. 80/2019 Sb. - změny u intrakomunitárních obchodů

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 6, s. 29-33

Příspěvek se zaměřuje na změny, které přinesla novela zákona o dani z přidané hodnoty č. 80/2019 Sb. do oblasti mezinárodních obchodů v rámci Evropské unie. Nejprve shrnuje změny účinné od 1.1.2019 u služeb poskytovaných na dálku osobám nepovinným k dani, u pravidel pro vystavování daňových dokladů a v postavení zákazníka jako osoby povinné k dani. Poté rozebírá problematiku místa pořízení zboží z jiného členského státu, přiznávání daně u dodání zboží s montáží neusazenou osobou, provozovny zahraniční osoby, vykazování přijaté úplaty za službu v souhrnném hlášení, daňového přiznání neusazené osoby a změn u identifikované osoby. -- Tematicky navazuje na článek v Daně a právo v praxi č. 11/2018, s. 2-7. -- Viz také Daňový a účetní tip č. 12/2019, s. 3-5.

Fabiola Annacondia

Overview of general turnover taxes and tax rates : January 2019

Přehled všeobecných daní z obratu a daňových sazeb : leden 2019

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 2, p. 85-95

Přehled všeobecných daní z obratu v různých zemích světa k 1.1.2019. V přehledné tabulce je u každé země uvedeno, o jaký typ daně se jedná (např. zda jde o DPH, o daň ze zboží a služeb - GST, či o jiné typy) a jaké sazby jsou u této daně stanoveny (standardní, snížené a zvýšené). V poznámkách je dále specifikováno, na jaké zboží a služby se v dané zemi snížená či zvýšená sazba vztahuje. - Poznámky.

Christos A. Theophilou

Patent boxes : the rise, the change or the fall?

Patentové boxy : vzestup, změna či pád?

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 5, p. 286-294

V uplynulých dvaceti letech si státy po celém světě začaly uvědomovat význam podpory výzkumu a vývoje. Přilákání inovativních podniků pomáhá posilovat konkurenční výhodu oproti jiným zemím. Mezi formy podpory výzkumu a vývoje patří i daňová zvýhodnění (pobídky), která však bývají kritizována kvůli vytváření nekalé daňové konkurence. Autor v článku analyzuje různé daňové pobídky, uvádí jejich kritiky a představuje opatření zavedená OECD/G20 a Evropskou unií s cílem eliminovat škodlivé účinky těchto speciálních daňových režimů pro patenty (tzv. patentové boxy). Dále hodnotí, zda mohou speciální daňové režimy přetrvávat i do budoucna. - Poznámky.

Richard Blundell and Ian Preston

Principles of tax design, public policy and beyond : the ideas of James Mirrlees, 1936-2018

Zásady vytváření daňového systému, veřejná politika a ještě více : myšlenky Jamese Mirrleese (1936-2018)

Fiscal studies, Vol. 40, (2019) No. 1, p. 5-18

Nekrolog J. Mirrleese, nositele Nobelovy ceny za ekonomii z r. 1996, který přispěl k obohacení a rozvoji mnoha ekonomických oborů. Mirrleesova práce proměnila ekonomické chápání zásad vytváření daňového systému a principů zdaňování příjmů, optimálního zdanění zboží, asymetrických informací, morálního hazardu a modelů principal-agent až po teorii kontraktů. Příspěvek se také věnuje praktické aplikaci výzkumu oblasti optimálního zdanění ve formě Mirrleesovy zprávy o daňovém systému Velké Británie (The Mirrlees Review). Autoři zdůrazňují, že jeho schopnost zjednodušit komplexní problémy na jejich podstatu pomohla praktickým řešením v oblastech veřejných politik. - Poznámky.

Helena Machová

Prodej nemovitých věcí a daň z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 7-8, s. 37-44

Autorka rozebírá správný postup při zdanění příjmu dosaženého prodejem nemovité věci, popř. při nezdanění v důsledku jeho osvobození od daně. Na mnoha příkladech rozebírá prodej nemovitých věcí, uvádí, kdy je příjem z prodeje od daně osvobozen a ve kterých případech je nutno jej zdanit.

Následně představuje pravidla pro příjem ze směny nemovitých věcí, pro vyřazení nemovitých věcí likvidací, v důsledku škody či darováním nebo převodem do osobního užívání.

Bob Michel

Report of the proceedings of the ninth Assembly of the International Association of Tax Judges held in Ottawa on 28 and 29 September 2018

Zpráva z průběhu jednání 9. shromáždění Mezinárodní asociace daňových soudců, které se konalo v Ottawě 28. a 29. září 2018

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 5, p. 267-285

Autor v článku shrnuje témata řešená na shromáždění Mezinárodní asociace daňových soudců konaném v kanadské Ottawě 28.-29.9.2018. Na shromáždění se mj. probírala tato témata: zkušenosti různých zemí s obecnými pravidly proti vyhýbání se daňovým povinnostem (GAAR) v souvislosti s iniciativou OECD/G20 proti BEPS, precedenty v různých právních systémech, daňová řízení v Kanadě, nedávná judikatura týkající se stálých provozoven, nedávná judikatura k daňovým podvodům na DPH a k dani ze zboží a služeb (GST) či transparentnost soudních řízení. - Poznámky.

Aikaterini Savvaidou and Vasiliki Athanasaki

Specific anti-avoidance measures in Greece in the post-BEPS and post-ATAD era

Specifická opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem v Řecku v období po zavedení BEPS a ATAD

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 4, p. 169-176

Řecký daňový systém byl výrazně upraven daňovou reformou z r. 2013. Autoři popisují platný právní rámec oblasti vyhýbání se daňové povinnosti v Řecku a zaměřují se na specifická pravidla proti vyhýbání se daňové povinnosti (SAARs). Porovnávají tato ustanovení řeckého zákona o dani z příjmů s opatřeními proti zneužívání daňového systému, která jsou součástí projektu BEPS a evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD). Uvádějí, že zkoumaná specifická pravidla odpovídají duchu akcí BEPS i iniciativ EU k obraně proti daňovým únikům. - Poznámky.

Martine Merten

Taxation of investment funds following the OECD Base Erosion and Profit Shifting Initiative. Part 2

Zdanění investičních fondů v návaznosti na iniciativu OECD proti erozi daňového základu a přesouvání zisků. 2. část

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 5, p. 252-266

Autorka v pokračování článku o zdanění investičních fondů v návaznosti na iniciativu OECD/G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků (BEPS) doplňuje teoretické poznatky o případovou studii a související aspekty z evropského práva. Případová studie se zabývá aplikací smluv o zamezení dvojího zdanění v praxi (analýza smluv uzavřených mezi Lucemburskem a Francií, Německem, Španělskem, Chorvatskem a Itálií). - Poznámky. -- Pokračování z č. 2/2019.

Maria Rodríguez-Bereijo

The ECJ's Taricco Saga on VAT fraud : the more is of mine, the less there is of yours?

Soudní dvůr EU a kauza Taricco týkající se podvodů na DPH : tam, kde jsou doly, nejsou žádné hory?

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 2, p. 70-79

Autorka v článku analyzuje rozsudky Soudního dvora EU v případech C-105/14 ("kauza Taricco") a C-42/17 (trestní řízení proti M. A. S. a M. B.), jež se týkaly podvodů v oblasti DPH, otázky poškozování finančních zájmů Evropské unie i přednosti unijního práva před národní legislativou. V kauze Taricco Soudní dvůr EU rozhodl, že italská legislativa není v oblasti promlčecích lhůt v souladu s evropským právem. Toto rozhodnutí nicméně vyvolalo obavy z porušení principu právní jistoty. V následném rozsudku C-42/17 Soudní dvůr EU svůj postoj k této problematice upravil. - Poznámky.

Yoko Niimi

The effects of the recent inheritance tax reform on bequest behaviour in Japan

Dopady aktuálních změn v dědickém daňovém právu na odkazování v Japonsku

Fiscal studies, Vol. 40, (2019) No. 1, p. 45-70

Autorka zkoumá reakce v chování domácností v Japonsku na zdanění převodu majetku se zvláštním zaměřením na dopad různých možných motivů pro odkazování u těchto domácností. Nejprve stručně

charakterizuje změny ve struktuře dědické a darování daně v Japonsku platné od r. 2015. Empirický výzkum chování domácností naznačuje, že snížení odpočtu u dědické daně mělo jen nepatrný vliv, částečně také kvůli relativně slabé motivaci pro odkazování. Autorka dále rozebírá odlišnosti v chování domácností s dětmi a zvažuje pravděpodobnost realokace nově zdanitelné části majetku směrem ke spotřebě ve vazbě na změnu motivace k odkazování. - Poznámky.

Marie Lamensch

Trust: a sustainable option for the future of the EU VAT system?

Důvěra: udržitelná možnost budoucího systému DPH v EU?

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 2, p. 53-54

Návrh tzv. konečného (definitivního) systému DPH v Evropské unii, který by měl výrazně pomoci v boji proti tzv. karuselovým podvodům, je do značné míry založen na spolupráci mezi členskými státy. Autorka se v krátkém komentáři zamýšlí nad tím, zda lze tuto spolupráci v současné době očekávat, také vzhledem ke skutečnosti, že jeden ze členských států EU v nedávné době odmítl podpořit nový revoluční nástroj pro odhalování daňových úniků, analýzu transakčních sítí (Transactional Network Analysis, TNA). - Poznámky.

Isabelle Krause

Umsetzung von ATAD II in Bezug auf hybride Gestaltungen mit Unternehmen

Implementace směrnice ATAD II s ohledem na hybridní struktury v podnikání

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 20, S. 1097-1104

Článek se zabývá problematikou implementace nové evropské směrnice proti daňovým únikům (ATAD II, č. 2017/952/EU) na národní úrovni, v tomto případě na konkrétním příkladu Německa. Jedná se o rozšířenou verzi původní ATAD I, která upravovala hybridní struktury koncernových společností pouze v rámci EU. ATAD II z r. 2017 nyní cílí i na tzv. třetí země. Směrnicí musí členské státy EU závazně implementovat do 1.1.2020. Autoři v tomto kontextu hledají odpověď na otázky, do jaké míry je stávající německá legislativa k dosažení stanovených cílů ATAD II dostačující a nakolik je potřeba v některých oblastech provést další právní úpravy. V závěru se věnují dopadům nové evropské legislativy na německé podniky. - Poznámky.

Václav Žalud, Jan Králíček

Value added tax in reorganisation

Daň z přidané hodnoty při reorganizaci podniku

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 4, p. 42-50

Příspěvek se zabývá evropskou a českou právní úpravou příslušnou pro opravy základu daně a výše DPH u pohledávek za dlužníky v insolventci, která je řešena reorganizací. Konkrétně se zaměřují na problematiku zániku pohledávek v důsledku účinnosti reorganizačního plánu dlužníka a možné úpravy výše DPH na výstupu, což dle autorů umožňuje evropská směrnice o DPH. Autoři upozorňují na dle jejich mínění nesprávný názor české finanční správy a zejména na chybný praktický postup v nepovolení opravy základu daně u částečného zániku pohledávky. Zdůrazňují, že tento postup Generálního finančního ředitelství není v souladu s evropským právem a s aktuální judikaturou Soudního dvora EU. Problematiku dokresluje na případu úspěšné reorganizace podniku Motorpal. - Poznámky.

Jan Rambousek

Vývoj judikatury v oblasti zajišťovacích příkazů

Daňový expert, Sv. 2018, č. 6 (prosinec)

Autor poukazuje na nejasnosti v právní úpravě týkající se vyřízení odvolání a možnosti podání odvolání nepřislušnému správci daně, dále se zaměřuje na postup odvolacího orgánu po zrušení zajišťovacího příkazu soudem a na okamžik stanovení daně ve vazbě na zajišťovací příkazy. Problematiku dokládá na rozhodovací praxi českých soudů (zejména judikát AB CHEMITRANS, judikát 2 Afs 239/2015-66 a 4 Afs 261/2017-55 aj.). Poté také s ohledem na judikát AB CHEMITRANS vykládá nejasnosti v úpravě vracení nadměrného odpočtu DPH. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2018/12/17/A5ZA18061501.htm>

R. Bender, M. Čveljo, S. Iwersen, J. Keuchel, V. Votsmeier
Wie Batman sein Unwesen treibt : der große Steuerbetrug

Kterak se batman neblaze činí : velký daňový podvod

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 88 (8.5.2019), S. 4-5

Na karuselových podvodech s DPH trátí podle Evropské komise daňoví poplatníci členských států EU 50 miliard eur ročně, přičemž jen v Německu dosahuje vzniklá škoda dvouciferných miliardových hodnot. Článek, který je součástí mezinárodního projektu "Grand Theft Europe" pod vedením investigativních novinářů ze sdružení Correctiv, přibližuje konkrétní případy tohoto podvodu a na něm účastné zločinecké skupiny "Truesay", jež se zodpovídá před soudem v německém Augsburgu. "Truesay" za účelem daňových úniků a neoprávněného čerpání daňových vratek založila celou síť firem obchodujících s elektronikou, jejichž sídlem bylo Německo, Polsko, Česká republika, Nizozemí a Belgie. V Německu skupinou způsobená škoda měla podle obžaloby činit kolem 60 milionů eur. Vyšetřovatelé se však podle článku domnívají, že podvodnými aktivitami je v EU prostoupena celá branže obchodníků s elektronikou, na což kvůli tím vzniklému prostoru pro snižování cen doplácí poctiví podnikatelé. -- Téma shrnuje také článek na s. 1 a věnuje se mu komentář v HB č. 89/2019 (9.5.2019), s. 17.

Martin Děrgel

Změny daně z přidané hodnoty od dubna 2019

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 7-8, s. 3-16

Příspěvek nejprve stručně představuje zákon č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, a dále se zaměřuje na hlavní novinky v oblasti DPH. Autor přináší přehled změn zákona o dani z přidané hodnoty a vysvětluje zpřesnění pojmu úplata, rozšíření pojmu "obrat" pro účely DPH, definici uskutečnění plnění a pojetí ekonomické činnosti. Následně informuje o zjednodušení digitálních služeb pro spotřebitele v jiných státech EU, o změně u poukazů, u uskutečnění služeb souvisejících s nájmem nemovitosti a o změnách v souvislosti s daňovým dokladem. Věnuje se také výpočtu DPH, opravě základu daně v případě nedobytné pohledávky, změnám v osvobození služeb vázaných na dovoz a vývoz zboží, opravám odpočtu daně, rozšíření fikce režimu přenesené daňové povinnosti v tuzemsku a zpřísnění a zrychlení pokutování za kontrolní hlášení plátce. -- Více o uplatňování DPH u poukazů viz DPH aktuálně č. 12/2019, s. 1-5.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 24, (2019) č. 6

Kryptoměna, kryptoaktivum a kryptověc (s. 2-6); Zdanění při odchodu ("exit tax") aneb Jak to může dopadnout, když Evropská unie poslouchá Francii (s. 8-13); Změny v daňových a souvisejících předpisech u daně z příjmů fyzických osob pro rok 2019 (s. 14-15); Cizinci a český zaměstnavatel z pohledu zdravotního pojištění (s. 16-19); Jedno- a víceúčelové poukazy v DPH (s. 20-28); Novela zákona o DPH č. 80/2019 Sb. - změny u intrakomunitárních obchodů (s. 29-33); Některé výhody kmenového listu ve společnosti s ručením omezeným (s. 34-36); Spotřebitelské úvěry a jejich vliv na zadlužování lidí - 1. část (s. 37-40); Nezákonná kontrola v judikatuře správních soudů (s. 41-48).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 27, (2019) č. 7-8

Změny daně z přidané hodnoty od dubna 2019 - zákon č. 80/2019 Sb. (s. 3-16); Oprava nesprávné výše daně - dle zákona č. 80/2019 Sb. (s. 17-22); Zdanění příjmů jednatelů a společníků s.r.o. (s. 22-28); Uplatnění srážkové daně v roce 2019 dle § 6 odst. 4 ZDP (s. 29-36); Prodej nemovitých věcí a daň z příjmů (s. 37-44); Nepeněžní plnění dle § 6 odst. 9 písm. d) ZDP a FKSP (s. 45-52); Zastřeny pracovní právní poměr - švarcsystém a zákaz zneužití práva (s. 61-63).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2019, č. 12

Nový zákon o zpracování osobních údajů dle GDPR - základní přehledná informace o zákonu č. 110/2019 Sb. (s. 1-2); Pořízení zboží z jiného členského státu - změny od 1.4.2019 (s. 3-5); EET -

prodej v kavárně - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Silniční daň v období dědického řízení - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2019, č. 13-14

Zdanitelná plnění na dlouhodobé bázi - změny od 1.4.2019 (s. 1-2); Nájem movitých věcí - ekonomické, právní, účetní a daňové souvislosti (s. 3-9); Cestovní náhrady - dotazy a odpovědi (s. 9); Zdanitelné příjmy daňových nerezidentů - 1. část (s. 10-12); Neúčtování daně z příjmů fyzických osob - dotazy a odpovědi (s. 13).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2019, č. 12

Novela zákona o DPH 2019: uplatňování DPH u poukazů (s. 1-5); Krácení odpočtu DPH - dotazy a odpovědi (s. 5-6); Reklamace zboží a DPH - dotazy a odpovědi (s. 6); DPH a nákup pozemku - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

Účetnictví v praxi

Sv. 23, (2019) č. 6

Novela zákona o dani z přidané hodnoty - dokončení - zákon č. 80/2019 Sb. (s. 4-8); Daňová úleva v případě získání úvěru v rámci stavebního spoření a hypotečního úvěru - odpočet úroků (s. 9-13); Nespolehlivý plátce DPH (s. 14-17); Cizí měny v podvojném účetnictví (s. 18-25); Daně a příslušenství daní ve výdajích (nákladech) podnikatelů - dokončení (s. 26-30).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 17, (2019) č. 6

Některé příjmy ze závislé činnosti osvobozené od daně se vztahem k veřejně prospěšným poplatníkům (s. 3-8); Judikatura Evropského soudního dvora (ESD) v oblasti DPH dopadající na činnost územních samosprávných celků (ÚSC): předmět daně - 2. část (s. 21-25).

Ekonomické vědy. Ekonomie

by Vasco M. Carvalho and Basile Grassi

Large firm dynamics and the business cycle

Dynamika velkých firem a hospodářský cyklus

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 4, p. 1375-1425

Na ekonomické aktivitě se významnou měrou podílí malý počet velkých podniků. Teorie hospodářských cyklů obvykle pracují s exogenními (vnějšími) agregátními šoky, v poslední době se však ekonomové snaží najít příčiny výkyvů ekonomiky na mikroúrovni. Autoři v článku zkoumají, zda může hospodářský cyklus ovlivnit dynamika velkých podniků, a docházejí k závěru, že tento faktor vysvětluje příčiny agregátních fluktuací z 30 %. - Poznámky.

Rana Foroohar

Old economists can teach us new tricks

Staří ekonomové nás mohou naučit nové koucky

Financial Times, Vol. 2019, No. 40106 (3.6.2019), p. 17

Komentář připomíná myšlenky ekonoma Johna Kennetha Galbraitha (1908-2006), který upozorňoval na limity tržních mechanismů při řešení vážných ekonomických problémů a negativních externalit. Galbraith také poukazyval na rizika byrokratizace a neefektivity velkých korporací, které si v ničem nezdají s obdobnými potížemi státní správy. V současné době jsou podle autorky článku postřehy tohoto ekonoma obzvláště podnětné, neboť řada velkých firem se dostává do potíží a není schopna produktivních investic, což jen prodlužuje éru nízké úrokové hladiny. Galbraithovský pragmatismus by rovněž mohl vnést určitý nový vítr do veřejného diskursu v USA, kde stále dominuje přeceňování soukromého a podceňování veřejného sektoru namísto toho, aby obě tyto složky byly považovány za vzájemně komplementární.

Pavel Sirůček, Zuzana Džbánková

Radovan Richta - the predecessor of the Club of Rome and the 4.0 vision

Radovan Richta - předchůdce Římského klubu a vize čtvrté průmyslové revoluce

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 4, p. 51-61

Příspěvek představuje osobnost a odborné působení českého akademika, filozofa a sociologa Radovana Richty, jenž se specializoval na oblast vědeckotechnické revoluce a její společenské souvislosti. Jeho nejvýznamnějším dílem je "Civilizace na rozcestí: společenské a lidské souvislosti vědeckotechnické revoluce" z r. 1966, jejímu rozboru je věnována další část článku. Kniha obsahuje hospodářské, sociologické a technologické prognózy vývoje vztahující se k transformaci dřívější průmyslové společnosti do moderní informační společnosti. Text využívá kontrastu mezi vědeckotechnickou a průmyslovou revolucí a analyzuje jejich odlišnosti. Toto dílo a Richtovo pojetí problémů vědeckotechnické revoluce se stalo inspirací pro pozdější úvahy o čtvrté průmyslové revoluci, civilizačních meznících a změnách společenských systémů. V závěru je připojen přehled vybraných Richtových publikací. - Poznámky.

Milen Velev

Unemployment and economic growth : is there a relationship in the European Union?

Nezaměstnanost a hospodářský růst : je mezi nimi v Evropské unii spojitost?

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 4, p. 12-29

Autor zkoumá vzájemný vztah mezi nezaměstnaností a hospodářským růstem na základě empirických údajů z Evropské unie a jejích jednotlivých členských států. Vychází přitom z dynamické verze Okunova zákona, ve které je změna míry nezaměstnanosti v aktuálním období závislá na hospodářském růstu za aktuální období a na změně v míře nezaměstnanosti v období předchozím. Za použití čtvrtletních dat z období 2000-2017 stanovuje dopad změn výstupu na míru nezaměstnanosti a ověřuje platnost Okunova zákona. Užití ekonometrické modely podporují verzi Okunova zákona zahrnující dynamické závislosti a nižší omezení v čase. Výsledky studie ukazují platnost Okunova zákona jak v podmínkách celé EU, tak u různých členských států, přestože jednotlivé regiony vykazují výrazné odlišnosti v míře nezaměstnanosti a hospodářského růstu. - Poznámky.

By Tobias Adrian, Nina Boyarchenko, and Domenico Giannone

Vulnerable growth

Zranitelný růst

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 4, p. 1263-1289

Ekonomické prognózy by měly pracovat s riziky, která mohou naplnění prognózy ovlivnit: v případě jejich ignorování mohou být výhledy do budoucna přehnaně optimistické. Autoři v článku modelují pravděpodobnostní rozdělení budoucího růstu reálného HDP jako funkci současných ekonomických a finančních podmínek. Je zjištěno, že dolní kvantily rozdělení vykazují (na rozdíl od horních kvantilů) výrazný rozptyl v závislosti na změně podmínek. Rizika nepříznivého vývoje (downside risks) se v případě zhoršení ekonomické situace zvyšují, zatímco naděje na dosažení lepšího výsledku oproti plánovanému vývoji (upside risk) zůstává stejná. - Poznámky.

Marek Loužek

Zakladatel chicagské školy Frank Hyneman Knight

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 2, s. 198-214

Příspěvek představuje ekonomickou teorii profesora ekonomie Franka Hynemana Knighta, jedné z ústředních postav neoklasické ekonomie 20. století a zakladatele chicagské školy. Autor nejprve načrtává Knightův životopis se zaměřením na akademické působení. V dalších částech rozebírá jeho dizertační práci z r. 1921 "Riziko, nejistota a zisk", knihu o moderní mikroekonomii z r. 1933 "Ekonomická organizace" a kritické zhodnocení vad systému svobodného podnikání "Etika a konkurence" z r. 1935. Poté analyzuje politickou filozofii v knize "Svoboda a reforma" z r. 1947 a v závěru charakterizuje Knightův přínos moderní ekonomické teorii.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Sabine Mauderer ; rozhovor vedli Jan Mallien a Frank Wiebe

"Minuszinsen sind nur ein Teil der Probleme"

"Záporné úroky jsou jen částí problémů"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 91 (13.5.2019), S. 32

Rozhovor s členkou rady Německé spolkové banky pro personální záležitosti a trhy S. Maudererovou o prostředí a politice nízkých úroků v eurozóně. Vyjadřuje se k možnosti tzv. tieringu, jenž by zavedl záporné úročení depozit až po dosažení určité hranice vkladů, a novému kolu dlouhodobých refinančních operací Evropské centrální banky (TLTRO), jehož úročení by mělo být navázáno na hlavní úrokovou sazbu. Maudererová rovněž varuje banky před nemalou zátěží v případě jejich pozdní přípravy na nové referenční úrokové sazby evropského mezibankovního trhu a hodnotí perspektivy růstu německého hospodářství.

James Bullard ; rozhovor vedl Jan Mallien

"Wenn es so weitergeht, sollten wir die Zinsen senken"

"Jestli to tak půjde dál, měli bychom snížit úroky"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 97 (21.5.2019), S. 32-33

Rozhovor se členem měnověpolitického výboru (FOMC) americké centrální banky Fed a ředitelem její regionální pobočky v St. Louis J. Bullardem o přerušení dalšího zvyšování úrokových sazeb v USA, rizicích nízké inflace, obchodní válce s Čínou a nezávislosti centrálních bankéřů na politické reprezentaci. Bullardovi dělá starosti relativně nízká jádrová inflace v USA, která při tříprocentním růstu HDP dosahuje pouze 1,6 procenta. Pokud tento stav bude přetrvávat, bude se v rámci měnověpolitického výboru zasazovat o snížení úrokových sazeb. Odklon USA od dvouprocentního inflačního cíle Bullard nedoporučuje, neboť by to vyvolalo chaos na devizových trzích. Jako měnověpolitický korektiv si ale umí představit koncept průměrného inflačního cíle či kontrolu dlouhodobé výnosové křivky státních dluhopisů centrální bankou po japonském vzoru. V případě zahraničněobchodního napětí mezi USA a Čínou věří ve smír, možný hospodářský konflikt by ale USA vzhledem k jejich diverzifikované ekonomice tolik nepoškodil jako jiné země. Veřejná vyjádření prezidenta D. Trumpa k měnové politice sice nenavazují na tradici zdrženlivosti, kterou Bílý dům zachovával od éry prezidenta Clintona, Trumpovy dosavadní úspěšné personální nominace guvernérů Fedu však nijak nevybočují z rozhodnutí předchozích administrativ.

Norbert Häring

Amerika gibt, Amerika nimmt : Geldpolitik

Amerika dává, Amerika bere : měnová politika

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 101 (27.5.2019), S. 10

Vedení americké centrální banky Fed již tradičně má tendenci relativizovat vliv své měnové politiky na ekonomiky rozvojových a rozvíjejících se zemí. Jak ale ukazuje analýza ekonomů bostonské pobočky Fedu Falka Bräuninga a výzkumnice Harvardské univerzity Victorie Ivashiny, jsou měnověpolitická rozhodnutí Fedu pro tyto země klíčová, neboť více než čtyři pětiny všech tamních úvěrů poskytnutých zahraničními bankami jsou denominovány v amerických dolarech. Zvýšení úrokových sazeb v USA tak téměř automaticky znamená i výrazné omezení přísunu kapitálu do těchto ekonomik. Vliv Evropské centrální banky je pak oproti významu Fedu pro rozvinuté a rozvíjející se trhy marginální. - Zmiňovaná analýza "U.S. Monetary Policy and Emerging Market Credit Cycles" je zařazena do edičního plánu revue "Journal of Monetary Economics" pro druhou polovinu r. 2019.

Zbyněk Kalabis

Centrální banky zemí indického subkontinentu

Bankovníctví, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem i současností centrálního bankovníctví ve státech indického subkontinentu (Indie, Srí Lanka, Bangladéš, Pákistán). V Britské Indii byla bankovní instituce s prvky centrální banky založena v r. 1921 pod názvem Imperial Bank of India, měnová politika ale zůstávala pravomocí zdejší vlády. Reserve Bank of India jako centrální banka působila od r. 1935. Dále k vývoji po získání nezávislosti Indie a po znárodnění centrální banky v r. 1969 i k měnovému vývoji.

Centrální banka Cejlonu (pozdější Centrální banka Srí Lanky) působí od r. 1950, centrální banka Pákistánu funguje také od r. 1950. Poté zmínka o obchodním bankovníctví dnešního Bangladéše a o vzniku Bangladéšské centrální banky v r. 1972.

Xiaoshan Feng

Comparison of credit risk measurement in Central European banking

Srovnání měření úvěrového rizika v bankovníctví střední Evropy

Ekonomická revue = Central European review of economic issues, Vol. 21, (2018) No. 2, p. 43-50

Řízení rizik v bankovním sektoru hraje od počátku devadesátých let pro komerční banky i regulační orgány důležitou roli. V současné době panuje všeobecný konsenzus, že řízení rizika v této oblasti by mělo tvořit jádro finančního dohledu. Předmětem článku je měření úvěrového rizika ve středoevropských finančních institucích s důrazem na Českou republiku, Německo a Polsko. Analýzy rizikových úvěrů a distribuce rizik v bankovním průmyslu se opírají o data zveřejněná mezi lety 2013 až 2017. Autoři porovnávají různé metody měření a přístupy, které se napříč zkoumanými zeměmi liší (IRB, A-IRB, aj.) Součástí článku jsou exkurzy do jednotlivých bankovních systémů a osvětlení aplikovaných metod, které jsou s pomocí grafů a tabulek ilustrovány. Z provedeného zkoumání vyplývá, že ačkoliv jsou používané metody k měření úvěrového rizika založeny v podstatě na stejném principu, mezi zeměmi existují výrazné rozdíly.

Constrained optimisation : the European Central Bank

Optimalizace s omezením : Evropská centrální banka

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9147, p. 60-61

V letošním roce nastane personální obměna v čele evropských institucí, mj. i Evropské centrální banky. Článek přibližuje zákulisní vyjednávání spojená se jmenováním nového prezidenta této instituce. Představena jsou také některá zvažovaná jména (Erkki Liikanen, Benoît Cœuré, François Villeroy, Olli Rehn a Jens Weidmann). -- Viz i článek na s. 10.

Izabella Kaminska

Cryptocurrency Visa card could open a back door for dirty money

Platební karta společnosti Visa pro transakce v kryptoměnách by mohla otevřít prostor pro špinavé peníze

Financial Times, Vol. 2019, No. 40102 (29.5.2019), p. 9

Autorka komentáře varuje před záměrem americké společnosti Visa uvést ve spolupráci s kryptoburzou Coinbase na britský trh první platební kartu určenou pro převody kryptoměn. Podle ní zde mohou Visa a Coinbase jen obtížně naplnit platné regulace proti praní peněz a na podporu vyšší transparentnosti mezi poskytovatelem finančních služeb a jeho zákazníkem. Aby tedy snahy o eliminaci finanční kriminality posledních 30 let nepřišly vniveč, měly by se poskyvatelé platebních služeb v kryptoměnách co nejvíce přizpůsobit těm regulacím, jež byly uloženy konvenčnímu bankovnímu sektoru.

Lukáš Krupka, Martina Jiránková

Čína v Mundell-Flemingově trilematu

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 1, s. 22-33

Mundell-Flemingovo trilema tvrdí, že v národním hospodářství nikdy nelze dlouhodobě udržet fixní měnový kurz, autonomní měnovou politiku a volný pohyb kapitálu. Z těchto tří cílů jsou realizovatelné vždy pouze dva zároveň. Článek na základě dostupných dat a syntézy relevantních výstupů ze světové odborné literatury analyzuje měnověpolitický a hospodářskopolitický vývoj Číny uplynulých let právě prizmatem uvedeného trilematu. Autoři konstatují, že v Číně se nyní uplatňuje politika pevného měnového kurzu a autonomní měnové politiky, zatímco pohyb kapitálu podléhá přetrvávajícím a dokonce silicím omezením. - Poznámky.

Pietro Cova, Patrizio Pagano, Massimiliano Pisani

Domestic and international effects of the Eurosystem expanded Asset Purchase Programme : a structural model-based analysis

Rozšířený program nákupu aktiv v rámci Eurosystemu a jeho vliv na domácí a mezinárodní ekonomiku : strukturální modelová analýza

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 2, p. 315-348

Článek hodnotí dopady programu nákupu aktiv (APP) v rámci Eurosystemu a jeho vliv na makroekonomiku v domácím i mezinárodním měřítku. Program byl spuštěn v r. 2015 s účelem stimulovat ekonomiku a vyvarovat se deflačních rizik a vyvolal diskuze o tom, jaké bude mít makroekonomické následky. Tato studie je dalším příspěvkem do debaty, v němž autoři závěrem přicházejí s tvrzením, že program APP podporuje domácí inflaci a ekonomickou aktivitu, jelikož zvyšuje likviditu a snižuje dlouhodobou úrokovou sazbu. - Poznámky.

Megan Greene

Draghi's policy bazooka may be his most precious legacy

Pancéřová pěst Draghiho měnové politiky se zřejmě stane nejcennější částí jeho odkazu

Financial Times, Vol. 2019, No. 40103 (30.5.2019), p. 9

Autorka komentáře pozitivně hodnotí tzv. cílené dlouhodobější refinanční operace (Targeted Longer Term Refinancing Operations, TLTRO), které od r. 2016 ve vztahu ke svým podřízeným finančním institucím používá Evropská centrální banka v rámci své nekonvenční měnové politiky. Úroková sazba pro TLTRO je zatím navázána na úročení depozit u ECB, to však nemusí být v budoucnosti pravidlem. ECB se tímto nástrojem otevírá cesta pro zavedení fakticky nové úrokové sazby v případě nástupu hospodářské krize. Beneficienty by se pak stali jak příjemci úvěrů, tak střadatelé. Autorka sice bere v potaz rizika spojená s negativním úrokem v podobě podnětů k chybné alokaci kapitálu a politickému tlaku na centrální banky. Tváří v tvář dlouhotrvající ekonomické depresi se však i přesto může TLTRO ukázat jako neocenitelný pomocník centrálních bankéřů.

Melanie Bergermann, Cornelius Welp

Ein Champion für die Scheichs

Šampión pro šejky

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 13, S. 49-52

Mnoho akcionářů vidí možnou fúzi Deutsche Bank a Commerzbank také kvůli kulturním rozdílům skepticky. Klíčovou roli hrají dvě miliardy od většinového akcionáře Kataru a jeho zástupce v dozorčí radě. - Ze zvažovaného sloučení bankovních domů v dubnu 2019 sešlo.

Astrid Dörner

Eine Börse für das Silicon Valley

Burza pro Silicon Valley

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 103 (29.5.2019), S. 28-29

Start-upová burza Long Term Stock Exchange (LTSE) získala 10.5.2019 souhlas amerického regulátora finančního trhu SEC, aby se stala 14. oficiální burzou cenných papírů v USA. Článek představuje zaměření LTSE a vize jejího zakladatele Erica Riese, mezi které v první řadě patří zprostředkování kapitálu i z řad drobných investorů pro start-upy s dlouhodoběji koncipovanými obchodními modely. Podle článku je otázkou, zda se LTSE podaří prosadit mezi velkými hráči jako NYSE, Nasdaq a Cboe, kteří vlastní 12 ze 13 licencovaných amerických burz. Poptávka po konkurenční platformě vůči těmto gigantům však existuje. -- Rozhovor s investorem a zakladatelem LTSE E. Riesem viz také s. 29.

Flight to safety : clearing houses

Únik do bezpečí : clearingové domy

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9145, p. 59-60

Po skandálu ze září 2018, kdy významný norský obchodník Einar Aas způsobil clearingovému domu Nasdaq obří ztrátu, se diskutuje o tom, zda je regulace v oblasti clearingů dostatečná. Některá rizika mohou být důsledkem centralizace clearingů. Ta přitom měla původně přispět k většímu zabezpečení.

Stefan Reccius

Geldmaschine Migration

Migrace jako stroj na peníze

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 15, S. 38-39

V r. 2018 poslali přistěhovalci z Německa do svých rodných zemí rekordních 5,1 miliardy euro. Mnoha rodinám v jejich vlasti pomáhají tyto soukromé převody peněz dostat se z chudoby. Představují remitence lepší rozvojovou pomoc? Dlouhodobě však nejsou všechny ekonomické účinky tak pozitivní.

Felix Holtermann

Gesetz schon 2019 geplant : digitales Wertrecht

Už pro rok 2019 je plánován zákon : digitální cenný papír

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 90 (10.5.2019), S. 27

K záměru poslance německé vládní strany CDU Thomase Heilmanna na legislativní ošetření digitalizace těch cenných papírů, kde je dosud nutná jejich papírová podoba. Sem spadají zejména dluhopisy, které by podle Heilmanna mohly získat podobu virtuálních tokenů na bázi kryptoměn a blockchainové technologie, o jejichž vypořádání při výpadech v platbách by se starali notáři. Zákonodárce si od svého záměru slibuje podchycení tzv. virtuálních vstupů na burzu (Initial Coin Offerings, ICO), jež se v Německu dosud nacházejí v právním vakuu. -- K situaci v oblasti světového trhu s kryptoměnami a jejich regulace viz také článek na s. 26-27.

Mesut Turkay, Timur Han Gur

Heterogeneous impact of quantitative easing on government bond yields [elektronický zdroj]

Heterogenní vliv kvantitativního uvolňování na výnosy vládních dluhopisů

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 2, p. 178-195

V reakci na hospodářskou krizi, která propukla před deseti lety, se řada zemí uchýlila k nekonvenčním opatřením měnové politiky. Autoři se v článku zabývají vlivem kvantitativního uvolňování v USA na výnosy vládních dluhopisů v rozvojových zemích. Bylo zjištěno, že výnosy vládních dluhopisů významně ovlivňují tyto faktory: úrokové sazby centrálních bank, inflace, rozpočtový deficit a úrokové sazby amerických desetiletých vládních dluhopisů. Konkrétní výsledky se v jednotlivých zemích liší. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.679>

Mariya Hake, Philipp Poyntner

Household loans in CESEE from a new perspective : the role of income distribution

Půjčky domácností v zemích střední, východní a jihovýchodní Evropy z nové perspektivy : role příjmové distribuce

Focus on European economic integration, Vol. 2019, No. 2, p. 75-93

Světová ekonomická krize v letech 2008/2009 ukázala na možná potenciální rizika, která pro makroekonomickou stabilitu představuje vysoké zadlužení domácností. Cílem článku je osvětlit, jakou roli má distribuce příjmů ve společnosti ve vztahu k dluhům domácností, potažmo její vliv na makrofinanční stabilitu a přístup na finanční trh v zemích regionu střední, východní a jihovýchodní Evropy. Za použití dat z let 2009-2017 zveřejněných v rámci OeNB Euro Survey autoři sledují efekty interpersonálního srovnávání a jeho vliv na pravděpodobnost mít půjčku ze strany domácností. Ze závěrů vyplývá, že tento faktor nehraje velkou roli v zemích, které vykazují rovné rozdělení příjmů mezi obyvatele. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:9db1a401-f6f6-4987-83ec-0d405f1aa7ee/fee_i_2019_q2.pdf

Martin Wolf

How our low inflation world was made

Jak vznikl náš svět nízké inflace

Financial Times, Vol. 2019, No. 40084 (8.5.2019), p. 9

Autor komentáře upozorňuje na okolnost, že stávající prostředí nízkých úroků není jen důsledkem finanční krize z r. 2008, ale pokles úrokové míry započal ve vyspělých státech už předtím. Pojem sekulární stagnace (tj. strukturální oslabení agregátní poptávky), který podrobně popsal bývalý ministr financí USA Larry Summers, je proto v komentáři opatřen přívlastky "předkrizová" a "pokrizová".

Oba tyto fenomény přitom souvisejí s pozicí nejdynamičtějších národních hospodářství coby čistých vývozců kapitálu, vysokou mírou úspor na významných rozvíjejících se trzích (byť v Číně již také výrazně stoupá zadlužení), trvale nízkým přírůstkem produktivity vyspělých ekonomik, jejich deindustrializací a stárnutím populace v mnoha zemích, s čímž souvisí i pokles poptávky po fyzickém kapitálu. Zatímco předkrizovou sekulární stagnaci charakterizovala kromě poklesu reálných úrokových sazeb destabilizace trhu s nemovitostmi a úvěry, její současný protějšek sice vykazuje částečné oddlužení bank a domácností, potýká se ale se stále rostoucími dluhy států a nebankovního sektoru, slabým hospodářským růstem a nástupem populistických politiků. Není proto jisté, že dnešní "pokrizový" svět skýtá pro budoucnost více příslibů stability. -- Možné scénáře dalšího vývoje autor rozvíjí v komentáři "How the long debt cycle might end" ve FT č. 40090/2019 (15.5.2019), s. 9.

Elisabeth Atzler, Astrid Dörner

Kommt bald die "Facebook-Münze"? : soziales Netzwerk

Přijde brzy "facebooková mince"? : sociální síť

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 86 (6.5.2019), S. 35

Článek poukazuje na zjištění amerického deníku Wall Street Journal, podle nichž šéf sociální sítě Facebook M. Zuckerberg zvažuje vývoj vlastní virtuální měny, kterou by nabídl uživatelům svých služeb pro nákupy na internetu a vzájemné platby. Projekt, jenž zatím prý nese pracovní označení "Libra", by v případě úspěšné realizace znamenal průlom v oblasti bezhotovostních platebních služeb, kde zatím dominují společnosti Mastercard, Visa nebo Paypal. Zatím je však podle autorky článku otázkou, jestli bude Zuckerbergova společnost své případné platidlo koncipovat jako tzv. stable coin, který by byl pevně napojen na některou ze standardních měn, naváže-li spolupráci s etablovanými kryptoburzami či zda se ještě neukáže požadavky regulátorů na bezpečnost a ochranu osobních údajů pro Facebook jako příliš vysoké. -- K tématu viz také komentář na s. 31 a článek ve FT č. 40099/2019 (25.5.2019), s. 14 -- V souvislosti s oficiálním představením konceptu nové měny Facebooku v červnu 2019 viz i články v č. 9148/2019 čas. The Economist (s. 9-10, 49-51 a 51-52) a v HB č. 116/2019 (19.6.2019), s. 34-35.

Sebastian Kirsch

Kryptos für jedermann

Kryptoměny pro každého

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 12, S. 76-79

Kryptoměny byly považovány za mrtvé, ale rychle ožily a jsou dále čile obchodovány. Do obchodování s kryptoměnami se jako první klasická burza vložila také Stuttgartská burza se svou aplikací Bison. Autor článku uvádí kritéria pro výběr burzy, dále radí, na co si musí při nákupu kryptoměn investoři dávat pozor a které místo obchodu je optimální.

Eric Lonergan

MMT teaches investors about Draghi's greatest legacy for the eurozone

Moderní měnová teorie učí investory o největším Draghiho odkazu eurozóně

Financial Times, Vol. 2019, No. 40098 (24.5.2019), p. 22

Podle autora komentáře sice vykazuje tzv. moderní měnová teorie (Modern Monetary Theory, MMT) určité vnitřní rozpory, zejména co se týká role inflace, ale cíle MMT v podobě bezrizikového financování veřejných rozpočtů jsou již v reálném světě naplněny, a sice - pro mnohé zřejmě překvapivě - v eurozóně. Zásahu na tom má Evropská centrální banka a její končící prezident Mario Draghi, kteří svou měnovou politikou fakticky vytvořili "podmíněné bezpečné aktivum" z dluhopisů těch členských států EMU, jež dodržují společná fiskální pravidla. Draghimu se tak povedla jakási "kvadratura kruhu", když v tomto ohledu smířil měnověpoliticky nesuverénní národní státy s měnověpoliticky suverénní úrovní eurozóny.

Může stavebko konkurovat hypotékám? : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 4, s. 42-43

Standardně byly úvěry ze stavebního spoření používány hlavně na rekonstrukci a modernizaci bydlení, nyní se stále častěji využívají k pořízení vlastního bydlení. Příspěvek v situaci nárůstu úvěrů na koupi bytu porovnává výhodnost jeho financování prostřednictvím hypotečního úvěru a úvěru ze stavebního spoření.

Grafy dokládají dynamiku objemu úvěrů poskytnutých stavebními spořitelny v období 2013-2018, podíl poskytnutých úvěrů na přijatých vkladech a porovnání struktury nových úvěrů v r. 2014 a v r. 2018. -- Alternativními možnostmi získání bydlení se zabývá příspěvek v Profi poradenství & finance č. 5/2019, s. 14-15.

Radim Kříž

Několik poznámek k formě a omezené převoditelnosti zaknihovaných akcií

Bulletin advokacie, Sv. 2019, č. 6, s. 26-33

Předmětem článku je stručná analýza právní úpravy dané zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ohledně problematiky existence či neexistence formy zaknihovaných akcií a s tím související otázky možné omezené převoditelnosti zaknihovaných akcií. Autor rozebírá, zda zaknihované akcie mají či nemají formu obdobně jako akcie vydané jako cenný papír a zda mohou být omezeně převoditelné bez ohledu na jejich případnou formu, neboť na tuto věc nepadají jednotná názorů. - Poznámky.

Lukáš Vácha

Příčiny a rizika aktuálního rozvoje alternativních investic

Profí poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 5, s. 36-37

Autor uvažuje nad důvody aktuálního rozvoje alternativních investic v ČR (např. v realitních fondech a fondech kvalifikovaných investorů), který je odrazem současného celosvětového trendu. Jako hlavní faktory zmiňuje zpřísnění regulace finančních trhů, rozvoj moderních technologií podporujících vytváření virtuálních obchodních platform a investorské preference. Následně shrnuje přístup společnosti Conseq k alternativnímu investování a představuje některé její investiční fondy zacílené na alternativní aktiva.

Frank M. Drost, Elisabeth Atzler

Sparkassen dürfen teure Verträge kündigen : BGH

Spořitelny smějí vypovědět drahé smlouvy : Spolkový soudní dvůr

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 93 (15.5.2019), S. 42-43

K rozsudku německého nejvyššího soudu (Bundesgerichtshof) ve sporu mezi okresní spořitelnou ve Stendalu a jejími klienty (XI ZR 345/18), kteří se domáhali vyplacení prémie na základě dříve uzavřené spořicí smlouvy. Spořitelna totiž tuto pětadvacetiletou smlouvu vypověděla s poukazem na přetrvávající nízkou úrokovou hladinu. Soud dal argumentům peněžního domu za pravdu s tím, že smluvená prémie byla vyplacena alespoň za jeden rok a na další platby již nevzniká klientům nárok. Svazy na ochranu spotřebitele judikát kritizují a obávají se, že se verdikt stane precedentem pro další obdobné případy.

The bonds that tie

Dluhopisy, které svazují

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9145, p. 64

Čína drží obří balík amerických státních dluhopisů, v souvislosti s obchodními sankcemi ale hrozí, že se těchto dluhopisů začne ve velkém zbavovat (k prodeji některých dluhopisů už ostatně došlo v březnu). To by mohlo v USA vyvolat fiskální krizi. Článek rozebírá, zda tento nátlak ze strany Číny může vyvolat opravdu takové dopady, jaké Čína očekává.

Dana Viktorová, Vladimír Tomšík

The role of financial sector in promoting growth

Role finančního sektoru v podpoře hospodářského růstu

Scientia et Societas, Vol. 15, (2019) No. 1, p. 130-138

Záměrem článku je zhodnotit důležitost finančního sektoru pro hospodářský růst rozvíjejících se trhů včetně ČR. Autoři přitom konstatují, že finanční sektor je v tomto ohledu klíčový, zvláště pak u těch ekonomik, které vykazují známky konvergence s vyspělými státy. Z hlediska regulátorů má však být podstatnějším kritériem alokace kapitálu než samotná velikost národního finančnictví vzhledem k HDP. Studie ve svém závěru zároveň poukazuje na možné odlišné priority jednotlivých rozvíjejících se trhů na poli regulace bank a kapitálového trhu, ať už kvůli rozdílné vlastnické struktuře finančních institucí nebo podílu úvěrů v cizích měnách.

Jack Rasmus

Trump vs. Powell : how independent is the Fed?

Trump vs. Powell : nakolik je Fed nezávislý?

The European financial review, Vol. 10, (2019) No. 1 (February- March), p. 29-35

Autor zvažuje nedávná měnověpolitická rozhodnutí centrální banky USA Fedu (zejména očekávané snižování úrokových sazeb) a jejího šéfa Jeroma Powella s ohledem na opakující a stupňující se kritiku ze strany prezidenta USA. Rozebírá, nakolik je myšlenka nezávislosti centrální banky reálná a zda je do měnověpolitických rozhodnutí zasahováno zvenčí. Na několika příkladech z americké historie příspěvek dokládá snahu o ovlivňování strategických rozhodnutí vedení centrální banky americkými prezidenty. Dále zvažuje zasahování ze strany bankéřů i ve vazbě na vlastní finanční zájmy prezidenta Trumpa. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 27, (2019) č. 6

Bankovní daň vs. Národní rozvojový fond? (s. 10-13); Nový zákon o ČNB nejsou jen hypotéky! (s. 20-21); IoT v pojišťovnictví: jen hype? (s. 22-23); Banky a kryptomeny (s. 24-25); Nové technologické trendy optikou dohledu nad finančním trhem (s. 28-31); Stát chce pojišťovny potrestat vysokým zdaněním technických rezerv (s. 34-35); Nad korunou ještě nelámejme hůl - úrokový diferenciál (s. 42-43); Historie centrálních bank ve středoasijských postsovětských republikách a v Mongolsku (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

by Yousuf Mohamed Al-Jaida

A positive outlook for economic growth in Qatar

Pozitivní výhled hospodářské růstu v Kataru

The European financial review, Vol. 10, (2019) No. 1 (February- March), p. 42-44

Článek charakterizuje současný pozitivní vývoj katarské ekonomiky a přibližuje plán Kataru na zvýšení přílivu přímých zahraničních investic do svojí ekonomiky v r. 2019 a další posilování hospodářského růstu. Autor představuje úsilí Katarského finančního centra (Qatar Financial Centre, QFC) v podpoře dosažení těchto cílů.

Stanislav Kološta, Pavol Král, Filip Flaška

Alternative measures of macroeconomic imbalances in the EU : design and verification

Alternativní odhady makroekonomických nerovnováh v EU : návrh a verifikace

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 22, (2019) No. 1, p. 36-53

V důsledku finanční a ekonomické krize v EU v letech 2008-2009 začala Evropská komise monitorovat míru makroekonomických nerovnováh v členských zemích, od r. 2011 za pomoci tzv. systému včasného varování. Článek se zaměřuje na alternativní odhady a hodnocení makroekonomických nerovnováh a zkoumá nástroje, prostřednictvím kterých se dané státy snaží ekonomickou situaci stabilizovat. Autoři mimo jiné přicházejí s podrobnou analýzou, ve které porovnávají míru ekonomické stability jednotlivých zemí EU a hodnotí, zda byla opatření, uplatňovaná za účelem řešení krize, efektivní.

Josef Schreiner

Developments in selected CESEE countries : the automotive industry in CESEE, its linkages with Germany and challenges ahead

Vývoj ve vybraných zemích střední, východní a jihovýchodní Evropy : automobilový průmysl v zemích SVJV Evropy, jeho vazby na Německo a budoucí výzvy

Focus on European economic integration, Vol. 2019, No. 2, p. 24-27

Evropský a zejména německý automobilový průmysl musí v současné době čelit významným cyklickým a strukturálním výzvám. Pro země regionu střední, východní a jihovýchodní Evropy je toto odvětví stěžejní a kvůli velké míře mezinárodní provázanosti, kde převažují zejména vazby na Německo, je tamní vývoj zásadním určujícím faktorem. Tato dílčí analýza se zabývá potenciálem, který automobilový průmysl ve zmíněných zemích představuje, a tím, jaké jsou výhledy budoucího vývoje a

rizika s ním spojená. Autor pomocí grafů ilustruje strukturu automobilového průmyslu v jednotlivých zemích, jeho vliv na HDP a míru napojení na Německo, které je pro státy zkoumaného regionu nejdůležitějším exportním partnerem. V závěru je prostor věnován také analýze potenciálních výzev, se kterými se bude muset vypořádat evropský a zejména německý automobilový průmysl. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:9db1a401-f6f6-4987-83ec-0d405f1aa7ee/feei_2019_q2.pdf

Aleksandra Riedl

Household debt in CESEE economies : a joint look at macro- and micro-level data

Dluh domácností v ekonomikách zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy : pohled na makroekonomická a mikroekonomická data současně

Focus on European economic integration, Vol. 2019, No. 1, p. 6-28

Evropská dluhová krize ukázala, jak významné riziko pro makrofinanční stabilitu zemí mohou představovat dluhy domácností. Dle provedených analýz je ekonomická stabilita ohrožena i relativně nízkou měrou zadlužení domácností, která navíc rapidně zvyšuje pravděpodobnost dlouhodobé recese. Článek upozorňuje na potenciální zranitelné oblasti v ekonomikách zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy (CESEE) a čerpá přitom z výzkumu provedeného Rakouskou národní bankou v r. 2017. Autorka zkoumá relevantní indikátory, které naznačují potenciální hrozbu finanční nestability. Svou prací se snaží upozornit na to, že při posuzování makrofinančních rizik je stěžejní brát v úvahu nejen makroekonomické, ale též mikroekonomické ukazatele, z nichž právě míru zadlužení domácností pokládají za nejvíce relevantní. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:6fd9dc73-4f02-4a88-9556-17518d08aa96/feei_Q1_2019.pdf

Kate Allen, Tony Barber, Aristos Doxiadis, Kerin Hope, James Wilson, Martin Wolf

Investing in Greece

Investování v Řecku

Financial Times, Vol. 2019, No. 40094 (20.5.2019), sep. sect. (46 p.)

Zvláštní příloha věnovaná hospodářské a finanční situaci Řecka, podnikatelskému prostředí včetně start-upové scény a jednotlivým sektorům tamní ekonomiky, které mohou být atraktivní pro zahraniční investory. Příloha rovněž přináší shrnutí rozhovoru s řeckým premiérem Alexisem Tsiprasem, který v parlamentních volbách v r. 2019 obhájí svůj mandát, a zabývá se možným regionálním a mezinárodněpolitickým dopadem Prespanské dohody mezi Řeckem a Severní Makedonií o ukončení sporů o název severomakedonského státu a o uspořádání vzájemných vztahů.

Marcel Novák, Lubomír Darmo

Okun's law over the business cycle : does it change in the EU countries after the financial crisis? [elektronický zdroj]

Okunův zákon v průběhu hospodářského cyklu : mění se v zemích EU v období po finanční krizi?

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 2, p. 235-254

Okunův zákon vyjadřuje inverzní vztah mezi hospodářským růstem a mírou nezaměstnanosti. Změna nezaměstnanosti v reakci na změny HDP nicméně není v průběhu celého hospodářského cyklu stejná. Autoři zkoumají tento jev na příkladu členských zemí Evropské unie v letech 2001-2014. Bylo zjištěno, že v období po finanční krizi (tj. 2008-2014) byl tzv. Okunův koeficient vyšší, tj. ve srovnání s obdobím před krizí byla nezaměstnanost citlivější na změny HDP. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.694>

Raghuram Rajan

Populistisches Korrektiv : der Kapitalismus braucht Reformen, die von oben nach unten wirken und den Wettbewerb schützen

Populistický korektiv : kapitalismus potřebuje reformy, které působí shora dolů a chrání hospodářskou soutěž

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 94 (16.5.2019), S. 56

Profesor ekonomie Chicagské univerzity a bývalý guvernér indické centrální banky R. Rajan vidí paralely mezi vlnou populistických politických směrů v současnosti a na přelomu 19. a 20. století v USA. Oba trendy jsou podle něj reakcí na monopolistické a oligopolistické tendence v ekonomice,

jež v USA r. 1900 postihly železniční dopravu a bankovníctví, zatímco nynější vyspělé státy se potýkají s expanzí nadnárodních technologických firem. Bylo by proto chybou vnímat populismus pouze jako ohrožení demokracie a tržní ekonomiky a nikoliv i jako příležitost k reformě kapitalistického hospodářství ve prospěch vyšší míry hospodářské soutěže a rozvoje periferních oblastí.

by Rainer Zitelmann

Socialism fails again : Venezuela - the background story

Socialismus opět zklamal : Venezuela - zpráva o pozadí událostí

The European financial review, Vol. 10, (2019) No. 1 (February- March), p. 36-40

V příspěvku představuje německý historik a politolog R. Zitelmann události, které vedly ke zhroucení venezuelské ekonomiky. Stručně mapuje hospodářské faktory vycházející ze závislosti Venezuely na vývozu ropy a politický vývoj v zemi od 70. let 20. století, přes socialistickou éru prezidenta Huga Cháveze, který ovlivnil i řadu západních levicových intelektuálů, po stávkou v ropném průmyslu a jejich důsledky až po hospodaření státní ropné společnosti PDVSA a znárodnování průmyslu. Poté se zaměřuje na vývoj po Chávezově smrti v r. 2013, opatření Nicoláse Madura, prudký nárůst inflace a na nedostatek zásob. Shrnuje negativní dopady Madurova socialistického hospodářství na život obyvatel Venezuely, zejména ve formě extrémního nárůstu chudoby. - Článek je výňatkem ze Zitelmannovy knihy The Power of Capitalism.

Jonathan E. Ogbuabor, Anthony Orji, Richardson K. Edeme, Ezebuilo R. Ukwueze

Structural change, exchange rate and the asymmetric adjustment of retail energy prices in Europe [elektronický zdroj]

Strukturální změny, směnný kurz a asymetrické přizpůsobení spotřebitelských cen energií v Evropě

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 2, p. 196-234

Od r. 2013 dochází k výrazným výkyvům cen ropy. Autoři se v článku zabývají tím, jak změny cen ropy a mezních nákladů na její dovoz, které byly vyvolány výkyvem měnového kurzu, ovlivňují spotřebitelské ceny energií. Zkoumána byla situace ve vybraných evropských zemích na dovozu ropy vysoce závislých (Francie, Itálie, Španělsko, Německo). Bylo mj. zjištěno, že v případě zohlednění vlivu měnového kurzu nedochází na italských a španělských trzích k tzv. vyhledávání renty (rent-seeking behaviour) a že mizí i tzv. "rockets and feathers effect" (jev označující situaci, kdy firma při zvýšení cen vstupů a tedy i nákladů rychle přizpůsobí ceny, zatímco při snížení nákladů upraví své ceny jen pozvolna). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.693>

Informatika. Počítače

Michael Brächer

5G-Ausbau: Highspeed auf der Alm

Výstavba sítě 5G: vysokou rychlostí na horské pastvině

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 101 (27.5.2019), S. 20-21

Zatímco většina rozvinutých ekonomik teprve musí vydražit frekvence pro výstavbu sítě 5G, ve Švýcarsku je již vysokorychlostní internet na této síti realitou. Reportáž představuje nejen pozadí rychlého zavedení 5G v alpské konfederaci s účastí čínského výrobce hardwaru Huawei, ale také výhrady artikulované částí občanské společnosti proti masové výstavbě mobilních vysílačů, u jejichž záření prý nejsou zcela vyloučena možná zdravotní rizika a jejichž plné uvedení do provozu by mohlo vést k překotné automatizaci práce. -- K přípravám na přechod na síť 5G v Rakousku viz HB č. 106/2019 (4.6.2019), s. 26.

Petr Švéda

Audit kybernetické bezpečnosti

Interní auditor, Sv. 23, (2019) č. 2, s. 10-13

Audit kybernetické bezpečnosti ověřuje činnosti v oblasti informačních a komunikačních systémů zaměřené na shodu s právními předpisy EU a ČR, vnitřními předpisy organizace a kontrolu hospodaření s prostředky v oblasti provozních výdajů a investic do zabezpečení informačních a komunikačních technologií. Článek představuje relevantní právní předpisy EU, trendy a změny legislativy a standardů i problémy v praxi. -- V tomto čísle další články k tématu kybernetické bezpečnosti.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jörg Rocholl

Das Zauberwort für Europas Zukunft heißt Skalierung

Kouzelným slůvkem pro budoucnost Evropy je škálování

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 93 (15.5.2019), S. 14-15

Komentář německého ekonoma a prezidenta European School of Management and Technology (ESMT) J. Rocholla k dalším perspektivám rozvoje společného evropského trhu. Rocholl pozoruje relativní zaostávání největších evropských firem za jejich americkými či čínskými konkurenty, jakož i tendenci, že evropské podniky s potenciálem dynamického růstu bývají brzy pohlceny nadnárodními giganty pocházejícími především ze zmíněných ekonomik. Proč se jednotnému trhu Evropské unie zatím vyšší míra podpory vlastních podnikatelů nedaří, tkví v jeho nedostatečném "škálování" ve smyslu "násobení skalárem", což má být typickým znakem současné ekonomiky všudypřítomných platforem. Obchodní model platforem je postaven na vzájemně interagujících uživateli, jejichž počet po dosažení určité hranice exponenciálně roste, a kde alespoň z počátku nezáleží na naplňování obchodních marží. V Evropě však tomuto modelu nadále brání celá řada bariér na bankovním trhu, v administrativní zátěži pro podniky vstupující na burzu, nejednotném insolvenčním právu, daňových pravidlech, účetních standardech či v nízké participaci občanů na akciovém trhu.

Hannes Ametsreiter

Die Vereinigten Digitalstaaten von Europa

Spojené digitální státy evropské

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 85 (3.5.2019), S. 10-11

Komentář šéfa německé části telekomunikačního koncernu Vodafone H. Ametsreitera k výzvam, které před Evropskou unií stojí na poli budování společného digitálního trhu, aby v oblasti rozvoje moderních technologií nezaostávala za ekonomikami USA a Číny. Vyzdvihuje přitom obsah sdělení a akčních plánů Evropské komise z r. 2016 zaměřených na podporu konkurenčního prostředí na digitálním trhu a budování odpovídající infrastruktury v EU pro rychlé internetové připojení (kabely se skleněnými vlákny, sítě 5G aj.). Pro úspěšnou realizaci těchto záměrů bude však nutné vytvořit stejné výchozí podmínky ve všech členských státech, ať už koordinovanými aukcemi sítí 5G nebo vyšší podporou investic do start-upů, i prostřednictvím zvláštního podpůrného fondu pro celou EU. -- K tématu viz také komentář předsedy představenstva Deutsche Telekom AG T. Höttgese v HB č. 86/2019 (6.5.2019), s. 12-13.

M. Brüggmann, H.-P. Siebenhaar

Die Zweifler aus dem Osten

Pochybovači z Východu

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 99 (23.5.2019), S. 14-15

Středoevropské a pobaltské státy, které se v r. 2004 staly členy Evropské unie, lze ohledně vývoje jejich hospodářství označit i v celosvětovém srovnání za úspěšný příběh. Významným činitelem pro pozvednutí jejich hospodářského výkonu, infrastruktury a životní úrovně se přitom staly strukturální fondy EU, jež se mezi lety 2004 až 2020 postaraly o finanční transfer do těchto zemí v objemu 365,2 miliard eur, což je při očištění o inflaci více, než činil poválečný Marshallův plán pro západní Evropu. Zároveň z tamní modernizace profitují také firmy ze "starých" států Unie, jež získaly další odbytiště pro své výrobky, příležitost pro expanzi svých provozů a sítí nových subdodavatelů. Celý region ale v souvislosti či navzdory integraci do struktur EU čelí i některým negativním jevům, ať už se jedná o pracovní emigraci obyvatelstva, rostoucí rozdíly mezi venkovem a městy, erozi právního státu nebo o kontroverzní a pochybné využívání evropských dotací subjekty, jež často vykazují napojení na vysoce postavené osoby. -- K tématu viz také rozhovor s polskou ministryní hospodářství Jadwigou Emilewicz na s. 15 a komentář německého exministra zahraničí Joschky Fischera v HB č. 101/2019 (27.5.2019), s. 48.

Vlastimil Beran

Náklady práce ve státech Evropské unie v letech 2006-2016

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 3, s. 24-29

Na základě dat OECD, UN Commodity Trade Statistics Database a Eurostatu autor hodnotí, jak se podařilo uskutečnit cíle evropské ekonomické integrace. Zabývá se otázkou, do jaké míry se členské země v mezinárodním obchodě ohrožují a do jaké míry doplňují, přičemž za významné ukazatele považuje náklady práce, podíl práce na nákladech a jednotkové náklady práce. Zvláštní důraz je kladen na zkoumání nárůstu produktivity zemí, které se k EU připojily po r. 2004. Dalším důležitým ukazatelem pro zhodnocení postavení zemí v mezinárodní směně jsou komodity exportované ze členských zemí, jež tato analýza rovněž zohledňuje. Autor na základě dostupných dat dochází k závěru, že levnější práce je konkurenční výhodou pro státy přistoupivší po r. 2004, které jsou si zároveň největšími konkurenty. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Vstup Česka do Unie byl pro další vývoj ekonomiky klíčový

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 5, s. 20-24

Načasování vstupu ČR do Evropské unie se krylo s obdobím hospodářského růstu a otevřením společného trhu získala česká ekonomika další impuls. Příspěvek dokládá dynamiku vývoje jednotlivých makroekonomických ukazatelů ČR po r. 2004. Autorka charakterizuje vliv hospodářské integrace Česka do EU v oblasti hospodářského růstu a konvergence české ekonomiky, zahraničního obchodu, přílivu zahraničního kapitálu, otevření pracovního trhu a produktivity práce. Zmiňuje také problematiku odlivu zisků do zahraničí, dotační podporu a příjmy a platby ČR ve vztahu k EU i toky remitencí. -- Viz i další příspěvek tematické přílohy ČR v EU viz s. 25.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Michael Brüggemann

Neuer Rahmen für die Überprüfung ausländischer Direktinvestitionen in der EU : zahnlöser Tiger oder neuer Protektionismus aus Brüssel?

Nový rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do států EU : bezzubý tygr nebo nový protekcionismus z Bruselu?

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 20, S. 1131-1136

Evropská unie je v celosvětovém měřítku nejdůležitějším cílem přímých zahraničních investic. Zároveň ale disponuje takovými mechanismy pro jejich přezkum, které platí za jedny z nejotevřenějších. V kontextu stále vzrůstajícího ekonomického vlivu čínských státních investorů se EU rozhodla prověřování přímých zahraničních investic lépe koordinovat. Nové nařízení 2019/452/EU počítá nejen se sjednocením pravidel napříč členskými zeměmi, ale také se zavedením přísnějších podmínek. Členské státy tak budou povinny Evropské komisi a ostatním zemím Unie hlásit všechny přímé zahraniční investice na svém území, které budou následně připomínkovány a projdou prověřovacím mechanismem, jenž posoudí, zda tyto investice neohrožují bezpečnost nebo veřejný pořádek v Evropské unii. Panuje ovšem obava, že přezkumný mechanismus bude příliš zdlouhavý a nové nařízení pak bude mezinárodní transakce spíše neúměrně zatěžovat. - Poznámky.

Podnik a podnikání

Bernhard Maier ; rozhovor vedl Stefan Menzel

"Skoda braucht dieses Wachstum"

"Škodovka tento růst potřebuje"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 104 (31.5.2019), S. 18-19

Rozhovor s předsedou představenstva mladoboleslavské automobilky Škoda B. Maierem o limitech výrobních kapacit v České republice, investičních záměrech v zahraničí a vstupu do výroby elektroautomobilů. Maier v rozhovoru uvádí, že provozy v Mladé Boleslavi a v Kvasinách jsou po optimalizacích ve výrobě a směnách vytiženy ze 120 procent, přičemž ale jen v r. 2018 by se nebýt chybějících kapacit mohlo prodat až o 100 tisíc vozů více. Ve spolupráci s koncernovou matkou

Volkswagenem by proto Škoda chtěla svou výrobu rozšířit do některé z jihovýchodoevropských zemí (pravděpodobně Bulharska či Turecka) a koncem r. 2020 by měly první škodovky sjet i z výrobní linky v indickém Pune. Automobilka rovněž v květnu 2019 zahájila svůj program vývoje vozů na elektrický a hybridní pohon, výroba těchto aut by měla být zahájena v r. 2020 a do r. 2025 by měla tvořit čtvrtinu celkového odbytu. Do druhé poloviny příští dekády by se české provozy Škody také měly přeorientovat na výrobu pomocí emisně neutrální elektrické energie.

Eugenia Andreasen, Martin Schindler, Patricio Valenzuela

Capital controls and the cost of debt

Kontrola kapitálu a cena dluhu

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 2, p. 288-314

Kapitálové kontroly mohou mít z makroekonomického hlediska pozitivní efekt, nicméně je zároveň důležité vzít v úvahu i možné negativní dopady na firmy, které tím přichází o neomezený přístup k zahraničnímu kapitálu. Autoři v článku dokládají, že restriktce přílivu kapitálu podstatně přispívají ke zvýšení míry šíření podnikových dluhopisů. Tento efekt se liší napříč firmami a státy, přičemž nejsilněji působí na podniky, které se musejí vypořádat s omezeným přístupem k alternativním zdrojům externího financování. Článek přibližuje nové kanály, s jejichž pomocí mohou kontroly kapitálu ovlivnit ekonomické výsledky. - Poznámky.

Viktor Prokop, Jan Stejskal, Oto Hudec

Collaboration for innovation in small CEE countries

Spolupráce v oblasti inovací v malých zemích střeoevropského regionu

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 22, (2019) No. 1, p. 130-144

Za účelem budování lepšího inovačního prostředí je zpravidla zapotřebí, aby ekonomiky vzájemně spolupracovaly. Spolupráce mezi zeměmi střední Evropy však kvůli specifčnosti daných ekonomik naráží na problémy. Článek si klade za cíl sledovat formu spolupráce mezi zeměmi střeoevropského regionu a zejména vliv různých inovačních partnerů na inovaci produktů průmyslových firem ve střeoevropských státech. Po analýze autoři docházejí k závěru, že ačkoliv tyto země v prvních dekáдах 21. století zaznamenávaly hospodářský růst, stále nemají v porovnání se západními ekonomikami dostatečně rozvinuté regionální partnerství, které by přispívalo k inovacím. V posledních letech se ale strategie zdejších firem začíná postupně přibližovat praxi, kterou uplatňují firmy ve státech západní Evropy.

Zuzana Kollárová

Jeden krok vpřed a další vzad. Tak sa štát správa k biznisu : podnikateľské prostredie

Trend, Sv. 29, (2019) č. 21, s. 20-23

Hodnocení podpory podnikatelského prostředí na Slovensku. Autorka shrnuje pozitivní i negativní reformní kroky slovenských vlád v oblasti podnikání od r. 2016 a přínosy deklarovaných protibyrokratických balíčků. Přináší bližší pohled na překážky v podnikání na Slovensku, na nepředvídatelnost legislativy, zpolitizované zvyšování minimální mzdy a s ní souvisejících příplatků i na finanční důsledky opatření v sociálním balíčku pro podnikatele. Zdůrazňuje volání po deregulaci a snižování administrativní zátěže slovenských podnikatelů i po vytvoření systému pro budování kvalitního podnikatelského prostředí.

Gian Hessami

Mehr Licht ins Dunkel bringen : Bonitätsprüfung

Vněst do tmy více světla : kontrola bonity

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 86 (6.5.2019), S. 46-47

Německá konzultační společnost Creditreform vyvinula ve spolupráci se svým čínským partnerem 3ACredit vůbec první ratingový model pro hodnocení úvěruschopnosti čínských podniků s ročním obratem nad 5 milionů jüanů (720 tisíc eur). Dosud totiž byli obchodní partneři čínských firem odkázáni jen na informace od dotyčných společností či na vlastní nákladné rešerše. Podle článku bude tento počín analytiků z Creditreform důležitým pomocníkem nejen pro střední německé strojírenské podniky, které často intenzivně kooperují se svými čínskými protějšky, ale také pro samotné podnikatele z Říše středu.

Tom Hancock

Second class citizens

Občané druhé kategorie

Financial Times, Vol. 2019, No. 40089 (14.5.2019), p. 7

Soukromé podniky se podílejí ze 60 procent na čínském HDP a ve městech dávají práci čtyřem pětinaš tanních zaměstnanců. Rovněž počet dolarových multimilionářů se v Číně počítá na tisíce. Přesto se ale podle článku nálada mezi podnikateli v Říši středu zhoršuje, a to nejen kvůli zpomalujícímu tempu hospodářského růstu a zahraničněobchodnímu napětí s USA, ale také s ohledem na hospodářskou politiku prezidenta Si Ťin-pchinga podporující primárně korporace vlastněné státem.

Andreas Macho

Wo die Vampire tanzen

Tam, kde tančí upíři

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 10, S. 48-51

Rumunsko je díky nízkým mzdám a dobře vzdělaným lidem atraktivní pro německé firmy. Obchod v zemi, která předsedá EU v první polovině r. 2019, však ztěžuje korupce. První podnikatelé již odcházejí.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Chris Flood

Clock ticks on the Dutch pension crisis

Čas ubíhá do nizozemské důchodové krize

Financial Times, Vol. 2019, No. 40106 (3.6.2019), sep. sect. FTfm, p. 6

V Nizozemí proběhla koncem května 2019 vlna stávek zaměstnanců různých sektorů, kteří požadovali zmrazení důchodového věku na 66 letech a vystupovali proti úpravě výše penzí v rámci reformy důchodového systému. Jádrem této reformy, jež má vstoupit v účinnost v lednu 2020, je navázání výpočtu vypláčeného důchodu penzijními fondy na výši akumulovaných úspor daného plátce pojištění. Podle článku by tak mohly být penzijní fondy lépe připraveny na fluktuace v úrokových sazbách, zvýšené regulační požadavky na vlastní kapitál i na očekávání svých klientů. Profesor finančnictví na Maastrichtské univerzitě Rob Bauer ale zároveň upozorňuje na rychlé zvýšení rizik pro plátce důchodového pojištění, které by jejich fondy i vyhlídka vyšší penze mohly tlačit k účasti na drahých finančních produktech. Bauer také připomíná vysoké mezinárodní hodnocení nizozemského důchodového systému, což podle něj poskytuje prostor pro pozvolnější reformu.

Peter Csernák

Daň priniesla drahšie poisťky

Trend, Sv. 29, (2019) č. 19, s. 54

Od ledna 2019 nahradila na Slovensku nová daň z pojištění ve výši 8 procent odvod z neživotního pojištění, který se platil ze smluv uzavřených od r. 2017. Daň se vztahuje na produkty neživotního pojištění a týká se i starších smluv. Článek upozorňuje na některé problémy metodického výkladu zákona pro oblast doplňkového pojištění. Dále shrnuje možné dopady zavedení daně na výši pojistného a kriticky hodnotí vliv daně z neživotního pojištění na ochotu Slováků chránit si majetek pojištěním. -- Viz i další příspěvky z oblasti pojišťovnictví na s. 49-55. -- Více k tématu viz samostatná příl. čas. Trend č. 24/2019 (Trend Top vo finančnictve s. 30-32).

Ian Emond, Tereza Kunertová

European Union regulation of insurance industry in the aftermath of the financial crisis

Evropská regulace pojišťovnictví v důsledku finanční krize

Právník, Vol. 158, (2019) No. 6, samostatná příl. The Lawyer Quarterly No. 2/2019, p. 140-149

Finanční krize z r. 2008 a její důsledky daly podnět k realizaci regulačních aktivit v oblasti pojišťovnictví. Příspěvek zkoumá institucionální a regulační kroky schválené na úrovni Evropské unie s dopadem na evropský pojišťovací sektor. Autoři uvádějí, že regulace proběhla zejména ve formě přijetí více než čtyřiceti předpisů z oblasti finančních služeb za období 2008-2018, a většina z nich směřovala regulaci k centralizovanějšímu systému na úroveň EU. Dále se EU zaměřila na obchodní pravidla zacílená na ochranu spotřebitele. Postupně představují vznik Evropského systému dohledu

nad finančním trhem (ESFS), směrnici Solventnost II, nařízení PRIIPs a harmonizační směrnici o distribuci pojištění (IDD). Zaměřují se také na aktuální dopady brexitu na regulaci finančních služeb. - Poznámky. -- Více o přezkumu Solventnosti II v elektronickém čas. Pojistný obzor č. 2/2019, s. 22-23.

By Philippe Ruh and Stefan Staubli

Financial incentives and earnings of disability insurance recipients : evidence from a notch design
Finanční pobídky a příjmy osob pobírajících dávky invalidního pojištění : poznatky ze systému, který předpokládá nespojitý nárůst implicitní daňové povinnosti

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 269-300

Řada zemí redukuje vyplácení dávek z invalidního pojištění osobám, které překročí určitou příjmovou hranici. Toto nastavení systému vyplácení dávek způsobuje, že osoby pobírající dávky záměrně udržují své příjmy těsně pod stanovenou hranicí, aby o dávky nepřišly (objevuje se jev zvaný "bunching" - shlukování). Úprava hranice může mít vliv na nabídku práce osob pobírajících dávky. Autoři zkoumají tento jev s využitím dat z Rakouska. Bylo zjištěno, že pod stanovenou hranicí příjmu skutečně dochází ke shlukování, odstranění omezení by však přineslo smíšené výsledky a pravděpodobně by způsobilo růst veřejných výdajů. - Poznámky.

Martin Štěpánek

Pension reforms and adverse demographics : options for the Czech Republic
Penzijní reformy a nepříznivý demografický vývoj : možnosti České republiky

Finance a úvěr, Vol. 69, (2019) No. 2, p. 174-210

V kontextu aktuálního demografického vývoje stárnutí populace sleduje autor změny v penzijním systému České republiky s ohledem na jeho finanční udržitelnost a přichází s návrhem možných reforem. Analýza nastiňuje možné budoucí scénáře a vliv současných demografických trendů na státní rozpočet a populaci v České republice. - Poznámky.

Jakub Nádvorník

Quo vadis (české) pojišťovnictví?

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 5, s. 24-25

Střípky úvah pojišťovacího experta nad budoucím vývojem oboru pojišťovnictví. Zamýšlí se nad vlivem čtvrté průmyslové revoluce, negativních hodnocení a uživatelských zkušeností klientů a finančních start-upů na pojišťovací trh. Zvažuje produktové a segmentové uplatnění inovativních nových hráčů a jejich obchodních modelů i distribuce oproti tradičním pojišťovnám.

Markéta Macháčková

Systém sociální ochrany a sociální zabezpečení v Austrálii

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 6, s. 11-15

Autorka se věnuje australskému systému sociální ochrany, který se zásadně liší od systémů v zemích OECD. Nárok na sociální zabezpečení zde totiž není podmíněn placením sociálních příspěvků a redistribuce mezi obyvatele probíhá na odlišné bázi. Ti občané, jejichž příjem, potažmo majetek, je shledán dostatečným, nemají nárok na podporu příjmů. Další odlišností je, že dávky jsou většinou financovány ze státního rozpočtu, nikoliv formou příspěvků zaměstnavatele a zaměstnance. Článek se zabývá taktéž provedenými reformami a hodnotí jejich dopady. Vedle přiblížení fungování australského sociálního systému se čtenář může blíže seznámit také se zdejším systémem penzijním.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 96, (2019) č. 2

Aktuální hledání dodatečných rozpočtových zdrojů je v rozporu s ekonomickou teorií - sektorová daň a zdanění technických rezerv (s. 8-9); Sporné otázky odpovědnosti za radu zákazníkovi - 1. část (s. 10-17); Nařízení o panevropském osobním penzijním produktu - PEPP (s. 18-21); Přezkum 2018 Solventnosti II (s. 22-23); Samoregulační standardy ČAP k uplatňování GDPR v pojišťovnictví (s. 24-26); Vývoj pojistného trhu za 1. čtvrtletí 2019 (s. 32-33); Povinné ručení v průběhu 100 let trvání aktuárské profese v ČR (s. 34-38); Jak se sjednává životní pojištění v režimu IDD? (s. 40-42); Globální přehled katastrof v roce 2018 (s. 44-47).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Daron Acemoglu ; rozhovor vedla Malte Fischer

"Automatisierung ist keine Naturgewalt"

"Automatizace není přírodní živěl"

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 11, S. 38-39

Rozhovor s ekonomem Massachusettského technologického institutu D. Acemoglu, který varuje před ztrátami zaměstnání a klesajícími mzdami kvůli robotizaci a umělé inteligenci. Vyzývá k tomu, aby automatizace sloužila zaměstnanosti a pomáhala vytvořit nový obchodní model v rozvojových zemích.

Diana Bílková

Analýza mezd a vybraných ukazatelů v zemích OECD

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 2, s. 133-156

Mezi zeměmi OECD existují velké rozdíly z hlediska životní úrovně občanů, jak dokazuje mimo jiné průměrná hrubá mzda. Autorka provádí shlukovou analýzu a vytváří shluky evropských a mimoevropských zemí OECD, které si jsou co nejvíce podobné z hlediska roční průměrné mzdy, roční minimální mzdy, míry strukturální nezaměstnanosti a ročního HDP na obyvatele. Důležitým cílem studie je zkoumání závislosti průměrné roční (hrubé) mzdy na zbývajících třech proměnných (za r. 2015) za účelem zjištění, které z uvedených vysvětlujících proměnných statisticky významně ovlivňují tuto proměnnou, a určení typu a síly této závislosti. Autorka také představuje predikci průměrné roční (hrubé) mzdy a ročního HDP na obyvatele do r. 2020, která byla vytvořena s využitím analýzy časových řad od r. 2000 do r. 2015 a exponenciálního vyrovnávání. Výsledky ukazují, že jedinou vysvětlující proměnnou, která statisticky významně ovlivňuje roční průměrnou mzdu, je roční HDP na obyvatele.

Frank Specht

Die Stechuhr lässt sich zähmen

Píchačky se dají zkrotit

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 94 (16.5.2019), S. 16

Komentář k rozsudku Soudního dvora EU k povinnému monitorování délky pracovní doby v podnicích v Německu a ostatních zemích EU (C-55/18). Podle unijních soudců bude muset být v budoucnu odpracovaný čas zaměstnanců přesně protokolován, aby se zaměstnanci mohli domáhat svých práv, jež jsou zakotveny v Listině základních práv EU a směrnice o některých aspektech úpravy pracovní doby č. 2003/88/ES. Autor komentáře - na rozdíl od nemála zástupců podnikatelů - nevidí rozsudek jako počátek dalších byrokratických bariér a snahu o návrat do doby před flexibilizací práce. Ani práce 4.0 přece neznamena ničím neohrazenou pracovní aktivitu a je-li možné dnes prostřednictvím internetu pracovat odkudkoli, pak by nemělo představovat větší problém zaznamenávat dobu strávenou nad pracovními úkoly (např. pomocí zvláštní aplikace). Nicméně i přesto leží před zákonodárcem nemalé výzvy ohledně legislativního ošetření různých aspektů pracovní doby a vztahů na pracovišti, k čemuž by měla být plně využita i platforma sociálního dialogu mezi zaměstnavateli a odbory. -- K rozsudku SDEU viz také HB č. 93/2019 (15.5.2019), s. 1, 6-7.

Marek Merhaut

Diskriminace neproduktivního věku aneb vztah mezi zaměstnáváním mladých a starších osob v zemích OECD

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 3, s. 13-17

Článek sleduje trh práce v jednotlivých zemích OECD s důrazem na zaměstnanost mladých (15-24 let) a starších (55-64 let) pracovníků. Autor reaguje na současný trend, který zaznamenává většina zemí OECD, kdy navzdory růstu hrubého domácího produktu států roste tamní míra nezaměstnanosti. Upozorňuje na překážky účasti na trhu práce zejména u starších pracovníků, kteří musí čelit tzv. diskriminaci "neproduktivního" věku po odchodu do důchodu. Po historickém exkurzu následuje srovnání jednotlivých zemí OECD s ohledem na jejich strategii zaměstnanosti, trhu práce a důchodového zabezpečení. Grafy přinášejí komparaci míry nezaměstnanosti, procentuálního zastoupení populace v produktivním věku a dlouhodobé nezaměstnanosti mezi jednotlivými členskými státy OECD.

Richard W. Fetter

Druhá parametrická a dlouhodobější změna srážek ze mzdy

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 6, s. 3-6

Ke změnám v limitech exekučních srážek ze mzdy v r. 2019 nedošlo pouze tradičně v lednu. Novelizace se uskutečnila znovu v červnu 2019 a došlo ke změnám dlouhodobějšího, koncepčního charakteru. Článek zkoumá problematiku exekučních srážek ze mzdy a zabývá se stanovováním jejich výše na základě příslušných změn v zákoně. Autor podrobně zkoumá podstatu novelizace i její projevy v praxi a předkládá schéma postupu při provádění srážek. - Poznámky.

Richard W. Fetter

O nároku na odstupné rozhoduje naplnění zákonných důvodů

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 6, s. 27-31

Autor se věnuje problematice odstupného a vysvětluje, kdy na něj má zaměstnanec právo. Při rozhodování je stěžejní, aby byl naplněn zákonný důvod pro přiznání nároku na odstupné a aby bylo vyloučeno, že je nárok pouze předstírán. V článku je vysvětlen odlišný postup v případě výpovědi z organizačních důvodů a v případě tzv. smluvního odstupného. Autor se opírá o rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR a rozebírá možný postup při vymáhání nároku na odstupné. - Poznámky.

Richard W. Fetter

Obrana zaměstnance před negativním pracovním hodnocením

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 5, s. 25-27

Předmětem článku je posudek o pracovní činnosti zaměstnance, kterým zaměstnavatel hodnotí pracovní výkony, spolupráci a předpoklady daného pracovníka. Autor se opírá o případ z praxe, kdy zaměstnanec žalobou napadl své pracovní hodnocení, které pokládal za nepravdivé, a domáhal se jeho úpravy. Na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR zkoumá pracovněprávní rozměr tohoto sporu, jeho řešení a možné poučení do budoucna.

Sarah O'Connor

Past mistakes carry warnings for the future of work

Minulé omyly v sobě nesou varování pro budoucnost práce

Financial Times, Vol. 2019, No. 40096 (22.5.2019), p. 9

Autorka komentáře vyzdvihuje zjištění kolektivu historiků hospodářských dějin, kteří se podíleli na knize "Seven Centuries of Unreal Wages" (jejími editory jsou britští historici John Hatcher a Judy Stephenson). V knize je doloženo, že dosavadní odhady o vývoji mzdové hladiny ve středověku a raném novověku jsou značně zkreslené. Záznamy o účtech tehdejších stavebníků, z nichž se dosud primárně vychází, totiž nezohledňují celou síť dodavatelů a subdodavatelů, jejichž náklady a marže je třeba při výpočtu výše mezd odečíst. Podobné situaci ale podle komentáře zřejmě čelí i dnešní svět performativní ekonomiky (gig economy) s flexibilními a krátkodobými úvazky, uzavíranými zpravidla prostřednictvím internetu. I zde lze (jak ukazují i první výzkumy) předpokládat nižší hladinu průměrných výdělků, než jak tomu nasvědčují data internetových pracovních platforem nebo zákony o výši minimální mzdy.

Antonín Daněk

Specifické situace u neplaceného volna v roce 2019

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 5, s. 21-24

Autor vychází z úpravy problematiky neplaceného volna zaměstnance platné od r. 2015 a na jejím základě na příkladech demonstruje, jaký má čerpání neplaceného volna vliv na placení odvodů pojistného. Autor operuje s povinným vyměřovacím základem, jakožto minimem při odvodu pojistného, a zabývá se rovněž situací, kdy je zaměstnanec po dohodě se zaměstnavatelem pracovně činný v některém z jiných členských států EU a je mu tak poskytováno déletrvajícím neplacené volno.

Eliška Fischerová

Vybrané aspekty ochrany soukromí zaměstnance podle zákoníku práce

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 351-358

Bližší k ochraně soukromí zaměstnanců na pracovišti. Autorka se zabývá obecnými východiskami ochrany soukromí zaměstnance a relevantní právní úpravou obsaženou zejména v § 316 zákoníku práce.

Dále se věnuje třem konkrétním oblastem, ve kterých je analyzována a reflektována jak aktuální rozhodovací praxe soudů, tak stanoviska ÚOOÚ a zjištění Státního úřadu inspekce práce. Jedná se o monitorování zaměstnanců prostřednictvím kamerových systémů, monitorování elektronické pošty a telefonních hovorů. Autorka zdůrazňuje, že zaměstnancům náleží právo na ochranu jejich soukromí i v pracovněprávních vztazích, současně však zákoník práce umožňuje zaměstnavateli kontrolovat zaměstnance ve formě nahodilé kontroly prováděné přiměřeným způsobem. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 67, (2019) č. 6

Zrušení tzv. karenční doby a jiné změny (s. 8-10); Změny ve srážkách ze mzdy a z platu od června 2019 (s. 11); Výkon nelegální práce cizinci (s. 12-17); Přehled lhůt periodických pracovnělékařských prohlídek (s. 18-21); Zaměstnanec bez mzdy a zdravotní pojištění (s. 26-28); OECD: Jak vysoké jsou průměrné mzdové náklady (s. 40-41); Spor o platnost rozvázání pracovního poměru a výzva k práci - judikát NS 21 Cdo 862/2018 (s. 42-46).

Právo

Barbora Vlachová

Aktuální otázky vyvlastnění v režimu zákona o urychlení výstavby

Bulletin advokacie, Sv. 2019, č. 6, s. 21-25

V průběhu r. 2018 nabyly účinnosti dvě rozsáhlé novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů. Další část novely nabývá účinnosti k 1. srpnu 2019. Zákon by měl sloužit k urychlení majetkového vypořádání s vlastníky nemovitostí, kteří jsou nebo budou dotčeni výstavbou potřebné infrastruktury. Obsahuje některé odchylky od obecné úpravy vyvlastňovacího řízení, aby nedocházelo k prodlužování doby, kdy může být uskutečněna potřebná výstavba. Článek shrnuje specifika vyvlastňovacího řízení dle zákona o urychlení výstavby a analyzuje nová ustanovení zákona a důvody jejich přijetí. Upozorňuje rovněž na některé praktické problémy, které se při vyvlastnění v režimu zákona o urychlení výstavby objevují. - Poznámky.

Jiří Klega

Evropa hledá pravidla pro umělou inteligenci

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 60-62

Příspěvek se zaměřuje na základní tendence v úpravě problematiky využívání automatizovaných systémů a umělé inteligence v Evropě a v ČR s důrazem na kyberprostor. Evropští politici volají po nastavení jak etických, tak právních principů a pravidel pro využívání umělé inteligence obecně, dále poukazují na nedostatečnou právní úpravu k ochraně kyberprostoru, zejména k prevenci a odražení kybernetických útoků. Autor informuje o iniciativě EU směřující k prosazení tří pilířů k dosažení větší bezpečnosti v kyberprostoru: vznik evropské agentury pro kybernetickou bezpečnost, zavedení jednotné certifikace v rámci EU a národní transpozice směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů (2016/1148/EU). Jednotná certifikace by měla zajistit vyšší stupeň kontroly na vstupech a agentura pak trvalý dohled nad touto problematikou v rámci sjednocujících se pravidel EU. Autor dále přibližuje dopady unijní směrnice a nařízení na ČR i očekávaný přínos pro spotřebitele a veřejné zakázky. - Poznámky.

Peter Mišúr

Evropský parlament schválil reformu autorského práva pro internet

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 11, (2019) č. 5, s. 136-140

Článek se zabývá návrhem směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu (směrnice DSM), který je součástí tzv. balíčku Komise k autorskému právu. Jejím cílem je další harmonizace právních předpisů použitelných v oblasti autorského práva, zejména s přihlédnutím k digitálním a přeshraničním užitím chráněného obsahu. Evropský parlament dne 26.3.2019 schválil formou postoje v prvním čtení

návrh této směrnice ve znění, na němž se v únoru 2019 dohodli poslanci se zástupci ministrů členských států. - Poznámky. -- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu byla přijata 17. dubna 2019.

Christoph H. Seibt, Antonia von Treuenfeld

Gesellschafts- und kapitalmarktrechtliche Aspekte der EU-Restrukturierungsrichtlinie

Aspekty restrukturalizační směrnice EU z pohledu obchodního práva a práva kapitálového trhu

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 21, S. 1190-1199

Ke směrnici Evropské unie č. 2019/1023/EU o rámcích preventivní restrukturalizace, jež vstoupí v účinnost v r. 2021 a která má přinést harmonizovaný právní rámec pro předinsolvenční podnikové restrukturalizace. Autoři s cíli a zaměřením směrnice souhlasí, neboť posílení předinsolvenčních operací může ušetřit nemálo prostředků, eliminovat neefektivní relokace a minimalizovat reputační škody, výpadky v úvěrování, nucené propouštění a ztrátu firemního know-how. Implementace směrnice do německé legislativy však bude vyžadovat zavedení zcela nového předinsolvenčního restrukturalizačního rámce, k němuž jsou v článku uvedena konkrétní doporučení. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Christoph Teichmann

Grenzüberschreitende Umwandlungen: EU erweitert die Palette : Neuregelung im Spannungsfeld von Gestaltungsfreiheit und Missbrauchsgefahren

Přeshraniční změny právní formy: EU rozšiřuje paletu možností : nová pravidla na pomezí svobody tvorby nových struktur a nebezpečí jejího zneužití

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 21, S. M4-M5

Komentář k návrhu doplnění směrnice č. 2017/1132/EU, pokud jde o využívání postupů v právu obchodních společností (tj. přeshraniční fúze, rozdělení či změnu právní formy podniku). Návrh byl předložen Evropskou komisí v dubnu 2018 v rámci tzv. Company Law Package a má sjednotit pravidla v této oblasti pro všechny kapitálové společnosti v EU, přičemž členské státy jsou povinny směrnici implementovat během následujících tří let. Autor chystanou normu vítá, neboť dojde k harmonizaci postupu členských států při zápisu podniků podstupujících přeshraniční transformaci do svých registrů, jakož i k posílení ochrany firemních věřitelů (byť Rada EU nakonec zamítla úplné sjednocení této ochrany). Rovněž bude ztížena účelová přeshraniční změna právní normy, jejímž primárním cílem je obcházení účasti zástupců zaměstnanců v dozorčí radě podniku. - Návrh doplnění směrnice byl Evropským parlamentem schválen dne 18.4.2019 a následně odeslán do opravného řízení (corrigendum procedure).

David Elischer

Hromadné žaloby mezi Českem a Evropou

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 54-56

Příspěvek se zaměřuje na několik dílčích aspektů navrhované české právní úpravy oblasti hromadných žalob a připravované evropské směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů. Autor porovnává vzájemný poměr vybraných aspektů obou regulací a právní soulad českého zákona o hromadných žalobách s připravovanou evropskou úpravou. Zabývá se šíří věcné působnosti (v ČR je navrhována působnost pro celou oblast soukromého práva), otázkou, kdo získá oprávnění za skupinu vůči soudu jednat (kvalifikovaný subjekt vs. správce skupiny) a snahou zabránit rizikům zneužívání hromadných žalob (nezávislost kvalifikovaného subjektu a zákaz podílových odměn vs. systém odměny pro správce skupiny). Jako hlavní rozpor obou úprav autor uvádí financování hromadného řízení a jeho netransparentnost, které zvyšují riziko zneužitelnosti hromadného soudního řízení. - Poznámky. -- K tématu viz také Bankovnictví č. 5/2019, s. 10-13 a Právní rozhledy č. 10/2019, příl. Legislativa s. ii. -- Ke vznikajícímu zákonu o hromadných žalobách se vyslovuje V. Polách v Právním rádci č. 6/2019, s. 72-73.

Kafkaesque : foreign-investment disputes

Kafkovské : spory týkající se zahraničních investic

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9146, p. 60

Z celkového počtu 942 sporů vedených mezi investorem a státem v letech 1987-2018 po celém světě jich podle The Economist bylo 38 zahájeno proti Česku a 30 proti Polsku. Tato čísla jsou v porovnání

se západoevropskými zeměmi nezvykle vysoká. Podle článku je vysoký počet investičních sporů částečně způsoben nedostatečnou koordinací v přístupu místních samospráv a států, magazin si však všímá i dalších pro investory poněkud alarmujících faktorů. Dále krátce představuje vybrané investiční spory vedené proti zemím střední Evropy (mj. i Česku).

Christian Karbaum

Kartellrechtliche Missbrauchsaufsicht : Bundeskartellamt bremst Facebook aus

Dozor nad možným zneužíváním z hlediska antimonopolní legislativy : Spolkový kartelový úřad zasahuje proti Facebooku

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 19, S. 1072-1077

Německý antimonopolní úřad (Bundeskartellamt) konstatoval ve svém rozhodnutí z 6.2.2019, že provozovatel sociální sítě Facebook porušuje svým nakládáním s daty uživatelů obecné nařízení EU o ochraně osobních údajů (GDPR). Toto porušování pak podle úřadu vyplývá z tržní síly Facebooku a jejího zneužívání, jak je formuluje německý antimonopolní zákon (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen, GWB). Podle autora článku se ovšem antimonopolní úředníci prověřováním možného porušování GDPR vydali na dosud neznámý terén, částečně se vměšují do kompetencí úřadu na ochranu osobních údajů a i samotné rozhodnutí postrádá jednoznačná kritéria pro konstatování zneužití tržní síly. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Vladimír Smejkal

Kryptografický a dynamický biometrický podpis podle platné právní úpravy

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 343-351

Bližší k úpravě elektronické identifikace a autentizace především ve vztahu k podepisování dokumentů či podání. Autor upozorňuje, že platnost právní úpravy elektronického podpisu zavedená zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, skončila a představuje nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (eIDAS), které je účinné od 1.7.2016. Nařízení eIDAS odstraňuje řadu nepřesností vyplývajících v oblasti elektronického podpisu ze směrnice 1999/93/EU a jejích národních implementací, které nebyly vždy konzistentní jak vůči směrnici, tak ani mezi sebou. Dále se zaměřuje na zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který v ČR navázal na nařízení eIDAS. Podrobně charakterizuje dynamický biometrický podpis a porovnává jej s odlišnou možností důvěryhodného podepisování - s kryptografickým podpisem. - Poznámky.

Iva Fellerová Palkovská

Pravomoc Evropské unie k europeizaci soukromého práva se zaměřením na právo nekalé soutěže

Obchodní právo, Sv. 28, (2019) č. 5, s. 11-22

Cílem článku je vysvětlit rozsah a původ pravomoci Evropské unie ve vztahu k soukromému právu, speciálně se zaměřením na právo nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik. Dále je popsáno, které oblasti práva nekalé soutěže a nekalých praktik EU reguluje, a to jak v hmotněprávní úpravě, tak v úpravě mezinárodního práva soukromého. - Poznámky.

Tereza Voráčková, Alexandr Potůček, Filip Sýkora, Jaroslav Schönfeld

Pre-packed insolvencies

Předschválené reorganizace

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 4, p. 3-11

Zákon o konkurzu a vyrovnání č. 182/2006 Sb. umožňuje dva způsoby řešení insolvence podniku - reorganizaci nebo likvidaci. Evropská unie se pokouší do insolvenčního práva zavést větší podporu reorganizačních režimů na úkor likvidací a možnost předschválených reorganizací ("pre-pack") je v té souvislosti v ČR vnímána jako rychlý a efektivní způsob. Článek na základě empirické analýzy 65 předschválených podnikových reorganizací z období 2008-2017 přináší hodnocení jejich úspěšnosti. Autoři mimo jiné uvádějí, že významným určujícím faktorem úspěšnosti předjednané reorganizace je vyráběný průmyslový produkt, zatímco relevance mezi velikostí podniku a mírou úspěšnosti nebyla jasně potvrzena. - Poznámky.

Markéta Šlejharová

Problematika diferenciacce sporného a nesporného řízení

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 322-324

Článek se věnuje problematice rozlišení dvou samostatných druhů nalézacího civilního řízení - řízení spornému a řízení nespornému. Autorka charakterizuje nesporné řízení na základě převažujících znaků a dále rozpracovává teoretický pohled na některé tyto znaky. Jako dominující znak nesporného řízení uvádí absenci kontradiktorního postavení účastníků řízení a skutečnost, že v rámci nesporného řízení dochází k úpravě právních poměrů jednoho nebo více účastníků do budoucna. - Poznámky.

Barbora Gonsiorová

Přezkumné řízení v přestupkové úpravě a jeho trestněprávní konsekvence

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 9, s. 317-322

Autorka přibližuje problematiku přezkumného řízení v nové právní úpravě přestupků, a to jak prostřednictvím příslušného právního předpisu správního práva (zákon č. 250/2016 Sb.), tak skrze předpisy práva trestního. Uvádí, že nová úprava správního trestání s sebou přinesla výraznou změnu v oblasti přezkumného řízení zavedením institutu pro řešení kolize rozhodnutí o určitém skutku jako o přestupku a zároveň jako o trestném činu. Došlo k výraznému zakotvení pozice trestního práva oproti správně deliktárnímu, zejména s ohledem na možné varianty rozhodnutí orgánů v trestním řízení, a k prodloužení lhůt pro řešení této situace. Autorka rozebírá otázky duplicity rozhodnutí a představuje tři rámcové situace ve vztahu přezkumného řízení k trestnímu stíhání (ve dvou případech se jedná o prostředek nápravy porušení zásady ne bis in idem). Dále zdůrazňuje, že registr přestupků ve stávající podobě je v případech nejčastějších přestupků dostatečným nástrojem prevence porušení zásady ne bis in idem. - Poznámky.

Alžběta Vejvodová

Sen o digitalizaci justice se odkládá

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 36-38

K postupu v plánech na elektronizaci českého soudnictví. Autorka uvádí, že hlavní součástí zamýšleného digitalizovaného systému má být elektronický spis (eSpis). Přibližuje potíže ministerstva spravedlnosti při vypisování výběrového řízení na dodavatele systému a přípravu nového zadání veřejné zakázky na eSIR (elektronický informační systém insolvenčního rejstříku). Insolvenční řízení bylo vybráno jako první krok k digitalizaci soudnictví. Dále informuje o odložení spuštění systému elektronické Sbírky zákonů, eSbírka by měla fungovat od r. 2021. Autorka upozorňuje na důležitost testovací fáze nových systémů a zdůrazňuje, že jejich úspěšné nasazení může přinést mnohem vážnější problémy, než jakým čelí justice nyní. Součástí příspěvku je schéma plánované digitalizace justice.

Martin Floreš

Střet zájmů v osobních společnostech : notifikační povinnost a otázky s ní spojené

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 10, s. 368-371

Ke střetu zájmů člena statutárního orgánu a společnosti může docházet i v osobních společnostech. Článek se zaměřuje na ustanovení o povinnosti informovat o možném střetu zájmů při výkonu funkce statutárního orgánu (notifikační povinnost) vzhledem ke specifikům osobních společností. Autor osvětluje, kdo je adresátem notifikace, jaký je způsob a okamžik splnění notifikační povinnosti a dále rozebírá otázky rozhodování o pozastavení výkonu funkce nebo zákazu uzavřít smlouvu. Dovojuje, že s ohledem na absenci kontrolního orgánu plní člen statutárního orgánu notifikační povinnost vůči nejvyššímu orgánu, kterým jsou všichni společníci. Povinnost je splněna již okamžikem, kdy je notifikace doručena všem společníkům. Společník, o jehož střet zájmů jde, se nezúčastní rozhodování o pozastavení výkonu funkce či uložení zákazu uzavřít smlouvu, jeho souhlas k přijetí těchto rozhodnutí se nevyžaduje. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Václav Rybáček

Dva pohledy na výdaje na zdraví

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 5, s. 42

Autor seznamuje se statistickými výstupy pro oblast výdajů na zdravotnictví v ČR a upozorňuje na metodické odlišnosti mezi zmiňovanými dvěma sadami ukazatelů. Jedná se o Souhrnné zdravotnické účty a výdaje vládních institucí (COFOG) v pojetí národního účetnictví a o souhrnné zdravotnické účty (SHA). Statistika COFOG zachycuje výdaje jednoho z klíčových zdrojů financování zdravotní péče, tedy veřejných rozpočtů. Ucelenější obraz podávají SHA, které zachycují i výdaje na zdravotnictví ze soukromých zdrojů. Autor vysvětluje konceptuální rozdíly a zdůrazňuje, že uvědomění si rozdílů je klíčové při analýzách financování zdravotnictví a interpretaci dat. Grafy ukazují běžné výdaje na zdraví podle metodiky SHA a jejich porovnání mezi vybranými státy a výdaje COFOG v ČR a EU za období 2001-2017.

Anna Katharina Raggl

Migration intentions in CESEE : sociodemographic profiles of prospective emigrants and their motives for moving

Migrační pohnutí v zemích střední, východní a jihovýchodní Evropy : sociodemografické profily případných emigrantů a jejich motivy ke stěhování

Focus on European economic integration, Vol. 2019, No. 1, p. 49-67

V kontextu aktuálního vývoje charakteristického narůstajícím množstvím obyvatel, kteří volí emigraci ze zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy, autorka zkoumá jejich motivace a důvody vedoucí k tomuto rozhodnutí. Tato analýza se zakládá na výzkumech z r. 2017 zveřejněných Rakouskou národní bankou, které se soustředily primárně na charakteristiku případných emigrantů. Z výsledků vyplývá, že přibližně 8,3 % obyvatel z kategorie 25 až 64 let zvažuje v horizontu jednoho roku odchod do zahraničí. Jedná se převážně o mladé lidi, přičemž průměrně jsou více zastoupeni muži. Ačkoliv se motivace napříč zeměmi do značné míry liší, společný pro všechny je zejména faktor individuální nezaměstnanosti. Výše příjmů jednotlivých domácností přitom naopak nesehrává významnější roli. Zaznamenána je rovněž korelace mezi stupněm regionálního rozvoje dané oblasti a mírou emigrace. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:6fd9dc73-4f02-4a88-9556-17518d08aa96/feei_Q1_2019.pdf

The Indian growth fable : dodgy data

Bajka o indickém růstu : pofiderní data

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9147, p. 61

Před dvěma roky vykazovala indická ekonomika navzdory mizernému růstu investic, vývozu i úvěrů závratné tempo hospodářského růstu (7,5 %). Nyní však toto číslo zpochybnil sám bývalý hlavní ekonomický poradce Indie, Arvind Subramanian. Dle jeho analýz Indie činilo tehdejší tempo hospodářského růstu pouze 4,5 %. Příčinou nesrovnalostí je podle Subramaniana nová metodika výpočtu HDP přijatá v r. 2015. -- K současné politické situaci v Indii viz s. 43-44.

Účetnictví

Rüdiger Loitz, Stephan Hinze

Die Prüfung von künstlicher Intelligenz

Audit umělé inteligence

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 18, S. M4-M5

Autoři komentáře pojmenovávají na praktických příkladech výzvy, které stojí před auditory účetních závěrek, jejichž vyhotovování by mělo být v budoucnu ve stále větší míře navázáno na systémy umělé inteligence. I tyto systémy by měly být podrobovány kvalitativním hodnocením z hlediska používaných algoritmů, tréninkových dat, platforem, na nichž jsou provozovány, a prostředí, ve kterém jsou používány. Kvalitativními kritérii by pak měly být srozumitelnost, robustnost a výkonnost.

Werner Krommes

ISA 315: Botschaften eines Meilensteins auf dem Weg internationaler Abschlussprüfung

ISA 315: poselství jednoho z milníků na cestě mezinárodního auditu

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 21, S. 1157-1163

Příspěvek nejprve krátce představuje strukturu a účel mezinárodních auditorských standardů (ISA), aby se následně výlučně zaměřil na standard ISA 315, jenž má auditorům pomoci odhalit falešné a zavádějící informace poskytnuté managementem kontrolovaného podniku. Autor rovněž formuluje podmínky pro úspěšné dodržení standardu, přičemž obsah ISA 315 zároveň kriticky hodnotí z hlediska kritéria "auditního cíle", jehož naplnění nepovažuje za dostatečné. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Milan Vodička

Kryptoměna, kryptoaktivum a kryptověc

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 6, s. 2-6

Příspěvek přináší účetní a daňový pohled na využití kryptoměn v ČR. Autor nejprve představuje bitcoin a s ním související technologii blockchainu, poté se věnuje vymezení kryptoměn. Zdůrazňuje, že centrální banky kryptoměny za měnu nepovažují, jejich současnému pojetí v ČR odpovídá soukromoprávní definice nehmotné věci, movité a zastupitelné. Proto i daňové posouzení transakce s bitcoiny vychází z pojetí kryptoměny jako nehmotné movité věci. Pro zdaňování fyzických osob je zásadní skutečnost, zda se v konkrétním případě jedná o příjem dosažený při samostatné činnosti (podnikání) nebo nikoliv. Příjmy dosažené při transakcích s kryptoměnami právnickou osobou jsou vždy předmětem daně. Z pohledu účetnictví by mělo docházet k rozlišování účelu, pro který má účetní jednotka kryptoměnu ve svojí evidenci. Dále je přiblížena problematika vykazování, oceňování a inventarizace kryptoměn. - Poznámky.

Jiří Lanc

Obhajoba vnitřních směrnic vybraných účetních jednotek vůči vnější autoritě

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2019, č. 2, s. 12-17

Účetní jednotky se musí řídit platnými právními předpisy, v řadě případů je nicméně legislativa nejednoznačná, popř. dává účetním jednotkám na výběr, jakou účetní metodu si zvolit. Účetní jednotky v takových případech vydávají vlastní vnitřní směrnice, ve kterých výběr daných metod upřesňují. Autor v článku na konkrétních případech uvádí, které skutečnosti je třeba zahrnout v daných případech do vnitřních směrnic. Diskutovány jsou tyto situace: zařazování dlouhodobého majetku do užívání, odhady nutné k zařazení do užívání, nakládání s penězi žáků a zobrazení cizího majetku v účetnictví.

Lenka Galušková

Předávání účetních záznamů do státní pokladny

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2019, č. 2, s. 18-22

Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, mají vybrané účetní jednotky povinnost předávat a přebírat účetní záznamy. Podmínky předávání záznamů do centrálního systému účetnictví státu stanoví vyhláška č. 383/2009 Sb. a další související předpisy. Autorka krátce představuje legislativu, která upravuje předávání účetních záznamů do státní pokladny, dále shrnuje proces schvalování účetní závěrky (včetně nezbytných termínů) a výklad následně doplňuje o nejčastější dotazy a odpovědi na ně.

Jaroslava Svobodová

Vedení účetnictví některých vybraných účetních jednotek a účetních jednotek, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, včetně uvedení některých rozdílů

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2019, č. 2, s. 27-31

Autorka srovnává vedení účetnictví u vybraných účetních jednotek (vyhláška č. 504/2002 Sb.) a účetních jednotek, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání (vyhláška č. 410/2009 Sb.). Rozdíly jsou shrnuty v přehledné tabulce.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 26, (2019) č. 5

Zjištění v oblasti auditorské etiky při kontrolách RVDA (s. 8-10); Etika v digitálním věku (s. 11-12); Aktuální změny v Etickém kodexu schválené na listopadovém sněmu (s. 13-15); Nový etický kodex očima auditora (s. 16-17); Etický kodex auditorů se stal standardní normou: rozhovor s Petrem Šobotníkem, bývalým prezidentem Komory auditorů ČR a expertem na etický kodex (s. 18-20); K postavení auditorů podle GDPR (s. 21-22); Informace k povinnosti předložit zprávu auditora podle vyhlášky č. 390/2015 Sb. (s. 23).

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí

Sv. 2019, č. 2

Vhled do problematiky elektronické fakturace (s. 2-5); Veřejné rozpočty a strategické řízení (s. 8-11); Obhajoba vnitřních směrnic vybraných účetních jednotek vůči vnější autoritě (s. 12-17); Předávání účetních záznamů do státní pokladny (s. 18-22); Řídící kontrola a její význam při nakládání s veřejnými prostředky (s. 23-26); Vedení účetnictví některých vybraných účetních jednotek a účetních jednotek, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, včetně uvedení některých rozdílů (s. 27-31).

Veřejná správa

Kamil Jelínek

Jednací řízení bez uveřejnění z důvodu krajně naléhavé okolnosti

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 3, s. 43-45

Jednací řízení bez uveřejnění (JŘBU) lze obecně charakterizovat jako zadávací řízení s nejmenším stupněm transparentnosti a současně nejméně formalizovaným postupem zadavatele. Do značné míry se podobá soukromoprávnímu kontraktačnímu procesu. Zákon o zadávání veřejných zakázek, vyjma úpravy samotného zahájení JŘBU, výslovně zmiňuje možnost jednat o uzavření smlouvy a měnit zadávací podmínky v průběhu jednání. Článek se zaměřuje na zákonem taxativně stanovené podmínky opravňující k použití JŘBU a detailně rozebírá jednu z obecných podmínek - krajně naléhavou okolnost. Představuje také závěry Krajského soudu v Brně týkající se naplnění či limitace podmínek krajně naléhavé okolnosti. - Poznámky. -- Viz také judikát ke konkretizaci podmínek postupu v JŘBU (sp. zn. 62 Af 68/2017) na s. 22-27. -- Více k JŘBU viz Veřejné zakázky v praxi č. 4/2019, s. 4-7.

Leona Gergelová Šteigrová

Po čtyřech letech od přijetí vyhodnocuje Ministerstvo práce a sociálních věcí efekt strategie odpovědného veřejného zadávání

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 3, s. 34-36

Autorka na základě Strategie odpovědného veřejného zadávání resortu práce a sociálních věcí z r. 2015 hodnotí nastavení politiky odpovědného veřejného zadávání na nejvyšší úrovni a její zavedení do praxe. Popisuje zvolené priority odpovědného veřejného zadávání (OVZ), výhody přijetí tohoto strategického dokumentu, implementační kroky i zkušenosti ze dvou pilotních nadlimitních veřejných zakázek s aspekty OVZ. V závěru předkládá shrnutí výsledků implementace strategie OVZ po čtyřech letech. - Poznámky.

Eva Ardielli

Využívání služeb elektronické veřejné správy v České republice

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 1, s. 75-98

Článek představuje vývoj a rozsah služeb v oblasti elektronizace státní správy v ČR (tzv. e-government), analyzuje stav e-governmentu k r. 2016 v komparaci s ostatními členskými státy EU a předkládá data o využívání a spokojenosti s těmito službami ze strany občanů. Autorčina konkluze není zcela jednoznačná. Zatímco v evropském srovnání obsazuje ČR v míře elektronizace státní správy zadní pozice (hůře bylo z EU28 hodnoceno pouze Bulharsko, Kypr, Slovensko a Rumunsko), četnost využívání e-governmentu občany setrvale roste a příznivě se vyvíjí i jeho hodnocení. Závěr příspěvku také obsahuje některá doporučení, která by mohla hodnocení českého e-governmentu zvýšit, jako jsou

vyšší provázanost služeb poskytovaných jednotlivými úřady, elektronická identita, zvýšení osvěty veřejnosti či snížení poplatků a nákladů za využívání nabízených služeb. - Poznámky. -- K problémům s elektronizací státní správy v Německu a rankingu DESI pro státy EU viz HB č. 101/2019 (27.5.2019), s. 8-9.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 25, (2019) č. 7

Sonda v městech, kde sestávají pořadník žadatelů o bydlení, prokázala, že jde o účinný nástroj, který se nepřežil - nájem obecního bytu (s. 17-19); Rok 2018 a kapitálové výdaje obcí (s. 21); Daň z nemovitých věcí bude moci být v pražských městských částech různá - nové nastavení výše koeficientů (s. 24); Jedna kybernetická bezpečnost pro práci i soukromí (s. 26); Co čeká veřejnou správu po roce 2020? Napoví připravovaná koncepce (s. 30); Šetrná veřejná správa? Pomůže digitalizace a zjednodušení nákupního procesu (s. 37); Efektivní může být i štíhlá veřejná správa (s. 46); Nový stavební zákon by u nás prakticky obnovil okresní úřady, tvrdí hejtmán Martin Netolický (s. 54-55); Smlouva na veřejnou zakázku uzavřená na dobu neurčitou a limit plnění - dotazy a odpovědi (s. 65).

Veřejná správa

Sv. 30, (2019) č. 11

Chytrě komunikuje již desetina měst a obcí v České republice (s. 2-5); Ondřej Švrček: Dáváme dohromady i postupy pro GeoParticipaci (s. 7); Olomouc hostila tři významné události veřejné správy - moderní veřejná správa (s. 8-11); Nový archivní depozitář byl otevřen v Hradci Králové (s. 12-13); Policistům pomáhají kolegové ze zahraničí. Smíšené hlídky se zaměřují na průmyslové zóny (s. 14-17); Rušení nepotřebných právních předpisů zpřehlední právní řád České republiky (s. 18-19); Jak požádat o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků (s. 24-26); Abeceda tvorby obecně závazných vyhlášek - legisvakanční doba, místní poplatky (s. 28); Komise - iniciativní a poradní orgán obce (s. 29).

Veřejná správa

Sv. 30, (2019) č. 12

Ideální je spolupráce mezi volenými představiteli a úředníky: Viktor Kohout, starosta Litovle (s. 2-5); Profesionální profily zastupitelů obcí - statistická analýza (s. 6-7); Další prohlubování elektronizace veřejné správy (s. 8-9); Petr Mlsna: Rozvoj eGovernmentu je bez rozvoje spisové služby nereálný (s. 10-11); InduCult 2.0 – mezinárodní projekt, který lidem ukazuje průmyslovou kulturu (s. 12-15); V Regensburgu se otevřelo jedno z nejmodernějších muzeí v Evropě (s. 16-19); Kapitoly z dějin moderní veřejné správy na našem území (III.): Svobodná obec jako základ svobodného státu (s. 20-23); Pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce (s. 24-26); Abeceda tvorby obecně závazných vyhlášek - noční klid, osvobození a úlevy od poplatku (s. 30).

Veřejné finance. Rozpočet

Silvia Ardagna

Bolder options are on hand if eurozone growth proves elusive

Pokud hospodářský růst eurozóny vyvrchází, nabízejí se odvážnější alternativy

Financial Times, Vol. 2019, No. 40083 (7.5.2019), p. 18

V teoretické rovině má podle autorky komentáře eurozóna značný prostor pro snížení daní a zvýšení veřejných výdajů, jež by podpořilo hospodářský růst. Mezi jednotlivými státy však nadále vládou značné rozdíly, co do jejich ratingu a zadlužení. Na jedné straně je tu stále rostoucí Německo spolu s menšími státy eurozóny, které by si mohly prorůstové fiskální stimuly dovolit. Na straně druhé je ale členem EMU stagnující Itálie, již by podobné plány uvrhly do obdobné krize jako v letech 2011 a 2012. Francii, Španělsku a Portugalsku by se fiskální expanze zase zřejmě nijak nevyplatila. Za stávající situace, kdy eurozóně hrozí hospodářské ochlazení, by proto její členské státy a instituce měly přikročit k odvážnějším řešením, ať už by se jednalo o výdajové a daňové škrty v kombinaci s navyšováním veřejných investic, jak navrhuje Evropská centrální banka, nebo dokonce o sdílení daňových příjmů, založení společného aktiva či nějakou formu vrtulníkových peněz.

Debt and discipline : Italy**Dluh a ukázněnost : Itálie**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9146, p. 28

Evropská komise ukončila na počátku června 2019 řízení vedené proti Španělsku kvůli porušování fiskálních pravidel. Místo Španělska se nyní do "hledáčku" Evropské komise dostala Itálie, druhá nejzadluženější země EU po Řecku. Poprvé za uplynulé čtyři roky se poměr veřejného zadlužení vůči HDP v Itálii zvýšil. EK se obává dalšího zhoršování situace a porušování fiskálních pravidel.

Laura Alfaro, Fabio Kanczuk

Debt redemption and reserve accumulation**Umoření dluhů a hromadění zahraničních rezerv**

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 2, p. 261-287

V posledních dekádách rapidně narostla zahraniční účast na trhu s dluhopisy rozvojových zemí v domácí měně, čímž se také rozšířil prostor pro investice. V souvislosti s tím autoři zkoumají udržitelnost státního dluhu s ohledem na fakt, že státy si za použití vlastní měny mohou půjčovat i mezi sebou a akumulovat rezervy. V článku se pokoušejí stanovit optimální míru zadlužení a zahraničních rezerv v kontextu současného vývoje, kdy kapitálové toky směřují čím dál více do rozvojových zemí. Na základě provedených výzkumů autoři závěrem doporučují inspirovat se Brazílií, jejíž strategie se dlouhodobě jeví jako efektivní. - Poznámky.

Chris Giles, Miles Johnson

Economists back Salvini in Italy budget dispute**Ekonomové podporují Salviniho v jeho sporu o italský rozpočet**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40104 (31.5.2019), p. 2

Italský vicepremiér a šéf druhé největší vládní strany Matteo Salvini požaduje expanzivní státní rozpočet ("fiskální šok"), který by podpořil hospodářský růst a tvorbu pracovních míst. Evropská komise ale před těmito záměry Itálii varuje s poukazem na relativně malou mezeru výstupu (output gap) italského hospodářství. Řada světových ekonomů, jako Robin Brooks a Olivier Blanchard, či historik hospodářských dějin Adam Tooze ale spíše podporuje Salviniho požadavky a Evropské komisi vyčítají přílišnou fixaci na koncept mezery výstupu, který je zatížen nemalou měrou nejistoty. Pozici EK naopak hájí italský ekonom Tommaso Monacelli, podle kterého je spor o výpovědní hodnotu modelu unijních komisařů zástupný, má-li Itálie dlouhodobý problém s nízkou kvantitou a kvalitou veřejných investic, podporou vědy a výzkumu a technologickým rozvojem.

António Afonso and João Tovar Jalles

Fiscal rules and government financing costs**Fiskální pravidla a náklady vládního financování**

Fiscal studies, Vol. 40, (2019) No. 1, p. 71-90

Národní fiskální pravidla se zdají být efektivním nástrojem bránícím zvyšování veřejného zadlužení. Empirická studie hodnotí dopady fiskálních pravidel na rozpětí výnosů státních dluhopisů v krátkodobém a střednědobém období u 34 vyspělých států a 19 rozvíjejících se ekonomik za období 1980-2016. Nejprve je představena vybraná literatura zaměřená na důležitost fiskálních pravidel pro fiskální vývoj. Následně autoři za použití funkce reakcí na podnět (impulse response function) ukazují, že dynamický vliv fiskálních pravidel na výnosové rozpětí státních dluhopisů je záporný a statisticky významný, což se prokázalo zejména u vyspělých států. Závazná fiskální pravidla, obzvláště zaměřená na výdaje, naznačují nižší riziko platební neschopnosti státu a rozpočtově odpovědnější státy po zavedení fiskálních pravidel zaznamenávají snížení nákladů na vládní financování. - Poznámky.

By Gabriel Chodorow-Reich

Geographic cross-sectional fiscal spending multipliers : what have we learned?**Geografické průřezové fiskální výdajové multiplikátory : co jsme dosud zjistili?**

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 1-34

Geografický průřezový fiskální výdajový multiplikátor měří vliv růstu fiskálních výdajů v jednom regionu měnové unie. Autor v článku shrnuje dosavadní poznatky z odborné literatury k tomuto tématu, odhaduje velikost multiplikátoru a dále se zabývá vztahem průřezového multiplikátoru a národního multiplikátoru. - Poznámky.

Michal Lehuta

Kamenického na financiích čekají kostlivci : nový minister financí

Trend, Sv. 29, (2019) č. 19, s. 30-32

Ladislav Kamenický (Smer-SD) se v květnu 2019 stal novým slovenským ministrem financí. Autor upozorňuje na výzvy, které na nového ministra v resortu čekají (dosažení vyrovnaného rozpočtu pro r. 2020 a vyrovnání letošního hospodaření veřejné správy, hodnocení ze strany Evropské komise, tvorba nového rozpočtu, vyjednávání o balíčcích předvolebních slibů, úroveň veřejného zadlužení, oblast dlouhodobé udržitelnosti slovenských veřejných financí), a představuje také deklarované priority ministra Kamenického. Připojuje stručnou ministrovu biografii.

Wojciech Grabowski, Ewa Stawasz-Grabowska

News releases, credit rating announcements, and anti-crisis measures as determinants of sovereign bond spreads in the peripheral euro-area countries

Tiskové zprávy, oznámení ratingových agentur a protikrizová opatření jako determinanty výnosových rozpětí státních dluhopisů v okrajových zemích eurozóny

Finance a úvěr, Vol. 69, (2019) No. 2, p. 149-173

Autoři si kladou za cíl přispět k pochopení determinantů, které jsou určující pro výnosová rozpětí státních obligací periferních států eurozóny. Konkrétně se zaměřují na případ Řecka, Irska, Itálie, Portugalska a Španělska v rozmezí let 2010-2016, tedy na státy, které byly nejcitelněji zasaženy finanční krizí v r. 2008. Tato krize posléze přerostla v dluhovou krizi eurozóny. V článku je navíc pozornost věnována i protikrizovým opatřením podniknutým Evropskou centrální bankou. - Poznámky.

by Olivier Blanchard

Public debt and low interest rates

Veřejný dluh a nízké úrokové sazby

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 4, p. 1197-1229

Bývalý hlavní ekonom MMF Olivier Blanchard ve svém příspěvku, který byl zároveň přednesen na setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2019, analyzuje dopady zvyšování veřejného zadlužení v podmínkách nízkých úrokových sazeb. Nízké úrokové sazby jsou podle autora v USA spíše normou než výjimkou. Fiskální i společenské náklady mohou být za těchto podmínek nižší, než se obvykle uvádí. - Poznámky.

Oldřich Hájek, Jiří Novosák, Radek Jurčík, Daniela Spiesová, Jana Novosáková

Strukturální fondy a znevýhodnění regionů : veřejní a neveřejní příjemci podpory

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 2, s. 113-132

Hodnocení vztahů mezi znevýhodněním mikroregionů České republiky a prostorovou distribucí prostředků strukturálních fondů v nich v programovém období 2007-2013. Autoři se speciálně zaměřují na rozdíly mezi veřejnými a neveřejnými příjemci podpory. Nejprve shrnují teoretická východiska vztahovaná k determinantům prostorové alokace veřejných financí s důrazem na strukturální fondy. Poté představují metodiku zpracování a ověření hypotéz článku. Následně seznamují s empirickými výsledky vycházejícími z hodnocení více než 120 tisíc projektových žádostí (52 % veřejných žadatelů). Zjištění ukazují, že nelze hovořit o kompenzaci znevýhodnění mikroregionů ČR prostřednictvím strukturálních fondů, a to jak v případě veřejných, tak neveřejných příjemců podpory. Jako zásadní faktor ovlivňující vztahy mezi znevýhodněním a alokací prostředků ze SF autoři uvádějí absorpční kapacitu aktérů.

Karolína Zábojníková

Výnosy dluhopisů v EU rostou

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 5, s. 18

Statistický pohled na úrokové sazby dluhopisů s desetiletou splatností emitované vládními institucemi ve státech Evropské unie v r. 2018. Úroková sazba vládních dluhopisů s dlouholetou splatností je mimo jiné jedním z maastrichtských konvergenčních kritérií, proto je pozorně sledovaným ukazatelem. U Česka výnos meziročně vzrostl nejvíce v EU (o 1,00 p. b.), za ním se umístily Rumunsko a Itálie. Nejnižší výnosy na vládních dluhopisech měly Litva, Německo a Dánsko, většina zemí EU15 si udržela výnosy pod hranicí 1,0 %. Graf ilustruje průměrný výnos v r. 2018 pro jednotlivé státy EU.

Deutsche Bundesbank

Zur aktuellen Entwicklung der öffentlichen Finanzen im Euroraum = Current fiscal developments in the euro area

K aktuálnímu vývoji veřejných financí v eurozóně

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 5, S. 62-65

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 5, p. 60-63

K vývoji rozpočtových sald a celkového veřejného zadlužení v zemích eurozóny za r. 2018 s výhledem na léta 2019 a 2020 na základě dat a prognóz Evropské komise. V r. 2018 klesl celkový rozpočtový deficit států měnové unie o téměř půl procentního bodu na 0,5 procenta HDP, zadlužení vlivem rozpočtového růstu pokleslo na 87,1 procent HDP. Pro r. 2019 a 2020 nicméně Evropská komise očekává nárůst deficitu eurozóny opět na hodnotu 0,9 procenta HDP. Zvláštní pozornost článek zaměřuje nejen na situaci v Řecku, které se v srpnu 2018 vrátilo na kapitálové trhy, ale také na ostatní státy, jejichž celkové zadlužení se v r. 2018 pohybuje kolem hodnoty 100 procent HDP a výše (tj. Itálie, Francie, Belgie, Španělsko, Portugalsko, Kypr). - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- Součást článku o vývoji německých veřejných financí na s. 60-73 (v anglické verzi na s. 58-72).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Monatsbericht des BMF

Jg. 2019, Nr. 4

Německý program rozpočtové stability - rostoucí investice při klesajícím zadlužení (s. 8-15); Finanční situace obcí - popis aktuálního stavu (s. 16-20); Daňový doprovodný zákon v souvislosti s brexitem (s. 21-24); Zjednodušené zdaňování důchodců s bydlištěm v cizině (s. 25-30); Bilance německé celní správy za r. 2018 (s. 31-35); Rozdělení Evropskou komisí aktualizované rozpočtové semielasticity mezi federální úroveň, spolkové země, obce a účty sociálního pojištění (s. 36-40); K aktuálnímu vývoji německé ekonomiky a veřejných rozpočtů (s. 45-73); Shrnutí zasedání Euroskupiny a Rady ministrů financí EU z 11. a 12. března 2019 v Bruselu a 5. a 6. dubna 2019 v Bukurešti (s. 74-81); Portrét ředitele odboru státních podílů, státního majetku a privatizací Spolkového ministerstva financí S. Ramgeho (s. 84-86).

Monatsbericht des BMF

Jg. 2019, Nr. 5

Sociální nerovnost a inkluzivní růst v mezinárodním srovnání (s. 8-21); Význam brexitu pro evropskou integraci (s. 22-28); Nové možnosti pro finanční podporu spolkových zemí v důležitých investičních oblastech (s. 29-32); Jarní summit MMF a Světové banky (s. 33-37); K aktuálnímu vývoji německé ekonomiky a veřejných rozpočtů (s. 39-65); Portrét ředitele odboru evropské politiky Spolkového ministerstva financí T. Westphala (s. 68-70).

Zdravotnictví

Jens Spahn ; rozhovor vedli Cordula Tutt, Max Härder

"Das Risiko nehme ich in Kauf"

"S rizikem počítám"

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 16, S. 34-36

Rozhovor se spolkovým ministrem zdravotnictví Jensem Spahnem o digitální medicíně, premiích pro ty, kteří se udržují v kondici, lékařích, kteří se cítí ohroženi technikou a drahých sociálních reformách.

Jan Cieslar

Výdělek lékařů přesáhl 55 000

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 5, s. 36

Statistický pohled na dynamiku výše mezd a platů lékařů a zdravotních sester v ČR v r. 2017 a na její regionální diferenciaci. Mediánový výdělek lékařů činil přes 55 tisíc korun za měsíc, od r. 2012 se zvýšil o 9 tisíc. Zdravotní sestry ve stejném období zaznamenaly nárůst o zhruba 7 tisíc na 31 500 korun. Výdělkové lékařů představují 146 % mediánu mezd všech zaměstnanců s magisterským či doktorským vzděláním. Graf dokresluje vývoj mediánu mezd a platů lékařů v období 2012-2017.

Životní prostředí

Norbert Häring

Grüne Wachstumsverheißungen : Green New Deal

Zelené přísliby hospodářského růstu : Zelený nový úděl

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 91 (13.5.2019), S. 8

Americká Demokratická strana se z podnětu své poslankyně Sněmovny reprezentantů Alexandria Ocasio-Cortezové a senátora Bernieho Sanderse hlásí k tzv. Zelenému novému údělu (Green New Deal), jenž má kombinovat ekologicky šetrnou energetickou politiku a vyšší míru veřejných investic do široké škály oblastí. Green New Deal podporují i někteří ekonomové jako Paul Krugman. Článek však představuje také osobnosti a argumenty skupiny ekonomů, která se hlásí k tzv. postrůstové ekonomii ("degrowth") a vůči zelenému novému údělu je skeptická z hlediska naplnění jeho cíle redukce emisí skleníkových plynů a energetické spotřeby. Ve srovnání s hospodářskopolitickými i společenskopolitickými požadavky některých těchto ekonomů vyznívají podle autora článku i teze levicového spektra amerických demokratů vcelku umírněně.

Životní úroveň

Tommaso Lando, Michaela Staníčková, Jiří Franek

Parametric families for the Lorenz curve : an analysis of income distribution in European countries

Parametrické skupiny pro Lorenzovu křivku : analýza rozdělení příjmů v evropských zemích

Ekonomická revue = Central European review of economic issues, Vol. 21, (2018) No. 2, p. 51-60

Snaha o snižování rozdílů mezi členskými zeměmi je jedním z důležitých cílů Evropské unie, který nabyl na významu zejména v r. 2004 v kontextu historicky největšího rozšíření. Autoři sledují míru chudoby a úroveň životního standardu ve 26 evropských zemích, které srovnávají na základě dat z r. 2017, a to se zvláštním důrazem na aspekt rozdělení příjmů ve společnosti. Cílem této empirické studie je zjistit, zda je jednoduchý monoparametrický model Lorenzovy křivky dostatečný pro analýzu rozdílů v příjmech mezi jednotlivými evropskými zeměmi, nebo zda je nutné zavést alternativní parametrický model. Závěrem autoři přicházejí s tvrzením, že ke konci r. 2004 byla distribuce příjmů v EU v porovnání s průměrnou členskou zemí OECD nerovnější. Ačkoliv k tomu do jisté míry přispělo rozšíření o nové členské státy, nárůst příjmové nerovnosti byl patrný i mezi zeměmi evropského jádra.

Lucy Hornby

The long march to end poverty

Dlouhý pochod za koncem chudoby

Financial Times, Vol. 2019, No. 40101 (28.5.2019), p. 7

Čínský prezident Si Ťin-pching chce do r. 2020 ve své zemi eliminovat míru absolutní chudoby (tj. životní podmínky s méně než 1 dolarem na osobu a den), v níž se ještě v r. 2017 nacházelo na 30 milionů osob. Součástí miliardových opatření na pomoc chudobou nejpostiženějším regionům je také robustní program stěhování obyvatel z vesnic v hůře dostupných horských oblastech do urbanizovaných nížin. Na tyto transfery obyvatelstva navazují rekvalifikační a akulturační kurzy, neboť většina z nejhudších čínských občanů patří k některé z národnostních či etnických menšin. Podle článku však zástupci těchto menšin přijímají kroky čínského vedení se smíšenými pocity kvůli obavám ze ztráty svých tradic a identity.

Ostatní

Billionaire Babis is a blot on Czech democracy

Miliardář Babiš je skrvnou na české demokracii

Financial Times, Vol. 2019, No. 40110 (7.6.2019), p. 8

Předseda vlády ČR Andrej Babiš nevyznává otevřené autoritářství jako maďarský premiér Viktor Orbán, nechromuje nejvyšší soudní instance státu jako předseda vládní polské strany PiS Jaroslaw Kaczynski ani nepřepisuje trestní zákoník ve svůj prospěch jako šéf rumunských sociálních demokratů Liviu Dragnea. To však podle komentáře neznamená, že by Evropská unie a Babišovi spojenci z řad evropských liberálů měli mlčet k jeho střetu zájmů a aférám s čerpáním unijních fondů koncernem Agrofert, jež

Babiš v r. 2017 převedl ze svého přímého vlastnictví do svěřenských fondů. Článek poukazuje na zjištění auditorů EK, podle kterých český premiér nadále zůstává konečným beneficentem Agrofertu, a proto by měl tento konglomerát vrátit až 17 milionů eur z již vyplacených dotací. V obraně svých základních hodnot pokládá komentátor nástroje EU za slabé, to ale neplatí o možnostech kontroly vyplácených prostředků. EU by proto měla trvat na vrácení dotčených dotací, zakázat Agrofertu dále čerpat tyto podpory a požadovat od ČR zlepšení jejich kontrolních mechanismů. -- K tématu viz také FT č. 40108/2019 (5.6.2019), s. 3 a FT č. 40113/2019 (11.6.2019), s. 2.

By Benjamin M. Marx and Lesley J. Turner

Student loan nudges : experimental evidence on borrowing and educational attainment

Pobízení ke studentským půjčkám : experimentální poznatky o půjčování a studijních výsledcích

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 108-141

Autoři zkoumají vliv studentských půjček v USA na dosažené vzdělání. Americké "community colleges" (obdoba vyšších odborných škol) se mohou rozhodnout, zda studentům poskytnou informace o možnosti federálních půjček. V rámci experimentu byly studentům náhodně rozesílány dopisy, které je informovaly o možnosti půjčky, přičemž výše nabízené půjčky se lišila. Bylo zjištěno, že způsob, jakým jsou studenti o možnosti půjčky informováni (tj. nabídnutá výše) ovlivňuje rozhodnutí studentů požádat o půjčku a vede i ke změně dosažených studijních výsledků. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 24

ČNB dostane větší páky na hypotéky (s. 8); Cesta z města. Za levným bydlením - bydlení za Prahou - téma čísla o cenách bytů (s. 10-15) a související příspěvek na s. 16-17; Jak Češi v eurofondech roztočili korupci. Teď je šance to napravit (s. 26-28); Německá ekonomika zpomaluje, Česko zatím zůstává v klidu (s. 30-31); Ústavní soud vrátil zákaz konkurence opět do hry - konkurenční doložka v ČR (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 25

Ruský byznys pod českou vlajkou - téma čísla o podnikajících Rusech v Česku (s. 10-17); Evropské fondy: kam s evropskými penězi po roce 2020? Inovace a výzkum budou hrát prim a související rozhovor s ministrem průmyslu K. Havlíčkem o čerpání evropských dotací po r. 2020 (s. 27-34); Triumvirát Babiš, Zeman, Beneš uzavřel smír. ČEZ se vrací domů (s. 36-37); Kartelové dohody v hledáčku úředníků, antimonopolní úřad v této oblasti zvyšuje aktivitu - ÚOHS a postihování kartelových dohod v ČR (s. 45-46).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 26-27

Zachráněné pivovary - téma čísla o českém pivovarnictví a deset příběhů lidí, kteří oživilí dávno zaniklé pivovary (s. 10-37); Tahle země jede na autopilota: rozhovor s profesorem ekonomie Michalem Mejstříkem (s. 44-51); Umělá inteligence změní postavení mužů a žen na trhu práce - informace o výsledcích zprávy McKinsey Global Institute pohledem L. Tysonové a M. Krishnanové (s. 54-55); Zrušení daně z nabytí nemovitosti může zvýšit cenu realit - návrh na zrušení daně z nabytí nemovitých věcí v ČR (s. 70-71).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 25

Dotacíní miliony pro miliardáře: na stovky milionů z fondů EU opět dosáhla řada zámožných českých byznysmenů. Oproti letům 2007 až 2013 to však zatím vypadá na slabší vývar - téma čísla o projektech podpořených evropskými penězi v ČR (s. 10-13); Zdaněné airdorado: český stát po deseti letech působení Airbnb v Česku uzákoní první regulaci ubytovacího byznysu (s. 24); Kdo překoná opici? Konec Maria Draghiho v čele ECB rozehrává divoká škatulata o nejdůležitější unijní funkci (s. 28); Podlézt, ohnout, nepřiznat: skoro pětina usvědčených daňových podvodníků při experimentu věří, že přiznala všechno (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 26-27**

Příliš bohaté Česko: Evropská unie bude dál platit rozvojové projekty v českých krajích, ale místo 85 procent nákladů uhradí už jen 55 až 70 procent (s. 20); Jak utopit milion: pozor na startupy. Umírají rychleji, než se rodí (s. 22-25); Pojišťovací šrapnel: tuzemské pojišťovny dostávají od ministryně Aleny Schillerové tu největší dávku zdanění. Stát na to však už brzy může doplatit - zdanění technických rezerv pojišťoven (s. 26-27); Valná hromada: dlouze a zběsile - mezi menšími akcionáři roste nespokojenost s vedením ČEZ (s. 32-33); Chudoba jako byznys: kambodžská vláda zavírá falešné sirotčince, které vydělávají na dobré vůli a naivitě západních turistů (s. 40-41); Advokát chudých: na svém kontě má Petr Němec téměř tři tisíce zastavených protiprávních exekucí - rozhovor s advokátem P. Němcem (s. 46-49); Svět podle turismu: v celosvětovém měřítku vytvořil mezinárodní cestovní ruch obrát 1,7 bilionu dolarů - makroekonomický pohled M. Zámečnicka (s. 56-57).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 28**

Zlatá česká spravedlnost: z mezinárodního srovnání vycházejí české soudy jako slušně efektivní a rychlé, poněkud nepřívětivé a přiměřeně drahé (s. 20-21); Na hraně podfuku: na jedné straně balík peněz, na druhé systém pravidel, jehož hlavním znakem je pružnost. Pět příběhů lidí, kteří se vydali vyzkoušet její meze - svět financí (s. 28-29); Hořký turecký med: prezident Erdogan dostal sám sebe pod tlak a začíná dělat chyby. Pro obyvatele vzpurného Istanbulu to nemusí být dobrá zpráva - turecké hospodářství (s. 32-33); Proč dojmy vítězí nad realitou - esej M. Zámečnicka (s. 38-40).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 111 (11.6.2019)**

ČNB posílí v regulaci hypoték: vláda souhlasí, aby opatření centrální banky byla právně závazná - novela zákona o ČNB (s. 1); Lhůta pro konečný audit o Babišovi - půl roku i víc - ke konečnému znění auditní zprávy EK (s. 4); Digitalizace pojišťovnam šetří náklady, brzdí ji nedostatek ajťáků - pojišťovací inovátor (s. 16-17); Finanční sektor pod vlivem umělé inteligence (s. 12-13 samostatné příl. ICT revue).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 112 (12.6.2019)**

Evropa je pro energii z jádra zakletá: projekty nových reaktorů se opožďují a stojí výrazně víc peněz (s. 1) a související příspěvek Jaderné trauma na s. 8-9; Veřejné finance neudržíme, pokud budeme problém bagatelizovat, říká Národní rozpočtová rada - zpráva NRR o nerovnováhách ve veřejných financích (s. 3) a komentář na s. 10; Čína hrozí USA: omezíme vývoz vzácných kovů (s. 12); Dražší brambory, nájmy nebo elektřina tlačí inflaci nahoru - růst spotřebitelských cen o 2,9 % (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 117 (19.6.2019)**

Cesta k hypotéce se pro starší může ztížit: chystaný návrh zákona zvýhodňuje mladé lidi (s. 1); Německé dálnice zůstanou zadarmo i pro Čechy - zrušení německého dálničního mýtného systému pro diskriminaci (s. 6); Macron připravuje další reformy, ve Francii se čekají nové protesty (s. 7); Rozvojový fond podpoříme: Norsko či Singapur ukazují, že národní rozvojový fond může hrát pozitivní roli. Daně by ale měly být pro všechny stejné, tvrdí šéf ČSOB J. Hollows (s. 12-13); Nová daň z rezerv připraví pojišťovny o celoroční zisk: poslanci začnou řešit návrh, který hrozí zdražením pojistek i odchodem některých pojišťoven z Česka (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 118 (20.6.2019)**

Německé ochlazení cítí i Česko: řadě českých firem z autoprůmyslu se snížil objem objednávek (s. 1); Světový obchod na moři - moderní lodní doprava tvoří 90 % přepravy veškerého zboží v rámci světové obchodní výměny (s. 2); Návrh rozpočtu dává na obranu méně, než se počítalo (s. 3); Hra o evropské trůny: lídři zemí EU dnes mají vybrat nové šéfy evropských institucí (s. 7); Sazba hypoték v květnu klesla na 2,8 procenta (s. 11).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 121 (25.6.2019)**

Začít stavět bude rychlejší: chystaná pravidla pro výstavbu kritizují starostové i ekologové - příprava nového stavebního zákona v ČR (s. 1); Ministři za ČSSD odmítli podpořit rozpočet, k jeho schválení vyžadují další miliardy (s. 3); Lži a skandály mohou zhatit Johnsonův sen stát se premiérem - favorit na britského premiéra (s. 6); Studie EK: dvojí kvalita potravin se netýká jen východní části EU (s. 6).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 125 (1.7.2019)**

O vrácené odpočty DPH mohou firmy znovu přijít - příprava novely daňového řádu (s. 3); Novela má zklidnit notorické žadatele o informace - obrana proti zneužívání práva na informace žadateli, zjevně obstrukční žádost (s. 4); USA a Čína se ohledně cel dohodly, že se dohodnou - budoucí obchodní dohoda (s. 6); Banky mají pro rozvojový fond až sedm miliard (s. 10); Saúdové a Rusko se dohodli na těžbě ropy. OPEC slábne - světový trh s ropou (s. 10); Inflace v eurozóně zůstala na 1,2 procenta (s. 11).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 126 (2.7.2019)**

Deficit rozpočtu klesl na 20 miliard, je ale nejhorší za šest let (s. 4); Růst daňových příjmů táhnou hlavně zaměstnanci - příjmy státního rozpočtu (s. 4); Vývoz do Jižní Ameriky a Vietnamu bude díky EU snazší - dohody o volném obchodu, Mercosur (s. 11); Akciové trhy letos rostou. Obchodním válkám navzdory (s. 12); Stát nás trestá za obezřetnost, kritizují pojišťovny plán vlády - dodatečné zdanění technických rezerv (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 129 (8.7.2019)**

Převést peníze půjde za pár vteřin: okamžité platby mají do konce roku nabízet všechny velké banky (s. 1); Babišova vláda rozhodne o způsobu financování jádra (s. 2); Nezaměstnanost je rekordně nízká: 2,6 procenta (s. 2); Pět kroků k silnější Evropě: dosáhnout jednoty v Bruselu bývá obtížné a členské země tím ztrácejí příliš mnoho času, což má nepříznivý vliv na jednotlivé ekonomiky - komentář J. Kaesera (s. 7).

Účetnictví**Sv. 2019, č. 6**

KNUL 2020-2030: informace, připomínky, úvahy (2) - o koncepci nové účetní legislativy (s. 2-6); Technické zhodnocení na podnatém majetku a bezúplatný příjem (s. 11-14); Korespondence se správcem daně: dokumentace (s. 15-18); Příjmy z nájmu a ubytovacích služeb z hlediska daně z příjmů (s. 26-32); Zásadní obrat u právního posouzení odpočtu na podporu výzkumu a vývoje v případě čerpání dovolené zaměstnanci - judikát 31 Af 23/2016-76 (s. 33-37).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	51
Ekonomické vědy. Ekonomie	53
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	53
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	54
Informatika. Počítače	54
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	55
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	55
Podnik a podnikání.....	55
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	55
Právo.....	56
Účetnictví	57
Veřejné finance. Rozpočet	57
Životní úroveň	57

Daně

29367I

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 1. Introduction to European VAT 2019**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 1. Úvod do evropské daně z přidané hodnoty 2019**

[Místo vydání není známé] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2019, xxv, 1668 stran

Systematický přehled dopadů práva ES na problematiku nepřímých daní a souvisejících předpisů a pojednání o precedenčním právu soudů ES v záležitostech nepřímých daní, zejména DPH. Kniha nejprve přináší výklad obecných témat - zdroje komunitárního daňového práva, právní principy a nástroje, soudní opatření, účinnost evropského práva a metody výkladu práva Společenství. Dále se věnuje problematice daně z přidané hodnoty - DPH jako rozpočtový fenomén, evropská DPH: důkladný pohled na sazby, výpočty, transakce podléhající dani, osoby povinné k dani a jejich povinnosti, zdanitelná plnění a místo zdanitelného plnění, osvobození od daně, odpočet daně, povinnosti osob povinných k dani a některých osob nepovinných k dani, srážky, nemovitý majetek, zvláštní režimy, odchylky atd. Evropská DPH je pojednávána na základě přepracované směrnice o DPH (2006/112/ES), která nahrazuje První a Šestou směrnici o DPH a prováděcího nařízení Rady (EU) č. 282/2011 (přepracování). Problematiku DPH objasňují výňatky z rozhodnutí Evropského soudního dvora. - 2019 - Poznámky. - ISBN: 978-90-8722-516-2 (brožováno)

29367II

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 2. Integrated texts of the VAT directives 2019**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 2. Plné znění směrnic o DPH pro rok 2019**

[Místo vydání není známé] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2019, cxvi, 417 stran, viii, 154 stran : tabulky

První část publikace přináší text směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty ve znění prováděcího nařízení Rady EU č. 282/2011 (prováděcí pravidla týkající se osob povinných k dani, dodávání zboží a poskytování služeb a místa zdanitelného plnění) s přílohami a dále texty směrnic Rady: 2008/9/ES, 86/560/EHS, 2006/79/ES, 2007/74/ES a 2009/132/ES. Ve druhé části je obsažen text Šesté směrnice o DPH 77/388/EHS platné před 1. lednem 2007. - 2019 - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-90-8722-517-9 (brožováno)

29381

Zdeněk Kuneš, Zdeněk Vondrák

Abeceda DPH 2019

Olomouc : ANAG, 2019, 407 stran : tabulky

Výklad základních pojmů a jednotlivých situací v podnikatelském životě plátce s odkazy na ustanovení zákona o DPH, případně daňového řádu nebo občanského zákoníku. Popis jednotlivých kroků podnikatele při zahájení podnikatelské činnosti. Popis pravidel pro uplatnění nároku na odpočet daně, pro uplatňování daně u společníků společnosti, pravidla vystavování daňových dokladů, pro stanovení základu daně, pravidel pro opravu základu daně a sazby daně, dodání zboží a poskytnutí služby. Výklad se dále zaměřuje na obchodování mezi členskými státy, dovoz a vývoz zboží, zvláštní režimy, správu DPH, kontrolní hlášení a na evidenci tržeb a DPH. Publikace vychází ze zákona o DPH účinného ke dni 1.4.2019. - 6. aktualizované vydání - Pokračování podnázvu: praktický průvodce pro začínající plátce DPH, průvodce komplexními registračními povinnostmi, tuzemská plnění, dovoz, vývoz, poskytnutí služeb vázaných na dovoz a vývoz zboží, obchodování mezi členskými státy, zvláštní režim pro cestovní službu a pro obchodníky s použitým zbožím, přenesení daňové povinnosti, sazby daně, kontrolní hlášení, evidence tržeb (EET). - ISBN: 978-80-7554-214-4 (kroužková vazba)

29379

Václav Benda, Milan Tomíček

DPH u intrakomunitárních dodávek a dovozu a vývozu zboží : praktické postupy uplatňování daně s využitím příkladů

Praha : POLYGON, 2019, 438 stran : ilustrace

Komplexní informace o dopadech intrakomunitárních transakcí, tj. transakcí, kdy některý ze zúčastněných subjektů pochází z jiného členského státu, a to jak v oblasti dodání zboží, tak v oblasti poskytování služeb. V úvodu publikace je rozebrán mechanismus zdaňování, související daňového dopady a současně i další alternativní varianty včetně problematiky uvádění údajů ve výkazech Intrastatu. Následuje výklad typů plnění: pořízení zboží z jiného členského státu, dovoz zahraničního zboží do ČR, dodání zboží do jiného členského státu, vývozu zboží do států mimo EU a plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně ve zvláštních případech, třístranné obchody, zasílání zboží, poskytování služeb osobou neusazenou v tuzemsku s místem plnění v tuzemsku, poskytování služeb plátcem s místem plnění mimo tuzemsko, zvláštní režim jednoho správního místa a pravidla Intrastatu. Závěr nabízí přehled aktuální legislativy v oblasti DPH v EU, související judikáty Soudního dvora EU a seznam důležitých údajů a finančních úřadů v jednotlivých členských státech. - Vydání osmé, aktualizované - ISBN: 978-80-7273-181-7 (vázáno)

29344 *Pouze prezenčně*

International Bureau of Fiscal Documentation

European tax handbook 2019**Evropská daňová příručka 2019**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2019, 1249 stran : tabulky

Referenční příručka věnovaná základům daňových systémů evropských zemí a výběru nejdůležitějších daňových aspektů každé jurisdikce. Popis je založen na informacích o 49 evropských státech a jurisdikcích dostupných na počátku roku 2019. První kapitola je věnována zdanění v Evropské unii - základní charakteristice daní a výši sazeb. Je doplněna textem několika směrnic EU (č. 2009/133/ES - směrnice o fúzích, č. 2011/96/EU - o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států a její doplňky a č. 2003/49/ES - o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků). Další kapitoly přinášejí podrobnější informace o zdanění právnických a fyzických osob, kapitálových příjmů, o DPH a o daních vybíraných srážkou z dividend, úroků a licenčních poplatků i o mezinárodních aspektech, oblasti správy daní a zamezení vyhýbání se daňové povinnosti v jednotlivých zemích Evropy (abecedně uspořádaných). - 30th annual edition - ISBN: 978-90-8722-521-6 (brožováno)

29345 *Pouze prezenčně*

International Bureau of Fiscal Documentation

Global corporate tax handbook 2019**Světový průvodce zdaněním právnických osob 2019**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2019, 1634 stran : tabulky

Referenční příručka přináší přehled daňových systémů 101 vybraných zemí světa se zaměřením na korporační daně. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace o zdanění příjmů právnických osob a kapitálu i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých abecedně uspořádaných zemích. Údaje jsou aktualizovány k počátku roku 2019. Publikace obsahuje také zvláštní kapitolu o dané problematice v EU doplněnou o texty vybraných daňových směrnic. - 2019 edition - Viz také Global individual tax handbook 2019 (sign. 29346). - ISBN: 978-90-8722-524-7 (brožováno)

29346 *Pouze prezenčně*

International Bureau of Fiscal Documentation

Global individual tax handbook 2019**Světový průvodce zdanění fyzických osob 2019**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2019, 1109 stran : tabulky

Přehledová publikace popisující daňové systémy 101 vybraných zemí světa se zaměřením na zdanění jednotlivců. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace (aktualizované k počátku r. 2019) o zdanění příjmů fyzických osob, o příspěvcích na sociální zabezpečení, o dani dědické a darovací, o dani

nemovitostní i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých zemích. Uvádějí sazby daní, zabývají se problematikou odpočtů, zápočtu daně a stručně také správou zmiňovaných daní. Publikace obsahuje také zvláštní kapitolu o sazbách daní vybíraných srážkou z úroků z úspor v jednotlivých zemích. - 2019 edition - Přílohy. - ISBN: 978-90-8722-527-8 (brožováno)

29260VI

Václav Benda

Novela zákona o dani z přidané hodnoty od 1.4.2019

Praha : Svaz účetních České republiky, 2019, 64 stran

Daňový balíček 2019 zahrnuje novely několika daňových zákonů. Od začátku roku 2019 nabyly účinnosti tři novely zákona o DPH. V komentáři jsou s využitím příkladů vysvětleny nejvýznamnější věcné změny, ve srovnání s dosavadním právním stavem. Např. změny ve výpočtu a zaokrouhlování DPH, definice obvyklé ceny, nová pravidla pro uplatňování DPH u poukazů, nová úprava opravy základu daně v případě nedobytných pohledávek či úprava odpočtu daně v případě významné opravy nemovité věci. Další informace se týkají novely zákona o daních z příjmů, provedené zák. č. 80/2019 Sb. - ISBN: 978-80-87367-98-8 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

29383

Ludwig von Mises ; doslov Hans-Hermann Hoppe ; překlad Alžběta Kvasničková, Zdeňka Talábová, Josef Šíma, Pavel Mises

Liberalismus

Praha : Grada [distributor], 2019, 239 stran

Klasické dílo z roku 1927 obsahuje kapitoly: Základy liberální politiky; Liberální hospodářská politika; Liberální zahraniční politika; Liberalismus a politické strany; Budoucnost liberalismu. Autor obhajuje myšlenky svobody a míru, myšlenky liberalismu, které neztratily nic ze své platnosti. Toto vydání obsahuje také předmluvu k novému anglickému vydání, dále autorovu předmluvu k vydání z roku 1962, vzpomínku spolupracovnice L. von Misesa a doslov Hanse-Hermann Hoppeho. - Druhé, doplněné vydání - Obsahuje dodatky, doslov a poznámky. - ISBN: 978-80-86389-62-2 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29384

Aleš Tůma

Ideální investiční portfolio : jak dosáhnout investičního zenu

Praha : Grada, 2019, 176 stran

Praktická příručka s pravidly pro tvorbu investičního portfolia. Jednotlivé kapitoly rozebírají základní pojmy (portfolio, diverzifikace aj.), finanční plán a míra rizika, sestavení portfolia (akcie, dluhopisy a další investiční nástroje), plánování portfolia ve vztahu k životnímu cyklu klienta, měnové riziko, sledování a rebalancování portfolia, výhody a nevýhody podílových fondů a možnosti některých alternativních investic včetně posouzení jejich výhod a nevýhod. Text je doplněn modelovými příklady. - ISBN: 978-80-271-0758-2 (brožováno)

29371

Pavel Řežábek

Interakce měnové a fiskální politiky před krizí a po ní : aplikace modelu BVAR v podmínkách české ekonomiky

Praha : Karolinum, 2019, 142 stran : tabulky, grafy

Studie bývalého člena bankovní rady ČNB P. Řežábka je pokračováním výzkumu, který rozšiřuje pohled na vztah měnové a fiskální politiky a navazuje na jeho předchozí práci s titulem Měnová politika a její interakce s politikou fiskální (signatura 25830). Ta byla zaměřena na vysvětlení cílů obou politik a jejich vzájemného působení v období před poslední krizí roku 2008. Tato aktuální práce se opět zabývá vzájemnými vztahy mezi měnovou a fiskální politikou v české ekonomice, díky

časovému odstupu může analyzovat výrazně delší období. Pozornost je věnována změnám v charakteru přijatých hospodářskopolitických opatření v období po vypuknutí globální finanční krize. Práce je rozšířena o další moderní nástroje empirické analýzy. Výzkum vychází z výstavby a odhadu bayesovského modelu vícerozměrné autoregrese (BVAR model) a analýzy tímto způsobem získaných impulzních odezev. Cílem studie je ověření proticyklického charakteru obou politik. Vedle empirických zjištění je práce doplněna o doporučení, která mají za cíl přispět ke zlepšení vzájemné interakce mezi oběma autoritami a potenciálně zvýšit efektivnost hospodářské politiky v ČR. - První vydání - ISBN: 978-80-246-4235-2 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29385

Martin Hájek, Petr Kaderka, Jiří Nekvapil a Tomáš Samec

Kdo šetří, má za tři? : diskurz šetrnosti v proměnách české společnosti

Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2019, 311 stran : ilustrace

Pokus o zodpovězení otázky, proč je v současnosti pojem šetrnost kontroverzní? Debaty zda a jak šetřit, jsou trvalou součástí rodinných i veřejných diskuzí. V základech těchto rozprav je podle autorů nejen mnohoznačnost pojmu šetrnost, ale především morální rozměr tohoto pojmu a dalších ekonomických pojmů (šetření, spoření, hospodárnost, úspora). Autoři se zabývají pojmem šetrnost v diskurzu společenských věd, v retrospektivě v české společnosti, v rodinném a veřejném prostředí i pojmem šetření jako součást vládnutí (spotřebitelská odpovědnost, zajištění a soběstačnost versus riziko a nedůvěra). V obecné rovině upozorňují na významnou roli, jakou v ekonomice hraje jazyk a komunikace. Uveřejněná šetření odpovídají na otázky typu: jakou úlohu sehrál pojem šetrnosti v dějinách středních tříd? Jak se mluví a píše o šetrnosti v současnosti a jak tomu bylo za socialismu? Má způsob psaní a mluvení o šetrnosti dopad na ekonomické jednání lidí? Jak je to s příslovím: "kdo šetří, má za tři a kdo spoří, pojede k moři?" - Vydání první - ISBN: 978-80-7419-260-9 (brožováno)

29341

International Monetary Fund

World economic outlook. April 2019. Growth slowdown, precarious recovery

Světový hospodářský výhled. Duben 2019. Zpomalení růstu, nejisté oživení

Washington : International Monetary Fund, 2019, xvi, 198 stran : tabulky, grafy, rámečky, vzorce

Hospodářské předpovědi a analýzy problémů hospodářské politiky členských zemí MMF, globální ekonomiky a rozvoje mezinárodních finančních trhů v letech 2019-2020 (z dubna 2019). K posilování globálního růstu a k odhadu vývoje cen komodit. Bilaterální obchod, tarify a jejich přelévání. Statistická příloha shrnuje historická data a odhady pro roky 2019-2020 i střednědobé scénáře na období 2021-2024. - Poznámky -- Přílohy. - ISBN: 978-1-48439-748-0 (brožováno)

Informatika. Počítače

29376

Miroslav Navarrů

Excel 2019 : podrobný průvodce uživatele

Praha : Grada, 2019, 256 stran : ilustrace

Základní prvky Excelu a jeho ovládání. Popis vybraných nástrojů a funkcí. Příklady řešení úloh. Příručka seznamuje čtenáře s novinkami jako např. histogramy, trychtýřovými i vodopádovými grafy, efektivním používáním map i online Excelem zdarma. Neopomíjí práci se vzorci a funkcemi, kontingenčními tabulkami, řešenými ukázkovými příklady, vzhledem tabulek aj. Kniha je určena pro Excel 2010 až 2019. - První vydání - Příklady ke stažení na www.grada.cz/excel2019. - ISBN: 978-80-247-2026-5 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

29374

Helena Bauerová, Hana Hlaváčková, Milan Vošta

Vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti Evropské unie

Praha : Metropolitní univerzita Praha, 2018, 170 stran : tabulky

Studie zkoumá, do jaké míry se vnitřní bezpečnost EU prolíná s potřebou zajistit bezpečnost vně EU, jak toto téma rezonuje ve vztahu mezi EU a členskými zeměmi, a jak se do tohoto vztahu promítá vliv třetích států. Po úvodním připomenutí vývoje v této oblasti jsou do první části studie zařazeny kapitoly týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a budování evropské bezpečnostní a obranné politiky (rozhodování a instituce, financování, mise EU, energetická politika, bezpečnost a závislost na externích dodavatelích zdrojů energie, perspektivy a trendy v boji proti terorismu v EU). Druhá část studie se zaměřuje na problematiku vnitřní bezpečnosti a na snahy EU uvedenou oblast právně a institucionálně zakotvit. Pozornost je věnována agentuře Frontex, jejímu vývoji a směřování k vytvoření harmonizované správy hranic. Závěr přináší případovou studii vnitřní bezpečnosti EU v kontextu migrace jako vnější bezpečnostní hrozby na příkladu Turecka. - První vydání - Vydáno ve spolupráci s Metropolitan University Prague Press. - ISBN: 978-80-7277-576-7 (Libri ; brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29343

International Monetary Fund

Global financial stability report : vulnerabilities in a maturing credit cycle. April 2019

Zpráva o globální finanční stabilitě : slabá místa dozrávajícího úvěrového cyklu. Duben 2019

Washington : International Monetary Fund, 2019, xii, 89 stran : tabulky, grafy, rámečky, vzorce

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Hodnotí hlavní rizika, kterým čelí globální finanční trhy, za účelem rozpoznání systémové zranitelnosti. Tato zpráva se zabývá slabými místy dozrávajícího úvěrového cyklu a rizikem poklesu cen domů. - Poznámky -- Přílohy. - ISBN: 978-1-49830-210-4 (brožováno)

Podnik a podnikání

29375

Henry Ford ve spolupráci se Samuelem Crowtherem ; překlad Petr Mečíř

Můj život a dílo : principy úspěchu muže, který dal světu kola

Liberec : STAIR JUMPER, 2018, 245 stran

Životopis H. Forda vznikl ve dvacátých letech 20. století. Jeho původním záměrem bylo vyobrazit Forda v tom nejlepším světle jako kandidáta na prezidenta USA a představit jeho univerzální principy úspěchu, které jsou nadčasové (financování podniku, management, personalistika a mzdy, poskytování služeb, charita, demokracie a průmysl atd.). Fordovo jméno je např. spojeno i se zavedením osmihodinové pracovní doby, volných víkendů či mechanické automatizace. Autobiografická publikace je spíše jakousi podnikatelskou příručkou, jejíž praktické rady mohou nalézt uplatnění i v dnešní době. - Vydání první - ISBN: 978-80-907289-0-5 (vázáno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29380

Jiří Žůrek

GDPR v personalistice

Olomouc : ANAG, 2019, 175 stran

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679, přináší změnu a nové povinnosti ve zpracovávání osobních údajů a v jejich ochraně. Výkladová i praktická část publikace srozumitelně přibližuje základní informace o GDPR s důrazem

na personální oblast. První část definuje zásady zpracování osobních údajů a informuje o právech zaměstnanců, o způsobech předávání osobních údajů zaměstnanců, o době uchování dokumentů v personální oblasti apod. Druhá část obsahuje odpovědi na otázky vyplývající z různých životních situací, se kterými se personalisté při své činnosti setkávají. Jsou to otázky vztahující se k situacím jak před vznikem základního pracovněprávního vztahu, tak v jeho průběhu i po jeho skončení. - 1. vydání - ISBN: 978-80-7554-210-6 (brožováno)

Právo

29382

Helena Pullmannová

Ochrana obchodního jména a její projevy ve známkoprávní reformě EU

Praha : Leges, 2019, 127 stran

Možnosti ochrany práv podnikatele k jeho obchodnímu jménu jsou rozebrány v těchto kapitolách: Zařazení práv na označení v systematické právo duševního vlastnictví; Obchodní jméno v pojmosloví práv na označení; Vymezení pojmu obchodního jména v mezinárodním kontextu; Přehled možností ochrany práv nositele obchodního jména v českém právním řádu i v mezinárodním kontextu; Ochrana obchodního jména ve vztahu k právům z ochranné známky; Projevy ochrany obchodního jména ve známkoprávní reformě, tj. implementace směrnice EU 2015/2436, platné od ledna 2019. Výklad je doplněn o konkrétní modelový případ. Zmíněny jsou také případy z judikatury Soudního dvora EU. Práce vychází z právního stavu ke dni 22.8.2018. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-308-7 (brožováno)

29373

Michal Jantoš, Václav Těžký, Petr Pospíšil

Zákon o střetu zájmů : praktický komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2019, xiv, 221 stran

Znění zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších zákonů. Praktický komentář věnuje zvláštní pozornost poslední velké novele zákona (č. 14/2017 Sb.), jejímž cílem bylo především zefektivnění kontrolního mechanismu, zavedení nové povinnosti podávat oznámení již ke dni vzniku funkce, zpřísnění sankcí a v neposlední řadě také elektronizace majetkových přiznání. Autoři při zpracování komentáře vycházeli především ze své vlastní praxe. Právní stav komentáře je k 31. 1. 2019. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-349-7 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29280/1318

Advokáti, soudy a soudci, notáři, znalci a tlumočníci : změny v rozvrhu práce a další změny od 1.11.2019 : redakční uzávěrka 24.4.2019

29280/1321

Celní předpisy : celní zákon, zákon o Celní správě, zboží porušující práva duševního vlastnictví, změna celního zákona a zákona o Celní správě od dubna 2019 : prováděcí předpisy : redakční uzávěrka 13.5.2019

29280/1315a

Hazardní hry; Daň z hazardních her : redakční uzávěrka 24.4.2019

29280/1320

Svobodný přístup k informacím, informatika, eGovernment : redakční uzávěrka 1.5.2019

29280/1319

Zpracování osobních údajů. GDPR : nový zákon o zpracování osobních údajů a další právní předpisy : obecné nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně osobních údajů : redakční uzávěrka 1.5.2019

Účetnictví

29377

L. Mejzlík, L. Müllerová, J. Skálová, J. Pilátová, L. Vašek, A. Šrámková, I. Liškařová, P. Vácha, J. Pelák, P. Pospíšilová, E. Ševcovicová, D. Procházka, M. Zárybnická-Žárová

Interpretace Národní účetní rady : s praktickými příklady a komentáři

Praha : Grada, 2019, 384 stran : ilustrace, barevné fotografie

Národní účetní rada (dále jen NÚR) slaví v roce 2019 dvacet let své existence. Za tu dobu vydala 37 Interpretací českých účetních předpisů a na řadě dalších aktuálně pracuje. Publikace obsahuje nejen znění těchto Interpretací, ale také jejich komentáře doplněné o příklady aplikace a řadu dalších materiálů a textů ilustrujících odbornou činnost NÚR. Autory jednotlivých komentářů jsou odborníci, kteří se na vzniku daných Interpretací podíleli. Kniha tak obsahuje autentické informace, a to úvodní popis důvodů a okolností, proč jednotlivá Interpretace vznikla, průběh jejího schvalování, autorské příklady ilustrující její použití a také dopady nebo doporučení pro tvorbu účetních předpisů. V úvodní části jsou též popsány důvody vzniku a vývoj finančního účetnictví, vznik a způsob fungování NÚR včetně charakteristiky jejích členů a také koncepční rámec Interpretace NÚR. V závěru knihy jsou informace o seminářích pořádaných Národní účetní radou včetně obrazové přílohy z jejich konání. - První vydání - ISBN: 978-80-271-2216-5 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

29342

International Monetary Fund

Fiscal monitor : curbing corruption. April 2019

Fiskální monitor : omezení korupce. Duben 2019

Washington : International Monetary Fund, 2019, xi, 118 stran : tabulky, grafy, vzorce

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Toto číslo monitoru se zaměřuje na dvě hlavní témata: fiskální politika pro měnící se globální ekonomiku a omezení korupce. - Přílohy. - ISBN: 978-1-49830-218-0 (brožováno)

29370

Ministerstvo financí - Sekce Veřejné rozpočty

Státní rozpočet 2019 v kostce : kapesní příručka Ministerstva financí ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2019, 58 stran : ilustrace, portrét

Informační příručka popisuje hlavní funkce státního rozpočtu, jeho charakteristiky, proces jeho přípravy a přináší konkrétní informace k rozpočtu na rok 2019. V předmluvě ministryně financí A. Schillerová shrnuje stav veřejných financí v ČR a uvádí priority MF v nastávajícím období. Následují informace v tabulkách a grafech o rozpočtu na rok 2019. Jsou popsány základní ukazatele, příjmy a výdaje státního rozpočtu, vládní vs. státní dluh, mezinárodní srovnání příjmové oblasti ČR se zeměmi OECD a EU, finanční vztahy ČR k rozpočtu EU, finanční vztahy k rozpočtu krajů a obcí, k systému veřejného zdravotního pojištění a makroekonomická východiska pro rok 2019. Přehledný výklad rozpočtového cyklu a jeho fází je obsahem druhé části informační publikace. - Vydání první - Publikace byla připravena na základě dat dostupných k 1.3.2019. - ISBN: 978-80-7586-025-5 (brožováno)

Životní úroveň

29372

Josef Bernard (ed.), Tomáš Kostecký, Renáta Mikešová, Jiří Šafr, Martin Šimon, Lucie Trlifajová, Jakob Hurrele

Nic se tady neděje... : životní podmínky na periferním venkově

Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2018, 243 stran : ilustrace (některé barevné), mapy

Autoři v knize popisují venkovské periferie v Česku a usilují o důkladnější poznání životních podmínek obyvatel v těchto oblastech. Kladou si otázku, jestli bydlení v periferiích zvyšuje riziko různých forem sociálního znevýhodnění. Kde se v Česku nachází periferní venkov? Jaké těžkosti přináší bydlení v odlehlých

venkovských obcích? Proč mají lidé na venkově nižší plat než lidé ve městě? Mají venkovské děti stejné šance na vzdělání jako jejich vrstevníci ve městech? Jak se hledá zaměstnání ve vesnicích s vysokou nezaměstnaností? Kde jsou lidé v Česku nejspokojenější a kde nejméně spokojení? Přesouvají se sociálně vyloučené lokality z měst na venkov? V jednotlivých kapitolách odpovídají autoři na tyto otázky, sledují též spokojenost obyvatel venkovských periferií a porovnávají ji se spokojeností obyvatel jiných typů území. Jejich výsledky ukazují, že venkovské periferie představují různorodé prostředí, které jeho obyvatelé hodnotí diferencovaně. Často ovšem vnímají, že jim toto prostředí nabízí omezené množství ekonomických a sociálních příležitostí. - Vydání první - Vydáno v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR. - ISBN: 978-80-7419-274-6 (Sociologické nakladatelství (SLON); brožováno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management IMF staff papers Unes - účetnictví neziskového sektoru Ekonomický časopis Právo pro podnikání a zaměstnání
international VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovnictví The Economist Finasy Soudní rozhledy
daňová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pap
WirtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Daňový expert Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obce
Právní rozhledy Wirtschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné rozpr
ččetnictví Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biatec
cal studies The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Financní, daňový a účetní bulletin Ot
finanz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money